

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελίδα

I Ανακοινώσεις

.....

II Προπαρασκευαστικές πράξεις

Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

87/C 319/01	Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με πενταετές κοινοτικό πρόγραμμα σχεδίων που δείχνουν πως οι ενέργειες στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλουν επίσης στη δημιουργία απασχόλησης	1
87/C 319/02	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί για τέταρτη φορά την οδηγία 76/768/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στα καλλυντικά προϊόντα	5
87/C 319/03	Γνωμοδότηση για την πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου που τροποποιεί την απόφαση 86/85/ΕΟΚ για την καθιέρωση κοινοτικού συστήματος πληροφόρησης για τον έλεγχο και τη μείωση της ρύπανσης που προξενεί η απόρριψη υδρογονανθράκων και άλλων επικίνδυνων ουσιών στη θάλασσα	7
87/C 319/04	Γνωμοδότηση σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την υποχρεωτική εκκαθάριση των επιχειρήσεων πρωτασφάλισης	10
87/C 319/05	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τους ετήσιους λογαριασμούς και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων	13
87/C 319/06	Γνωμοδότηση για: — την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ με την οποία προβλέπεται διαδικασία πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών — την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου με την οποία προβλέπεται διαδικασία πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών που εφαρμόζονται στα γεωργικά προϊόντα	20

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	<u>Περιεχόμενα (συνέχεια)</u>	<u>Σελίδα</u>
87/C 319/07	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 84/538/ΕΟΚ για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επιτρεπτή στάθμη ηχητικής έντασης των χορτοκοπτικών μηχανών	22
87/C 319/08	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, που αναφέρονται σε ορισμένα στοιχεία και χαρακτηριστικά των γεωργικών και δασικών τροχοφόρων ελκυστήρων	25
87/C 319/09	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 85/3/ΕΟΚ σχετικά με το βάρος, τις διαστάσεις και ορισμένα άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά ορισμένων οδικών οχημάτων	27
87/C 319/10	Γνωμοδότηση για το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης 74/325/ΕΟΚ σχετικά με την επέκταση της αρμοδιότητας της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας, στην προστασία της υγείας από τους κινδύνους που προέρχονται από ιοντίζουσες ακτινοβολίες	29
87/C 319/11	Γνωμοδότηση για: — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1988 για ορισμένα βιομηχανικά προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών, — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1988 για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών, — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1988 για ορισμένα γεωργικά προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών — το σχέδιο απόφασης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για άνθρακα και χάλυβα συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1988 για ορισμένα σιδηρουργικά προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών (που υποβλήθηκαν από την Επιτροπή στο Συμβούλιο)	30
87/C 319/12	Γνωμοδότηση για: — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα, — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για τη θέσπιση καθεστώτος πλαισίωσης των εθνικών ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα, — την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου σχετικά με την καθιέρωση κοινοτικού καθεστώτος για την ενθάρρυνση της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας	32
87/C 319/13	Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των προϊόντων της αλιείας και του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 950/68 περί κοινού δασμολογίου	37
87/C 319/14	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 80/1107/ΕΟΚ περί προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που παρουσιάζονται συνέπεια εκθέσεώς τους, κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε χημικά, φυσικά ή βιολογικά μέσα	41
87/C 319/15	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τη διαφάνεια των μέτρων που ρυθμίζουν τις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων για ανθρώπινη χρήση και την ένταξή τους στα πλαίσια του εθνικού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης	47

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	<u>Περιεχόμενα (συνέχεια)</u>	<u>Σελίδα</u>
87/C 319/16	Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου όσον αφορά ένα κοινοτικό πρόγραμμα για τη δημιουργία και την ανάπτυξη δικτύου κέντρων επιχειρήσεων και καινοτομίας	52
87/C 319/17	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 71/305/ΕΟΚ περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημόσιων έργων	55
87/C 319/18	Γνωμοδότηση για την πρόταση ενδέκατης οδηγίας του Συμβουλίου βασιζόμενη στο άρθρο 54, παράγραφος 3, σημείο ζ) της συνθήκης σχετικά με τη δημοσιότητα των υποκαταστημάτων που έχουν συσταθεί σ' ένα κράτος μέλος, από ορισμένες μορφές εταιρειών που διέπονται από το δίκαιο άλλου κράτους	61
87/C 319/19	Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου όσον αφορά τις υποχρεώσεις δημοσίευσης των ετήσιων λογαριασμών των εγκατεστημένων σε ένα κράτος μέλος υποκαταστημάτων των πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός του κράτους μέλους αυτού	64
87/C 319/20	Γνωμοδότηση για την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τους έμμεσους φόρους επί των συναλλαγών σε χρεώγραφα	67

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με πενταετές κοινοτικό πρόγραμμα σχεδίων που δείχνουν πως οι ενέργειες στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλουν επίσης στη δημιουργία απασχόλησης

(87/C 319/01)

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 31 Μαρτίου 1987, σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότηση για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας και κατανάλωσης στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Σεπτεμβρίου 1987 βάσει της εισηγητικής έκθεσης του κ. Schmitz.

Κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της, της 23ης και 24ης Σεπτεμβρίου 1987 (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την παρακάτω γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνώρισε κατά την διάσκεψη του Μαρτίου 1985 τη σημασία που έχει μια πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος για την οικονομική ανάπτυξη και συνεπώς για την απασχόληση. Η Ενιαία Πράξη επικυρώνει ρητά την αρχή αυτή. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή είχε εκδώσει ήδη στις 28 και 29 Σεπτεμβρίου 1983 γνωμοδότηση πρωτοβουλίας για το θέμα αυτό⁽¹⁾.

1.2. Η ανεργία στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα έφθασε σε ένα απαράδεκτα υψηλό επίπεδο, προσλαμβάνοντας σε μερικές περιφέρειες καταστροφική έκταση. Στη στρατηγική συνεργασίας της Επιτροπής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, την οποία υποστήριξε η ΟΚΕ κατηγορηματικά και την οποία υιοθέτησε το Συμβούλιο των Υπουργών, επισημαίνεται ρητά η ανάγκη να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στον τομέα του περιβάλλοντος. Η μακροπρόθεσμη λύση του προβλήματος της ανεργίας δεν είναι βέβαια δυνατό να επιτευχθεί μέσω του προβλεπόμενου πενταετούς προγράμματος, θα ήταν όμως δυνατό μέσω των σχεδίων επίδειξης να φανεί, ποιες επενδύσεις στον τομέα του περιβάλλοντος οδηγούν στη δημιουργία απασχόλησης. Κατά τον πρόσφατο κοινωνικό διάλογο, τον Μάιο 1987, επί παρουσία του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κ. Martens, συζητήθηκε με πρωτοβουλία της Επιτροπής το θέμα «προώθηση στον τομέα του περιβάλλοντος των επενδύσεων που δημιουργούν απασχόληση», με το οποίο συμφώνησαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι.

1.3. Στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος υφίστανται τεράστιες ανάγκες όσον αφορά τη λήψη μέτρων, ιδιαίτερα όσον αφορά

- τη διατήρηση καθαρής ατμόσφαιρας
- την προστασία από το θόρυβο
- την προστασία των υδάτων
- τη διαχείριση των αποβλήτων και επιβαρύνσεων από παλαιές εγκαταστάσεις
- την προστασία του εδάφους
- την εξυγίανση των πόλεων και της βιομηχανίας
- τη φροντίδα του τοπίου.

1.4. Είναι γενικά αποδεκτό ότι υπάρχει θετική σχέση μεταξύ των μέτρων για το περιβάλλον και της ανάπτυξης της απασχόλησης. Οι γνώμες διίστανται όσον αφορά την έκταση της πρόσθετης απασχόλησης που προκύπτει. Επίσης τίθεται το θέμα των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων στην απασχόληση. Ο διαφορετικός τρόπος θεώρησης σχετίζεται κυρίως με το γεγονός ότι ορισμένοι τομείς επωφελούνται από τα μέτρα για το περιβάλλον, ενώ άλλοι τομείς μάλλον ζημιώνονται.

1.4.1. Εμπειρικά δεδομένα όσον αφορά τις μακροοικονομικές επιπτώσεις στην απασχόληση διατίθενται μέχρι στιγμής μόνο για ορισμένα κράτη. Οι έρευνες αυτές ενισχύουν την άποψη ότι τα μέτρα για το περιβάλλον προκαλούν οπωσδήποτε θετικά αποτελέσματα για την απασχόληση.

(¹) ΕΕ αριθ. C 341 της 19. 12. 1983.

1.4.2. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι εκτός του προτεινόμενου πενταετούς προγράμματος πρέπει να διεξαχθούν εμπειρικές έρευνες για τη σχέση μεταξύ μέτρων για το περιβάλλον και των συνεπειών για την απασχόληση και να επεκταθούν σε όλα τα κράτη της Κοινότητας. Τα ακόλουθα θέματα είναι ανάγκη να αποτελέσουν αντικείμενο ιδιαίτερης εξέτασης:

- Ποια άμεσα αποτελέσματα όσον αφορά την απασχόληση προκύπτουν σε επίπεδο παραγωγού και χρήστη από τις τεχνολογίες περιβάλλοντος; Η έρευνα δεν θα πρέπει να αναφέρεται μόνο στη φάση επένδυσης, αλλά να λαμβάνει υπόψη και το κόστος που προκύπτει.
- Η χρηματοδότηση μέτρων για το περιβάλλον σημαίνει κατά κανόνα ότι δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν άλλα σχέδια επενδύσεων. Συνεπώς η έρευνα της Επιτροπής θα πρέπει να περιέχει και αναλύσεις από την πλευρά της σκοπιμότητας του κόστους.
- Συχνά υποστηρίζεται η άποψη ότι με την παραμέληση της προστασίας του περιβάλλοντος προκύπτει απώλεια θέσεων εργασίας. Προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι οι επιχειρήσεις που πρώτες υιοθετούν μεθόδους παραγωγής και παράγουν προϊόντα αβλαβή για το περιβάλλον προηγούνται ανταγωνιστικά έναντι άλλων επιχειρήσεων. Συνεπώς υφίστανται περισσότερη ζημία οι θέσεις εργασίας των λιγότερο ανταγωνιστικών επιχειρήσεων.
- Πώς συμβάλλει η ενεργός προστασία του περιβάλλοντος στην οικονομική ανάπτυξη; Εκτός λοιπόν από τις περιφερειακές και τομεακές συνέπειες θα πρέπει να ερευνηθούν και οι επιπτώσεις στην εθνική οικονομία.

1.4.3. Η ΟΚΕ είναι της γνώμης ότι ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα για την απασχόληση θα επιτευχθούν εφόσον και τα μέτρα για το περιβάλλον συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη. Έτσι θα υπάρξει ανταπόκριση όσον αφορά το στόχο για ποιοτική ανάπτυξη, όπως η ΟΚΕ προτείνει σε διάφορες γνωμοδοτήσεις της⁽¹⁾.

1.5. Η ενεργός πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος είναι απαραίτητη για τον περιορισμό των ζημιών που υφίσταται το περιβάλλον. Τα μέτρα για το περιβάλλον επιδιώκουν ιδιαίτερο σκοπό και δεν θα πρέπει να αποτελούν μέσο της πολιτικής της αγοράς εργασίας. Ασφαλώς με κάθε αναπτυξιακή δημιουργία τεχνολογιών περιβάλλοντος προκύπτουν ορισμένες νέες θέσεις εργασίας. Αυτό όμως μόνο δεν αποτελεί επαρκή λόγο για την ανάπτυξη σχεδίων επίδειξης στον τομέα του περιβάλλοντος.

1.6. Για την ανάπτυξη των περιβαλλοντικών τεχνολογιών απαιτείται ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Επομένως πρέπει να θεσπισθούν και αναπτυχθούν ανάλογοι εκπαιδευτικοί θεσμοί.

⁽¹⁾ Βλ. π.χ. Γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή μιας περιβαλλοντικής πολιτικής και ενός προγράμματος δράσης των ΕΚ για την προστασία του περιβάλλοντος (1987-1992), ΕΕ αριθ. C 180 της 8. 7. 1987.

2. Γενικές παρατηρήσεις στην πρόταση της Επιτροπής

2.1. Με βάση το 4ο πρόγραμμα περιβάλλοντος η Επιτροπή προτίθεται να προωθήσει σχέδια επίδειξης που επιδιώκουν να καταστήσουν σαφές με ποιο τρόπο οι ενέργειες στον τομέα του περιβάλλοντος μπορούν να συμβάλλουν στη δημιουργία απασχόλησης. Η ΟΚΕ επικροτεί καταρχήν την πρόταση απόφασης υπό την επιφύλαξη των ακόλουθων παρατηρήσεων.

2.2. Τα σχέδια επίδειξης μπορούν, λόγω του μεγέθους τους, να μειώσουν σε ανεπαίσθητο μόνο βαθμό την ανεργία. Τα σχέδια επίδειξης θα πρέπει να ασκούν επίδραση καταλύτη. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις τα σχέδια επίδειξης στον τομέα περιβάλλοντος μπορούν να προσφέρουν οπωσδήποτε σημαντική συμβολή στη μείωση της ανεργίας, εφόσον ληφθούν υπόψη οι ακόλουθοι βασικοί κανόνες:

2.2.1. Τα σχέδια επίδειξης είναι χρήσιμα και θα πρέπει να προωθούνται σε περιοχές, που έχουν πληγεί από υψηλή ανεργία και εμφανίζουν μεγάλες ζημιές στον τομέα του περιβάλλοντος. Στις περιοχές αυτές συχνά συγκρούονται αφενός τα απαραίτητα για το περιβάλλον μέτρα, και αφετέρου οι οικονομικές δραστηριότητες που συμβάλλουν στη μείωση της ανεργίας. Η επιβάρυνση του περιβάλλοντος έχει συχνά προσλάβει τόση έκταση, ώστε δυσχεραίνει την αύξηση της παραγωγικότητας των υφισταμένων επιχειρήσεων ή εγκαταστάσεων.

2.2.2. Δίκαια η Επιτροπή υποστηρίζει στο 4ο πρόγραμμά της για το περιβάλλον τη σημασία των «τεχνολογιών πρόληψης». Στα πλαίσια των σχεδίων επίδειξης που πρόκειται να προωθηθούν από την Επιτροπή θα πρέπει συνεπώς να δοκιμασθούν μέθοδοι παραγωγής με «καθαρές» τεχνολογίες, που θα είναι σε θέση να αποτρέπουν τελείως τη δημιουργία ρυπαντών.

Σε περιοχές με υψηλή ανεργία και εκτεταμένες ζημιές στο περιβάλλον υπάρχει αυξημένη ανάγκη ανάπτυξης «εξυγιαντικών τεχνολογιών». Αυτό αφορά ιδίως την εξυγίανση μολυσμένων εδαφών (βιομηχανία, γεωργία), τη διάβρωση των εδαφών, τον καθαρισμό των δημιουργουμένων στερεών και υγρών αποβλήτων, τον καθαρισμό των καυσασερίων, τη μείωση του θόρυβου αλλά και την εξυγίανση των κέντρων των πόλεων.

Τα σχέδια επίδειξης, στα πλαίσια των οποίων δοκιμάζεται η εφαρμογή νέων εξυγιαντικών τεχνολογιών στους τομείς αυτούς, προσφέρουν συγκεκριμένη συμβολή στη βελτίωση του περιβάλλοντος και δημιουργούν ταυτόχρονα πρόσθετα περιθώρια οικονομικής ανάπτυξης σ' αυτές τις περιοχές. Από τα σχέδια αυτά θα μπορούσαν να επωφεληθούν όλως ιδιαιτέρως οι περιοχές με παλαιές βιομηχανίες, περιοχές της υπαίθρου με εντατική γεωργική εκμετάλλευση καθώς και τουριστικές περιοχές.

Για το λόγο αυτό η ΟΚΕ προτείνει όσον αφορά τα σχέδια επίδειξης να δοθεί έμφαση στην δοκιμή εξυγιαντικών τεχνολογιών. Με αυτόν τον τρόπο θα αποφευχθούν οι επικαλύψεις με τον «κανονισμό του Συμβουλίου για κοινοτικές δράσεις για το περιβάλλον».

2.3. Σημαντικό μέρος των θετικών αποτελεσμάτων για την απασχόληση οφείλεται στην ανάπτυξη και δημιουργία τεχνολογιών περιβάλλοντος. Ιδιαίτερες προσπάθειες θα πρέπει να καταβληθούν, ώστε να δημιουργούνται και δοκιμάζονται τα συγκροτήματα επίδειξης επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν στις ενδιαφερόμενες περιοχές. Στην προκειμένη περίπτωση η μεταφορά τεχνολογίας και οι κοινές επιχειρήσεις (joint venture) μπορεί να αποτελέσουν κατάλληλα μέσα. Ταυτόχρονα πρέπει να καταβληθεί προσοχή, ώστε να χρησιμοποιούνται ιδιαίτερα κατάλληλες τεχνολογίες, που μπορούν να εφαρμόζονται και από τους εργαζόμενους και τους επιχειρηματίες της περιοχής.

2.4. Η ανάπτυξη εγκαταστάσεων επίδειξης θα πρέπει κατά το δυνατό να πραγματοποιείται στα πλαίσια περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων και να ολοκληρώνει τα αναπτυξιακά μέτρα των διαρθρωτικών ταμείων. Έτσι θα διασφαλίζεται καλύτερα ότι οι άνεργοι θα διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα για το χειρισμό εγκαταστάσεων επίδειξης (π.χ. υποστήριξη από το Κοινωνικό Ταμείο) και ότι θα υπάρχει η απαραίτητη υποδομή (π.χ. υποστήριξη από το Περιφερειακό Ταμείο και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ). Περαιτέρω θα πρέπει να επιδιωχθεί η τελειοποίηση και ικανότητα για παραγωγή των τεχνολογιών περιβάλλοντος που αναπτύσσονται στα πλαίσια εγκαταστάσεων επίδειξης σε επιχειρήσεις των εν λόγω περιοχών. Για το σκοπό αυτό απαιτείται μια ελαστικότερη πρακτική ανάπτυξης των Περιφερειακών Ταμείων (ΕΓΤΠΕ). Η ΟΚΕ καλεί, λοιπόν, την Επιτροπή να καταρτίσει κοινοτικό περιφερειακό πρόγραμμα για την διάδοση των τεχνολογιών του περιβάλλοντος.

2.5. Στόχος των σχεδίων επίδειξης πρέπει να είναι η δημιουργία μόνιμων θέσεων εργασίας. Διαφορετικά η αιτιολόγηση των σχεδίων επίδειξης μπορεί να αμφισβητηθεί. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι τα κίνητρα που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση των μέτρων κατάρτισης των μισθωτών θα είναι ανύπαρκτα αν δεν υπάρχει η προοπτική δημιουργίας μόνιμων θέσεων απασχόλησης. Συνιστάται, επομένως, όπως τα σχέδια επίδειξης έχουν σαν επακόλουθο την παροχή διαρκών υπηρεσιών και την κατασκευή παραγωγικών εγκαταστάσεων για την προστασία του περιβάλλοντος.

2.6. Σειρά σχεδίων επίδειξης στον τομέα του περιβάλλοντος ενισχύεται και από τα κράτη της Κοινότητας. Συνεπώς η Επιτροπή θα πρέπει να υποστηρίζει μόνο μέτρα, τα οποία εξέρχονται των ορίων των ήδη υφιστάμενων σχεδίων επίδειξης. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι θα πρέπει να υποστηρίζονται μόνον τα σχέδια επίδειξης που

- είναι συμπληρωματικά (αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση),
- εμφανίζουν καινοτομικό χαρακτήρα,
- μπορούν να αξιοποιηθούν σε διαφορετικές περιφέρειες της Κοινότητας.

2.7. Επιπλέον η ΟΚΕ προτείνει να πραγματοποιείται μια προνομιακή προώθηση σχεδίων επίδειξης μόνον

- όταν είναι δεδομένη μια συγκεκριμένη συνεργασία κρατικών, περιφερειακών αρχών και ιδιωτικών επιχειρήσεων, εργατικών οργανώσεων και αναγνωρισμένων ομάδων προστασίας περιβάλλοντος,
- όταν είναι κατάλληλα για τις υπερσυνοριακές πρωτοβουλίες.

2.8. Πρέπει να διασφαλισθεί ότι με την ανάπτυξη των εγκαταστάσεων επίδειξης δεν θίγεται η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Άρθρο 1

3.1.1. Η ΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να υποβάλει μια προσωρινή έκθεση στο τέλος μιας τριετούς φάσης. Αναμένει ωστόσο, ότι η έκθεση αυτή θα υποβληθεί και στην ΟΚΕ.

3.1.2. Η προσωρινή έκθεση πρέπει να εξετάζει συγκεκριμένα τα λεπτομερή σχέδια επίδειξης. Για να επιτευχθούν και αξιοποιήσιμα αποτελέσματα, θα πρέπει για τα σχέδια που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν να χορηγηθούν από το 1988 πρόσθετα κεφάλαια, ώστε μετά τρία χρόνια ο μεγαλύτερος αριθμός σχεδίων να παρουσιάσει συγκεκριμένα αποτελέσματα.

3.2. Άρθρο 2

3.2.1. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η προώθηση σχεδίων επίδειξης θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ιδίως στα πλαίσια των περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα.

3.2.2. Η Επιτροπή προτείνει να χρηματοδοτούνται οικονομικά τα σχέδια επίδειξης κατά 20 % ως 80 %. Το άνοιγμα αυτό είναι σημαντικό. Η ΟΚΕ κατανοεί τη μέριμνα της Επιτροπής, να διαθέτει ορισμένη ευλυγισία κατά την έγκριση των σχεδίων. Λόγω όμως των πολύ διαφορετικών ποσοστών επιδότησης η Επιτροπή καλείται να ορίσει σαφή κριτήρια, τα οποία θα δικαιολογούν μια επιδότηση κατά 20 %, ή κατά 50 % ή κατά 80 %. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τόσο το βαθμό επιβάρυνσης του περιβάλλοντος και το δείκτη ανεργίας των διάφορων περιοχών, όσο και την ενδεχόμενη συμβολή των σχεδίων επίδειξης στο μετριασμό των ζημιών του περιβάλλοντος καθώς και στη μείωση της ανεργίας.

3.3. Άρθρο 4

Στη συμβουλευτική επιτροπή πρέπει, εκτός των εμπειρογνομόνων των κυβερνήσεων, να συμμετέχουν και εμπειρογνώμονες των οργανώσεων για το περιβάλλον, των εργατικών ενώσεων και των εργοδοτών, που θα συμβάλλουν στον προγραμματισμό και τη μετατροπή των εγκαταστάσεων επίδειξης. Η κατά διαστήματα χρησιμοποίηση εμπειρογνομόνων είναι κατά την άποψη των ενδιαφερόμενων τελείως ανεπαρκής.

3.4. Παράρτημα I και II

Τα κριτήρια που διατυπώνονται στο παράρτημα I και τα ερωτήματα στο παράρτημα II θα πρέπει να αναθεωρηθούν διότι η παρουσίασή τους δεν είναι συστηματική. Εκτός αυτού δεν διαπιστώνονται σαφείς προτεραιότητες. Δεν διευκρινίζεται πλήρως, με ποιο συγκεκριμένο τρόπο είναι δυνατό να βοηθηθούν οι περιφέρειες με μεγάλες ζημίες στο περιβάλλον τους και υψηλή ανεργία μέσω των σχεδίων επίδειξης. Σχετικά η ΟΚΕ συνιστά να δοθεί σαφής προτεραιότητα στις εξυγιαντικές τεχνολογίες.

4. Τελικές παρατηρήσεις

4.1. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η πρωτοβουλία της Επιτροπής έχει καινοτομικό χαρακτήρα και οπωσδήποτε

μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της κατάστασης στον τομέα του περιβάλλοντος και στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε διάφορες περιπτώσεις.

4.2. Η ΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να καταστήσει σαφή τη δημιουργία απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης σχεδίων επίδειξης στον τομέα του περιβάλλοντος, αφού ληφθούν υπόψη οι συστάσεις της.

4.3. Θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι η προς εξέταση πρόταση για την ανάπτυξη σχεδίων επίδειξης δεν συγκρούεται με την πρόταση κανονισμού για κοινοτικές δράσεις στον τομέα του περιβάλλοντος, αλλά την συμπληρώνει.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί για τέταρτη φορά την οδηγία 76/768/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στα καλλυντικά προϊόντα⁽¹⁾

(87/ C 319/02)

Στις 25 Μαρτίου 1987, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει, σύμφωνα με το άρθρο 100 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας και κατανάλωσης, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Σεπτεμβρίου 1987 με βάση την εισηγητική έκθεση του εισηγητή, κ. Proumens.

Στην 248η σύνοδο ολομέλειας, της 23ης και 24ης Σεπτεμβρίου 1987 (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την παρακάτω γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ επικροτεί ιδιαίτερα την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί για τέταρτη φορά την οδηγία 76/768/ΕΟΚ σχετικά με τα καλλυντικά προϊόντα.

Διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι ο κύριος στόχος της τέταρτης τροποποίησης είναι να διατηρηθεί το σύνολο των διατάξεων που προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της και ταυτόχρονα να επιτευχθεί μια όσο το δυνατόν γενικότερη εναρμόνιση ιδίως διαμέσου της κατάλληλης και ορθολογικής χρήσης του συστήματος του πρώτου μέρους του παραρτήματος ΙΙΙ (κατάλογος των ουσιών τις οποίες δεν μπορούν να περιέχουν τα καλλυντικά προϊόντα, εκτός των προβλεπόμενων περιορισμών και προϋποθέσεων).

Η ΟΚΕ σημειώνει με ενδιαφέρον ότι οι νέες διατάξεις όχι μόνο διευκολύνουν την κατανόηση της οδηγίας, όπως δημοσιεύθηκε και τροποποιήθηκε επανειλημμένα, αλλά συμβάλλουν στην αποφυγή της δημιουργίας τεχνικών εμποδίων διαμέσου της ερμηνείας ορισμένων από τις διατάξεις αυτές.

1.2. Η ΟΚΕ τονίζει ιδιαίτερα την επιθυμία της για την επίτευξη μιας γενικής εναρμόνισης. Η ύπαρξη δεσμευτικών οδηγιών, όπως η οδηγία για τα καλλυντικά προϊόντα, αποτελεί μια προφανή βάση για το σκοπό αυτό, με την προϋπόθεση ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν θα θεσπίσουν ιδιαίτερους διοικητικούς κανόνες οι οποίοι μπορεί να έχουν ως συνέπεια τη μερική εξουδετέρωση της εναρμόνισης αυτής.

1.3. Αντίθετα, η ΟΚΕ εκπλήσσεται από το γεγονός ότι διατηρείται το παράρτημα ΙV που περιλαμβάνει κατάλογο των ουσιών που αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Στο πλαίσιο μιας γενικής εναρμόνισης, η ΟΚΕ εύχεται πως τα κράτη μέλη λάβουν όλα τα δυνατά κοινά μέτρα ώστε ο απαγορευτικός αυτός κατάλογος να ακυρωθεί, αφού εξετασθεί η σκοπιμότητα είτε να χρησιμοποιούνται είτε να απαγορευθούν είτε να χρησιμοποιούνται σε περιορισμένο βαθμό οι λίγες ουσίες που δεν έχουν ακόμη συμπεριληφθεί σ' αυτόν.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 86 της 7. 4. 1987, σ. 3.

Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να επιτευχθεί το αποτέλεσμα αυτό ως την 1η Ιανουαρίου 1992.

1.4. Η οδηγία, και όλες οι τροποποιήσεις, έλαβαν σοβαρά υπόψη την προστασία του καταναλωτή. Εξάλλου οι εργασίες στο σύνολό τους εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια στενής συνεργασίας των αντιπροσώπων της βιομηχανίας και των ενώσεων των καταναλωτών, η σταθερή προστασία των οποίων αποτελεί φροντίδα τόσο των αρχών όσο και των παραγωγών.

1.5. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει ότι οι εξελίξεις στον τομέα της διανομής, ιδιαίτερα χάρη στα καταστήματα αυτοεξυπηρέτησης ή μαζικής διανομής υποχρέωσε τον κατασκευαστή να παρέχει ορισμένο αριθμό πληροφοριών σχετικά με τα προϊόντα του, πράγμα το οποίο δεν ήταν τόσο απαραίτητο όταν η διανομή γινόταν διαμέσου ειδικευμένων εμπόρων.

Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί, επίσης, η σημαντική εξέλιξη που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη συσκευασία.

Όταν θεσπίστηκε η οδηγία το 1976, υπήρχαν στην αγορά πολλά προϊόντα τα οποία διατίθεντο ακόμη στην εξωτερική του συσκευασία, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει σήμερα.

Πάντως, δεν τίθεται θέμα αμφισβήτησης των διατάξεων του άρθρου 6 και η εξέλιξη του όπως περιλαμβάνεται στην παρούσα τροποποίηση είναι αιτιολογημένη.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. 'Άρθρο 1 - παράγραφος 3 - εδάφιο β):

Η απάλειψη του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 5 σε όλα τα παραρτήματα κρίνεται πρόωρη. Πράγματι, η χρησιμοποίηση του δεύτερου εδαφίου καθίσταται ολοένα και λιγότερο αναγκαία, είναι όμως χρήσιμη σε ορισμένες περιπτώσεις.

2.2. 'Άρθρο 1 - παράγραφος 4:

Η ΟΚΕ επιμένει όπως χρησιμοποιούνται με ακρίβεια οι δύο σημαντικοί όροι του άρθρου 6 της οδηγίας, «συσκευασία» αφενός, και «περιέκτης» αφετέρου, και να μην αντικαθίστανται από συνώνυμα τα οποία ενδέχεται να δημιουργήσουν αμφιβολίες.

Επίσης, το θέμα της χρησιμοποίησης των γλωσσών αποτελεί αντικείμενο του άρθρου 7, παράγραφος 2 της οδηγίας 76/768/ΕΟΚ, η οποία εξακολουθεί να ισχύει.

2.3. Η ΟΚΕ, εξάλλου, εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι δεν γίνεται μνεία για ιδιαίτερες προφυλάξεις όσον αφορά τα καλλυντικά προϊόντα επαγγελματικής χρήσης, ιδιαίτερα στα κομωτήρια.

Χωρίς αμφιβολία, στις διατάξεις του παραρτήματος III τονίζονται ορισμένες πληροφορίες, που είναι κοινές για όλους τους χρήστες.

Πάντως, θα ήταν σημαντικό να υποχρεωθούν οι παρασκευαστές να αναφέρουν, για ορισμένα προϊόντα τουλάχιστο, ότι ενδείκνυται τα άτομα τα οποία κάνουν χρήση των προϊόντων αυτών να φορούν γάντια.

Πράγματι, έστω και αν ορισμένα από τα εν λόγω προϊόντα δεν δημιουργούν ιδιαίτερα προβλήματα, είναι σαφές ότι η επανειλημμένη χρήση τους ημερησίως είναι δυνατόν να έχει ως συνέπεια προβλήματα ερεθισμού και, κατά συνέπεια, πρέπει να δοθεί στους χρήστες η δυνατότητα να τα αποφεύγουν.

Εξάλλου, η ΟΚΕ προτείνει πως η ΓΔ V της Επιτροπής εξετάσει κατά πόσο θα έπρεπε να θεσπισθούν διατάξεις όσον αφορά το προσωπικό των κομωτηρίων και των ινστιτούτων αισθητικής για να είναι δυνατόν να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα κατά τη διάρκεια της μαθητείας προς εντοπισμό των ατόμων τα οποία είναι ιδιαίτερα ευπρόσβλητα και παρουσιάζουν αλλεργίες και άλλες ευαισθησίες.

2.4. 'Αρθρο 1 - παράγραφος 4 - εδάφιο β):

Η διατύπωση του κειμένου αυτού, πρέπει να επανεξετασθεί ώστε να υπάρξει μεγαλύτερη σαφήνεια ιδίως όσον αφορά το κείμενο στην αγγλική γλώσσα.

Όσον αφορά το ονομαστικό περιεχόμενο είναι σαφές ότι δεν μπορεί να αναγράφεται παρά μόνο στη συσκευασία.

Εξάλλου, υπάρχει μια σειρά εξαιρέσεων για τις οποίες δεν απαιτείται να αναφέρεται το ονομαστικό περιεχόμενο: συσκευασίες που περιέχουν 5 γραμμάρια ή 5 χιλιοστόγραμμα, ή λιγότερο, δωρεάν δείγματα, προϊόντα μιας δόσης και προϊόντα που διατίθενται κανονικά με το τεμάχιο του οποίου το βάρος δεν είναι σημαντικό.

Η ΟΚΕ είναι εντελώς σύμφωνη επί της ουσίας αυτού του εδαφίου.

2.5. 'Αρθρο 1 - παράγραφος 4 - εδάφιο γ):

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η υποχρέωση ένδειξης της ημερομηνίας λήξης της ελάχιστης περιόδου χρησιμοποίησης πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει, ακόμη και αν η διάταξη αυτή εφαρμόζεται σε πολύ λίγες περιπτώσεις μόνο.

Πρόκειται ωστόσο για ένα εξαιρετικό μέτρο προστασίας του καταναλωτή στις περιπτώσεις που επιβάλλεται.

Εξάλλου, η ΟΚΕ θεωρεί ότι η Επιτροπή πρέπει να προτείνει στη βιομηχανία να καθιερώσει ορισμένες αναλυτικές μεθοδολογίες για τον καθορισμό της ελάχιστης περιόδου χρησιμοποίησης ενός προϊόντος, ακόμη και στην περίπτωση που ορισμένες επιχειρήσεις καθιέρωσαν μόνες τους τη χρησιμοποίηση τέτοιων μεθόδων.

2.6. 'Αρθρο 1 - παράγραφος 4 - εδάφιο ε):

Υπογραμμίζεται η σχετική σημασία που έχει τόσο για τον καταναλωτή όσο και για τις εθνικές αρχές η ένδειξη του αριθμού της παρτίδας ή της αναφοράς με την οποία γίνεται δυνατή η αναγνώριση ενός τμήματος της παραγωγής. Πάντως, τίθεται το θέμα της διπλής αναφοράς (της συσκευασίας και του περιέκτη) γιατί από βιομηχανική άποψη δημιουργεί περιπλοκές.

Ωστόσο, λόγω των συμφερόντων που διακυβεύονται, η ΟΚΕ πρέπει να συμφωνήσει με την υποχρέωση αυτή. Αντίθετα, η δεύτερη παράγραφος του εδαφίου δεν φαίνεται να έχει συνοχή γιατί είναι δύσκολο αν όχι αδύνατο να εξακριβωθεί η ένδειξη αυτή, επειδή είναι κωδικοποιημένη ή διατυπώνεται με εγγραφή που γίνεται ορατή με υπεριώδεις ακτίνες.

Τίθεται, κατά συνέπεια, θέμα διαγραφής της δεύτερης παραγράφου.

2.7. 'Αρθρο 1 - παράγραφος 4 - σημείο 3:

Αυτό το χωριό του άρθρου αποβλέπει ουσιαστικά στην απαγόρευση της παραπλανητικής διαφήμισης με τη χρησιμοποίηση επιχειρημάτων τα οποία είναι αβάσιμα.

Είναι προφανές ότι η διατήρηση της παραγράφου αυτής δικαιολογείται. Πάντως, δεν θα πρέπει να οδηγήσει, διαμέσου επέκτασης της διάταξης, στη δημιουργία τεχνικών εμποδίων από τους παρασκευαστές και τις εθνικές αρχές.

Εξάλλου η ΟΚΕ επιθυμεί να προβλεφθούν πλέον συγκεκριμένα μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή ενημέρωση για το προϊόν.

2.8. 'Αρθρο 1 - παράγραφοι 6 και 7:

Οι τροποποιήσεις του παραρτήματος III και του παραρτήματος IV, όπως προβλέπονται στις παραγράφους 6 και 7 καθιστούν δυνατή μian απλούστερη και λογικότερη ανάγνωση της οδηγίας, πράγμα που η ΟΚΕ εγκρίνει απόλυτα.

2.9. 'Αρθρο 3

Εξάλλου, η ΟΚΕ επιμένει όπως τα κράτη μέλη εφαρμόσουν την παρούσα τέταρτη τροποποίηση εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου που τροποποιεί την απόφαση 86/85/ΕΟΚ για την καθιέρωση κοινοτικού συστήματος πληροφόρησης για τον έλεγχο και τη μείωση της ρύπανσης που προξενεί η απορρίψη υδρογονανθράκων και άλλων επικινδύνων ουσιών στη θάλασσα⁽¹⁾

(87/C 319/03)

Στις 13 Απριλίου 1987, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας και κατανάλωσης στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των εργασιών σχετικά με το θέμα, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Σεπτεμβρίου 1987, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Proumens.

Η ΟΚΕ εξέδωσε κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987) ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ κρίνει ότι η πρόταση του Συμβουλίου (έγγρ. COM(87) 120 τελικό) της 1ης Απριλίου απηχεί τις ανησυχίες που δημιουργήθηκαν από το πρόσφατο ατύχημα που συνέβη στη Βασιλεία.

Στην ουσία η πρόταση αυτή επεκτείνει την απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Μαρτίου 1986 που αφορά την απόρριψη υδρογονανθράκων και άλλων επικινδύνων ουσιών στη θάλασσα, ώστε να εφαρμοσθεί και στα εσωτερικά ύδατα.

1.2. Θα πρέπει εξάλλου να σημειωθεί ότι η ίδια η απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Μαρτίου 1986 είχε επεκτείνει την απόφαση της 3ης Δεκεμβρίου 1981, που αναφερόταν μόνο στις απορρίψεις υδρογονανθράκων, για να συμπεριληφθούν και άλλες επικινδύνες ουσίες.

1.3. Η ΟΚΕ σημείωσε με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή έχει διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του ψηφίσματος του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 1986.

Το ψήφισμα αυτό προέβλεπε την προστασία του Ρήνου και άλλων σημαντικών πλωτών οδών, ενώ η παρούσα πρόταση απόφασης επεκτείνεται σε όλα τα εσωτερικά ύδατα.

1.4. Με την επέκταση αυτή αποφεύγεται, συνεπώς, κάθε αμφιβολία, εφόσον θα καλύπτονται όλα τα ύδατα, θαλάσσια ή εσωτερικά.

1.5. Από την άλλη πλευρά, το ίδιο ψήφισμα της 24ης Νοεμβρίου περιοριζόταν στις τυχαίες απορρίψεις.

Η πρόταση απόφασης για την οποία ζητείται η γνωμοδότηση της ΟΚΕ αφορά το σύνολο των απορρίψεων χωρίς να χρειάζεται να διερευνηθεί αν οφείλονται σε ατύχημα ή όχι.

1.6. Αν και αυτή η πρόταση απόφασης περιορίζεται στην καθιέρωση ενός συστήματος πληροφόρησης χάρη στο οποίο οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο και τη μείωση της ρύπανσης, η ΟΚΕ έχει εκφράσει ορισμένες ανησυχίες.

Θεωρείται σκόπιμο να γίνει αναφορά σ'αυτές, όχι για να τροποποιηθεί η παρούσα πρόταση, αλλά για να είναι ενήμερη η Επιτροπή, στο μέτρο που αυτό απαιτείται, όσον αφορά τις ανωτέρω ανησυχίες.

1.7. Βασικά, οι εν λόγω ανησυχίες είναι δυνατόν να συνοψισθούν ως εξής:

- α) Ποιος είναι οικονομικά υπεύθυνος για τις ζημιές που προκαλούνται από τις ρυπάνσεις, όπως αναφέρονται στην παρούσα πρόταση απόφασης και στις προηγούμενες προτάσεις αποφάσεων σχετικά με τα ίδια θέματα;
- β) Τι συμβαίνει όταν οι απορρίψεις προκληθούν από ποντοπόρα πλοία ή ποταμόπλοια, τα οποία ταξιδεύουν με σημαίες ευκαιρίας;
- γ) Με ποια νομικά μέτρα θα μπορούσαν να ρυθμιστούν τα προβλήματα της ρύπανσης αν προκαλούνται από τρίτες χώρες, ή από πλοία τρίτων χωρών;
- δ) Μήπως θα έπρεπε να προβλεφθεί ότι οι κατάλογοι που αποτελούν αντικείμενο της εξεταζόμενης πρότασης θα αποτελούν έγγραφα προσिता αν όχι στο ευρύ κοινό, οπωσδήποτε όμως στις τοπικές αρχές;
- ε) Θα μπορούσε να ζητηθεί από την Επιτροπή να επιμείνει όπως τα κράτη μέλη ενημερώνουν το κοινό για τα μέσα παρέμβασης που χρησιμοποιούνται, όπως αυτά αναφέρονται στους καταλόγους, τουλάχιστον για να καθησυχασθεί η κοινή γνώμη;
- στ) Δεν θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί μια αρμόδια αρχή που να διαθέτει τα μέσα για να ενεργεί, ιδιαίτερα σε περίπτωση που εμπλέκονται πολλές εθνικές ή διεθνείς αρχές ταυτόχρονα;

Ιδιαίτερα σε εθνικό επίπεδο, δεν θα ήταν χρήσιμο να καθοριστεί μια συντονιστική αρχή ώστε να μην μπορούν οι διάφορες αρμόδιες υπηρεσίες να επιρρίπτουν η μια στην άλλη την ευθύνη παρέμβασης. Αυτό καθιστάται ιδιαίτερα απαραίτητο σε περίπτωση διαφοράς αν ένα ατύχημα επέρχεται εντός ή εκτός των

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 108 της 23. 4. 1987, σ. 8.

νομίμων ορίων που διαχωρίζουν τα χωρικά ύδατα από την ανοικτή θάλασσα;

- ζ) Θα μπορούσε ενδεχομένως να προβλεφθεί μια νομική διάταξη που να απαγορεύει στα πλοία να αποπλέουν σε περίπτωση θύελλας από τα λιμάνια στα οποία είναι αγκυροβολημένα ή τις ζώνες στις οποίες έχουν καταφύγει, ώστε να περιοριστούν οι κίνδυνοι ατυχημάτων που εγκυμονεί η κακοκαιρία;

1.8. Σχετικά, η Επιτροπή έχει ενημερώσει την ΟΚΕ όσον αφορά τις εργασίες που πραγματοποιεί ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) καθώς και εκείνες που έχει αναλάβει το Συμβούλιο της Ευρώπης, για τις οποίες ενδιαφέρεται η ίδια και οι οποίες έχουν σχέση με ορισμένα ερωτήματα που τίθενται στο σημείο 1.7.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ εκφράζει ανησυχία όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των υπαρχόντων μέσων διότι, κατά το ατύχημα της Βασιλείας, την 1η Νοεμβρίου 1986, τα συστήματα προειδοποίησης και συναγερμού που έχουν τεθεί σε λειτουργία από τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία του Ρήνου (CIPR), δεν φαίνεται να λειτουργήσαν με την επιθυμητή ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

2.2. Στην πραγματικότητα, η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να θέσει σε εφαρμογή νέες διαδικασίες ακριβώς για να επιτύχει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα χάρη σ'ένα καλύτερο συντονισμό των μέσων και μεθόδων.

2.3. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η απογραφή των μέσων που προβλέπονται από το κοινοτικό σύστημα πληροφόρησης για τις απορρίψεις άλλων ουσιών στη θάλασσα δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Θα απαιτηθούν ακόμη μερικοί μήνες.

Σχετικά, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη μείωση της ρύπανσης από τους υδρογονάνθρακες είναι πιο συγκεκριμένα και κατά συνέπεια απλούστερα από αυτά που χρησιμοποιούνται για τις άλλες επικίνδυνες ουσίες. Αυτές απαιτούν ειδικά μέτρα ανάλογα με την φύση τους και τις αντιδράσεις που καθεμιά μπορεί να προκαλέσει υπό παρόμοιες συνθήκες.

2.4. Επιβάλλεται να καταστεί σαφές ότι τα διάφορα μέσα, όπως λεπτομερώς αναφέρονται στον κατάλογο, είναι διαθέσιμα 24 ώρες το 24ωρο και ότι τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αποδείξουν ότι υπάρχει αλληλεγγύη μεταξύ τους.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο κατάλογος περιλαμβάνει τα μέσα που υπάρχουν και όχι αυτά που θα έπρεπε να υπάρχουν.

Στον κατάλογο αυτό είναι ανάγκη να αναφέρονται, ενδεχομένως, οι ήδη ισχύοντες περιορισμοί όσον αφορά τη διάθεση εξειδικευμένου προσωπικού τόσο στον τεχνικό όσο και στον νομικό τομέα.

2.5. Όσον αφορά τα εσωτερικά ύδατα, και ιδιαίτερα τα υδάτινα ρεύματα, εκτός από τα μέσα πρόληψης, θα πρέπει να αντιμετωπισθεί διαφορετικά η έκταση των μέτρων που αποβλέπουν στη μείωση της ρύπανσης.

Είναι βέβαιο ότι οι υδρογονάνθρακες και οι άλλες επικίνδυνες ουσίες παρασύρονται από τα υδάτινα ρεύματα. Έτσι το φαινόμενο δεν μπορεί να περιορισθεί όπως στην περίπτωση της θάλασσας.

Αντίθετα θα πρέπει να προβλεφθούν μέτρα για την προστασία και ανασύσταση της υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας που βλάπτονται ή καταστρέφονται από αυτές τις απορρίψεις.

2.6. Άρθρο 1

Το εν λόγω άρθρο, στο σύνολό του, απλώς συμπληρώνει τις διατάξεις που αρχικά είχαν προβλεφθεί για τις απορρίψεις στη θάλασσα, όπως έχουν ορισθεί από τις αποφάσεις 81/420/ΕΟΚ και 86/85/ΕΟΚ με την προσθήκη της φράσης «ή στα εσωτερικά ύδατα».

Η νέα πρόταση συμπληρώνεται από το Παράρτημα IV το οποίο αναφέρεται στην καταγραφή των μέσων παρέμβασης σε περίπτωση απόρριψης στα εσωτερικά ύδατα, υδρογονανθράκων ή άλλων επικίνδυνων ουσιών.

2.7. Η ΟΚΕ επιμένει ότι η Επιτροπή θα πρέπει, οπωσδήποτε, να μπορεί να τονίζει ότι οι εξεταζόμενες απορρίψεις είναι δυνατό να οφείλονται, εκτός από τα πλοία, είτε αυτά είναι ποντοπόρα ή ποταμόπλοια, και σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες κοντά σε εσωτερικά ύδατα στα οποία και αναφέρεται η παρούσα πρόταση του Συμβουλίου.

Εξάλλου, η ΟΚΕ σημειώνει με ενδιαφέρον ότι η Επιτροπή προτίθεται να τροποποιήσει την οδηγία Seveso για να επεκτείνει την εφαρμογή της ακόμη και σε μεμονωμένες περιπτώσεις αποθήκευσης.

Το ίδιο ισχύει και για τις απορρίψεις που θα μπορούσαν να προκληθούν από ατυχήματα που οφείλονται σε οδικές ή σιδηροδρομικές μεταφορές και τα οποία θα είχαν ως αποτέλεσμα τη ρύπανση εσωτερικών υδάτων.

3. Ειδική παρατήρηση

Πρέπει να αναφερθεί ότι ορισμένες επιχειρήσεις υπό προϋποθέσεις που έχουν καθορισθεί από τις αρμόδιες αρχές, λαμβάνουν την άδεια να απορρίπτουν στα εσωτερικά ύδατα περιορισμένες και καθορισμένες ποσότητες ορισμένων επικίνδυνων ουσιών. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για λειτουργικές και όχι για τυχαίες ή αξιόποινες απορρίψεις. Συνεπώς, δεν γίνεται λόγος γι' αυτές στις παρούσες διατάξεις.

Ωστόσο, η Επιτροπή πρέπει να προσπαθήσει, επειδή αυτό συμβάλλει στην προληπτική προστασία των υδάτων, να επαγρυπνεί ώστε οι απορρίψεις που επιτρέπονται να γίνονται σε περιορισμένο βαθμό και, ει δυνατό, να αποφεύγονται. Επομένως οι κοινοτικές οδηγίες που αφορούν την απόρριψη επικίνδυνων ουσιών πρέπει να προσαρμοσθούν προς την κατάσταση της τεχνικής.

Βρυξέλλες, 24 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την υποχρεωτική εκκαθάριση των επιχειρήσεων πρωτασφάλισης⁽¹⁾

(87/C 319/04)

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 5 Φεβρουαρίου 1987 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Σεπτεμβρίου 1987. Εισηγητής ήταν ο κ. Cortois.

Η ΟΚΕ εξέδωσε κατά την 248η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

Εισαγωγή

Η ανωτέρω πρόταση οδηγίας αποτελεί συμπλήρωμα των πρώτων συντονιστικών οδηγιών που αφορούν αντίστοιχα την πρόσβαση και την άσκηση της δραστηριότητας πρωτασφάλισης, εκτός της ασφάλισης ζωής (73/239/ΕΟΚ) και της δραστηριότητας πρωτασφάλισης ζωής (79/267/ΕΟΚ) οι οποίες προβλέπουν ως πρόσθετη προϋπόθεση τη χορήγηση μιας άδειας.

Η πρόταση οδηγίας καθιερώνει, από την άποψη της εσωτερικής αγοράς στον τομέα της ασφαλιστικής δραστηριότητας, ένα συντονισμό των εθνικών διατάξεων οι οποίες εφαρμόζονται όταν η άδεια μιας ασφαλιστικής επιχείρησης αφαιρείται στο κράτος μέλος της έδρας της ή όταν συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις. Και στις δύο περιπτώσεις η πρόταση προδιαγράφει την υποχρεωτική εκκαθάριση, υπό την εποπτεία των αρμόδιων αρχών του εν λόγω κράτους μέλους.

Στο μέτρο κατά το οποίο πρόκειται ή όχι για αφερεγγυότητα ισχύουν οι ανωτέρω διαδικασίες δηλαδή αντίστοιχα η ειδική υποχρεωτική εκκαθάριση ή η κανονική υποχρεωτική εκκαθάριση.

Η πρόταση οδηγίας θεσπίζει και στις δύο περιπτώσεις την διπλή αρχή της ενότητας και της καθολικότητας της διαδικασίας σύμφωνα με την οποία αφενός η εκκαθάριση πραγματοποιείται εξ' ολοκλήρου υπό την εποπτεία των αρχών του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση και αφετέρου αφορά όλα τα υποκαταστήματα της επιχείρησης στην Κοινότητα.

Για το λόγο αυτό η πρόταση αποβλέπει κυρίως στην παροχή ειδικής προστασίας στους ασφαλιζόμενους σε περίπτωση κατά την οποία η παράταση της ισχύος της άδειας (κανονική υποχρεωτική εκκαθάριση) ή η αφερεγγυότητα της επιχείρησης είναι εμφανής ή πιθανολογείται (ειδική υποχρεωτική εκκαθάριση).

Σχετικά η πρόταση προβλέπει το σχηματισμό ιδιαίτερων κεφαλαίων για τους κλάδους ζημιών/ζωής τα οποία προο-

ρίζονται κατά προτίμηση για την ικανοποίηση αυτών των πιστωτών, και για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των εργαζομένων, και αυτό για λόγους κοινωνικής τάξης.

Για το ενεργητικό που σχηματίζεται από αυτό το κεφάλαιο πρέπει σε κάθε υποκατάστημα να τηρείται μητρώο υπό την επίβλεψη των εποπτικών αρχών της χώρας όπου είναι εγκατεστημένο το υποκατάστημα. Το ποσό του εγγεγραμμένου ενεργητικού πρέπει να είναι, πάντοτε, τουλάχιστον ίσο με εκείνο των τεχνικών προβλέψεων. Δεδομένου ότι υπάρχουν προφανείς επικαλύψεις μεταξύ της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας για τους ετήσιους λογαριασμούς των επιχειρήσεων πρωτασφάλισης, η Επιτροπή θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι στο σημείο αυτό οι δύο οδηγίες συμφωνούν μεταξύ τους.

Τέλος, τονίζεται ότι η πρόταση εφαρμογής λαμβάνει υπόψη ορισμένες αρχές και διαδικασίες που ισχύουν σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς όμως να εναρμονίζει εντελώς τη νομοθεσία περί εκκαθαρίσεων.

Γενικές παρατηρήσεις

1. Η ΟΚΕ ασπάζεται το στόχο της Επιτροπής δηλ. την παροχή προστασίας, μέσω μιας ειδικής οδηγίας σχετικά με την υποχρεωτική εκκαθάριση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, στους ασφαλιζόμενους που περιέρχονται σε παρόμοια κατάσταση γιατί με τον τρόπο αυτό συμβάλλει στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης που είναι απαραίτητο για την πραγματοποίηση μιας εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τον ασφαλιστικό τομέα. Μια ειδική προστασία πράγματι θεσπίζεται μέσω των ειδικών χαρακτηριστικών του ασφαλιστικού τομέα στον οποίο η επιχείρηση δημιουργεί με τα ασφάλιστρα των προσώπων που προστατεύονται και στοιχεία του ενεργητικού που αντιστοιχούν στα αποθέματα αυτά και επομένως σχηματίζει ανάλογο ενεργητικό για την αντιμετώπιση μεταγενέστερων και αβέβαιων υποχρεώσεων πληρωμής.

1.1. Οπωσδήποτε η ΟΚΕ τονίζει συγχρόνως ότι είναι προς το συμφέρον των ασφαλισμένων να ενισχυθεί η προληπτική πολιτική διαμέσου, μεταξύ άλλων, της ακόμη καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών, σύμφωνα με τις βασικές οδηγίες σχετικά με την πρόσβαση και τη λειτουργία μιας επιχείρησης πρωτασφάλισης.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 71 της 19. 3. 1987, σ. 5.

Κατ'αυτόν τον τρόπο θα είναι εξάλλου δυνατό να εφαρμοστούν εγκαίρως μέτρα εξυγίανσης όπως π.χ. η μεταφορά χαρτοφυλακίου και εσωτερικές διορθώσεις ώστε να είναι δυνατό να αποφευχθεί η υποχρεωτική εκκαθάριση.

Σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ η εκκαθάριση θα πρέπει να αποτελεί πάντα έσχατο μέτρο για να αποφευχθεί όπως οι ασφαλισμένοι υποστούν ακόμη μεγαλύτερη ζημιά.

Η προληπτική πολιτική έχει επομένως ακόμη πιο καθοριστική σημασία για τη δημιουργία του κλίματος εμπιστοσύνης που είναι απαραίτητο για μια εσωτερική αγορά στον τομέα των ασφαλίσεων.

2. Η ΟΚΕ επιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η εφαρμογή των αρχών της ενότητας και καθολικότητας της διαδικασίας εκκαθάρισης που προβλέπεται στην πρόταση οδηγίας, ελλείπει μιας γενικής ευρωπαϊκής σύμβασης σχετικά με το πτώχευτικό δίκαιο, θα καταστήσει αναγκαίες στο σημείο αυτό μερικές απρόβλεπτες τροποποιήσεις στις εθνικές νομοθεσίες ακριβώς όπως στην περίπτωση της οδηγίας για την εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων (έγγρ. COM(85) 788 τελ.) για την οποία έχει ήδη υιοθετήσει γνωμοδότηση.

2.1. Εξάλλου, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι ο όρος «υποχρεωτική εκκαθάριση» όπως χρησιμοποιείται στην οδηγία δεν συμπίπτει με την πτώχευση, όπως συμβαίνει στη νομοθεσία των περισσότερων κρατών μελών.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πτώχευση προϋποθέτει την έκδοση δικαστικής απόφασης η υποχρεωτική εκκαθάριση που προβλέπεται στην πρόταση οδηγίας μπορεί να επιβληθεί και με απόφαση μιας διοικητικής αρχής, όπως π.χ. της εποπτικής αρχής.

3. Η ΟΚΕ συμφωνεί με τις βασικές γραμμές των διαδικασιών εκκαθάρισης που θεσπίζονται στην πρόταση οδηγίας η οποία προβλέπει:

— στην περίπτωση της κανονικής υποχρεωτικής εκκαθάρισης στην ουσία:

α) τη φυσιολογική λύση των ισχυουσών ασφαλιστικών συμβάσεων·

β) το διακανονισμό των ζημιών που προέκυψαν σε θεματοφύλακα και,

γ) ει δυνατόν, τη μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου·

— στην περίπτωση της ειδικής υποχρεωτικής εκκαθάρισης:

α) τη λύση των ισχυουσών συμβάσεων ασφάλισης ζημιών και απαίτηση των ασφαλισμένων επί του ιδιαίτερου ενεργητικού «πρωτασφάλιση ζημιών» εκτός αν έχει πραγματοποιηθεί μεταβίβαση χαρτοφυλακίου·

β) τη μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου της πρωτασφάλισης ζωής — ενδεχομένως με αναλογική μείωση όλων των υποχρεώσεων — ελλείψει της οποίας οι ασφαλιζόμενοι αποκτούν απαίτηση επί του ιδιαίτερου ενεργητικού «πρωτασφάλιση ζωής» που αντιστοιχεί στο συνολικό ποσό των μαθηματικών αποθεματικών και των άλλων πλεονεκτημάτων που αναφέρονται στη σύμβαση.

— Και για τις δύο μορφές ασφάλισης η πρόταση οδηγίας διαγράφει τη σειρά με την οποία οι πιστωτές συμμετέχουν στην διανομή του ιδιαίτερου ενεργητικού.

— Η ΟΚΕ μπορεί να συμφωνήσει με την καθιερούμενη σειρά η οποία παρέχει προτεραιότητα για τις απαιτήσεις ζημιών των ασφαλιζόμενων αφενός και των απαιτήσεων που προκύπτουν από την πρωτασφάλιση αφετέρου (αριθ. 19 παρ. 1 β και παρ. 2 β).

4. Η εφαρμογή ενιαίας διαδικασίας σημαίνει μεταξύ άλλων ότι οι ασφαλισμένοι αποζημιώνονται, σε περίπτωση υποχρεωτικής εκκαθάρισης, με τα κεφάλαια του συνόλου των ιδιαίτερων ενεργητικών όλων των υποκαταστημάτων μιας επιχείρησης στην Κοινότητα.

Η ΟΚΕ επισημαίνει σχετικά ότι είναι αναγκαίο να εναρμονισθούν συγχρόνως οι διατάξεις που ισχύουν στα κράτη μέλη σχετικά με τον υπολογισμό των τεχνικών αποθεματικών τα οποία έχουν καθοριστική σημασία για το ενεργητικό που πρέπει να είναι εγγεγραμμένο σε κάθε υποκατάστημα.

Ειδικές παρατηρήσεις

1. Άρθρο 1 - πεδίο εφαρμογής

Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι δεν διευκρινίζεται ο τρόπος με τον οποίο η πρόταση οδηγίας θα εφαρμοστεί και στον οργανισμό Lloyd's, σε ποιο βαθμό δηλαδή ο εν λόγω οργανισμός εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Ζητεί επειγόντως να διευκρινισθεί το θέμα αυτό.

2. Άρθρο 2 - μητρώο

Η ΟΚΕ λαμβάνει γνώση των διευκρινίσεων της Επιτροπής σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν τα μητρώα τους.

Υπογραμμίζει ότι κατά τη συγκεκριμένη επεξεργασία των διατάξεων σχετικά με το ενεργητικό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η απαιτούμενη ελαστικότητα όσον αφορά π.χ. τη μορφή και την περιοδικότητα των μητρώων για τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν και τα συστήματα πληροφορικής με στόχο ιδιαίτερα την ελαχιστοποίηση των διοικητικών εξόδων.

3. Άρθρο 5.2 - η πρόσληψη επιτρόπου εκκαθάρισης

Η ΟΚΕ προτείνει, για να κατάστεί σαφέστερη η δεύτερη πρόταση του σημείου αυτού, να διατυπωθεί ως εξής:

«Εάν η εποπτική αρχή του κράτους διαπιστώσει ότι τα όργανα δεν προβαίνουν στην εκκαθάριση κατά ικανοποιητικό τρόπο ή υπάρχει σχετική αμφιβολία, η αρχή αυτή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία ή μετά από αίτηση ...».

4. Άρθρο 12, παρ. 3 - ειδική υποχρεωτική εκκαθάριση

Η ΟΚΕ πιστεύει ότι, προς το συμφέρον των ασφαλιζόμενων στα κράτη μέλη όπου έχουν ιδρυθεί υποκαταστήματα, τα κράτη μέλη αυτά πρέπει να καταστήσουν υποχρεωτικό πάντοτε τον διορισμό ενός βοηθού εκκαθαριστή όταν το συνολικό ασφαλιζόμενο ποσό υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τους ετήσιους λογαριασμούς και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων⁽¹⁾

(87/C 319/05)

Το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 2 Φεβρουαρίου 1987, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε στις 2 Σεπτεμβρίου 1987 τη γνωμοδότησή του, με βάση την έκθεση του εισηγητή, κ. Pelletier.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

Η ΟΚΕ επικροτεί την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου με την επιφύλαξη των παρακάτω διευκρινίσεων:

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι είναι απαραίτητο όπως οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις παρέχουν στους πελάτες τους, στους μετόχους τους και στο κοινό, κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητές τους.

1.2. Πάντως, η υποχρέωση αναφοράς σε δύο άλλες κοινοτικές οδηγίες προς το σκοπό τήρησης της προτεινόμενης νομοθεσίας αποτελεί, για κάθε ενδιαφερόμενο, μια σημαντική περιπλοκή.

Η μέθοδος αυτή είναι δυνατόν να προκαλέσει σύγχυση και, ενδεχομένως, να αποτελέσει αφορμή διαφορών σε περίπτωση κατά την οποία η σύγκλιση ορισμένων διατάξεων των τριών οδηγιών αυτών αποτελέσει πηγή ασαφειών ή, ακόμα, και αντιφάσεων.

Εξάλλου, ενδεχόμενες τροποποιήσεις της IVης και της VIIης οδηγίας μπορεί μελλοντικά να καταστήσουν το προτεινόμενο κείμενο ανεφάρμοστο ή δυσχερή την ερμηνεία του.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, τα οποία είχαν ως συνέπεια την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής της IVης και της VIIης οδηγίας, εξακολουθούν να υπάρχουν. Κατά συνέπεια, δικαιολογείται, κατά την άποψη της ΟΚΕ, η θέσπιση μιας πλήρους ρύθμισης που να συγκεντρώνει το σύνολο των αποφάσεων που έχουν θεσπισθεί στον τομέα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, έστω και αν αυτό προϋποθέτει ενδεχομένως επανάληψη ορισμένων διατάξεων της IVης και της VIIης οδηγίας.

1.3. Η ΟΚΕ κρίνει ότι θα ήταν σκόπιμο να περιληφθούν τα υποκαταστήματα των ξένων εταιριών στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ώστε να διαφυλαχθεί η ισότητα των συνθηκών μεταξύ των εν λόγω εταιριών και των εταιριών που είναι εγκατεστημένες στην Κοινότητα.

Πάντως, η θέσπιση διατάξεων παρομοίων προς τις διατάξεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί το συντομότερο δυνατόν.

1.4. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η υπό εξέταση πρόταση οδηγίας πρέπει να διευκολύνει τη συγκρισιμότητα των λογαριασμών που δημοσιεύονται για να γίνει δυνατό να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός μεταξύ των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτό, φαίνεται ότι είναι απαραίτητο, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, να υιοθετηθούν ομοιόμορφες λύσεις για τα διάφορα έγγραφα που δημοσιεύονται: τον ισολογισμό, το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, και το προσάρτημα. Με τον τρόπο αυτό η κατανόηση των εν λόγω εγγράφων θα καταστεί ευκολότερη.

1.5. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η πρόταση της Επιτροπής αποτελεί συμβιβασμό μεταξύ των διάφορων προσεγγίσεων για τη λύση δύσκολων τεχνικών προβλημάτων. Αυτό ισχύει όσον αφορά τη ρύθμιση της αντασφάλισης, τα έσοδα από τις τοποθετήσεις ή τη λογιστική απεικόνιση των εξόδων λειτουργίας. Οι διαφορές που διαπιστώθηκαν καλύπτουν τις κυμαινόμενες τεχνικές πραγματικότητες που υπάρχουν στα διάφορα κράτη μέλη λόγω των συμβατικών και κανονιστικών δεσμών μεταξύ των ασφαλισμένων και των ασφαλιστικών εταιριών. Θα πρέπει να υπάρχει ορισμένη ελαστικότητα όσον αφορά τους κανόνες που ρυθμίζουν το λογιστικό σύστημα για να διατηρηθεί η ποικιλομορφία των μεθόδων διαχείρισης των ασφαλιστικών υποθέσεων και να ευνοηθεί ο ανταγωνισμός μεταξύ των διάφορων αγορών. Κατά συνέπεια, στα κράτη μέλη πρέπει να δοθεί η δυνατότητα επιλογής ώστε να καταστούν δυνατές οι διάφορες προσαρμογές που αντιστοιχούν στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αγορών.

Είναι, όμως, εξίσου απαραίτητο να προστατευθούν τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των πελατών και να θεσπισθούν όλα τα μέτρα με τα οποία είναι δυνατόν να ενισχυθεί η φερεγγυότητα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, πράγμα που αποτελεί γνήσιο παράγοντα προστασίας των ασφαλισμένων.

1.6. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει ότι οι αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται σχετικά με τα λογιστικά θέματα έχουν

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 131 της 18. 4. 1987, σ. 1.

επιπτώσεις όσον αφορά τα φορολογικά αποτελέσματα των επιχειρήσεων. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η οδηγία αυτή δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα μεταβολή των φορολογικών βαρών των εταιριών και ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να τροποποιήσουν κατάλληλα τις εθνικές φορολογικές νομοθεσίες τους. Εντούτοις, οι διατάξεις όσον αφορά τους λογαριασμούς των επιχειρήσεων πρέπει να μην εμποδίζουν τις δυνατότητες συντονισμού με τις διάφορες εθνικές νομοθεσίες στον τομέα της φορολογίας κατά τη θέση σε εφαρμογή της οδηγίας στα κράτη μέλη.

2. Ιδιαίτερες παρατηρήσεις

2.1. Άρθρο 3

Η ΟΚΕ υπογραμμίζει το ενδιαφέρον και τη σημασία που έχει η εφαρμογή της οδηγίας όσον αφορά την ένωση ασφαλιστών με την επωνυμία Lloyd's ο ρόλος της οποίας στην αγορά των ασφαλίσεων είναι θεμελιώδης. Το τμήμα εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν έχει ορισθεί συγκεκριμένη ημερομηνία για την εφαρμογή των απαραίτητων προσαρμογών.

Η ΟΚΕ υπενθυμίζει όλη τη σημασία που παρουσιάζει, από την άποψη της ισότητας όσον αφορά τον ανταγωνισμό, ο ταχύς και πλήρης προσδιορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής της οδηγίας στην περίπτωση της ένωσης ασφαλιστών Lloyd's.

Η ΟΚΕ ζητά η ημερομηνία η οποία πρέπει να περιληφθεί στο άρθρο 3, παράγραφος 2, να προηγείται οπωσδήποτε της ημερομηνίας που έχει ορισθεί για τη θέσπιση, από τα κράτη μέλη, των κανονιστικών, διοικητικών και νομοθετικών διατάξεων που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της οδηγίας και η οποία προβλέπεται στο άρθρο 63, παράγραφος 3, εδάφιο 1.

2.2. Άρθρο 5

- α) — Η επιλογή μιας μόνο διάρθρωσης ισολογισμού, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της IVης οδηγίας, δεν δικαιολογείται από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της ασφάλισης. Πάντως, επειδή η παρέκκλιση αυτή συμφωνεί με την πρακτική που ακολουθείται από τη μεγάλη πλειοψηφία των εταιριών στα κράτη μέλη, θα βελτιώσει τη συγκρισιμότητα των λογαριασμών των διάφορων επιχειρήσεων.
- Μόνο η ενοποίηση μιας ασφαλιστικής επιχείρησης σε ένα όμιλο ο οποίος έχει υιοθετήσει την παρουσίαση με τη μορφή καταλόγου ενδέχεται να δημιουργήσει ορισμένες δυσκολίες παρουσίασης οι οποίες πρέπει να επιλυθούν στο άρθρο 60.

- β) Πρέπει να επαληθευθεί η συμφωνία, σε όλες τις γλώσσες, του τίτλου της θέσης Γ IV του ενεργητικού.

2.3. Άρθρο 8

Το άρθρο 8 προσδιορίζει τις προσαρμογές του άρθρου 15 της IVης οδηγίας στον ιδιαίτερο χαρακτήρα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι οι επιχειρήσεις οφείλουν να εμφανίζουν τις μεταβολές που έχουν επέλθει στο πάγιο ενεργητικό.

Το πλήθος των μεταβολών που επέρχονται όσον αφορά τις τοποθετήσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και η προβλεπόμενη δυνατότητα λογιστικής απεικόνισης των στοιχείων του ενεργητικού με την τρέχουσα τιμή τους έχουν ως συνέπεια ότι καθίσταται πολύπλοκος και πολυδάπανος ο προσδιορισμός του ακαθάριστου ιστορικού κόστους κάθε μεταβολής που έχει επέλθει στα στοιχεία του ενεργητικού.

Η οικονομική σημασία του πίνακα αυτού είναι εξαιρετικά περιορισμένη για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις στις οποίες οι διάφορες δυνατότητες τοποθετήσεων είναι ισοδύναμες και στις οποίες οι κερδοσκοπικές αγοροπωλησίες αξιών πραγματοποιούνται σε καθημερινή βάση. Θα ήταν ενδεχομένως επιθυμητό να απαλειφθεί ο εν λόγω πίνακας ως λογική συνέπεια της κατάργησης, από την παρούσα οδηγία, των εννοιών του παγίου και του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Πάντως, αν ο εν λόγω πίνακας διατηρηθεί, για να μην εισαχθεί μια συμπληρωματική διάκριση μεταξύ του τομέα των ασφαλίσεων και των άλλων οικονομικών τομέων, η κατάρτισή του θα έπρεπε να προβλεφθεί σύμφωνα με τις αξίες που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό στην αρχή του οικονομικού έτους και όχι σύμφωνα με τις ακαθάριστες ιστορικές αξίες.

Η λύση αυτή προβλέπεται στο άρθρο 15, παράγραφος 3, εδάφιο β) της IVης οδηγίας για τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού αν το ιστορικό κόστος είναι δυνατόν να εξακριβωθεί.

Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ προτείνει να επιτραπεί η δυνατότητα αυτή για το σύνολο των επενδύσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και να περιληφθεί στο άρθρο 8 μια τρίτη παράγραφος διατυπωμένη ως εξής:

«3. Οι διακυμάνσεις των στοιχείων προσδιορίζονται με βάση την αξία που έχει εγγραφεί στον ισολογισμό στην αρχή του οικονομικού έτους σύμφωνα με την παράγραφο 3, εδάφιο β), του άρθρου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.»

2.4. Άρθρο 15

Το άρθρο 15 αφορά τις μεταφερόμενες δαπάνες πρόσκτησης οι οποίες, ιδιαίτερα στην περίπτωση της ασφάλισης ζωής, είναι σημαντικές γιατί οι δαπάνες αυτές καταβάλλονται αμέσως για το σύνολο του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, ενώ τα αντίστοιχα έσοδα εκτείνονται σε περισσότερα μεταγενέστερα οικονομικά έτη.

Πάντως, στον κλάδο ζημιών, επικρατεί παρόμοια κατάσταση σε πολλές αγορές και τίποτε δεν προβλέπεται σχετικά στην πρόταση οδηγίας.

Φαίνεται ότι θα έπρεπε, όταν αυτό είναι δυνατό, το πρόβλημα που εμφανίζεται τόσο στον κλάδο ασφάλισης ζωής όσο και στον κλάδο ζημιών να αντιμετωπίζεται κατά τρόπο συμμετρικό.

Για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ θα επιθυμούσε να διαγραφούν οι λέξεις «στις περιπτώσεις δραστηριοτήτων ασφάλισης ζωής» στην τελευταία πρόταση της πρώτης παραγράφου.

Εξάλλου για τις ασφάλειες ζημιών η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα ήταν επιθυμητό να προβλεφθεί η δυνατότητα μεταφοράς των δαπανών πρόσκτησης των μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών σύμφωνα με τη γενική πρακτική των αγορών. Αυτό συμφωνεί με τη λογική της μεταφοράς των εν λόγω δαπανών πρόσκτησης και των μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών που πρέπει να καταλογισθούν σε μεταγενέστερα οικονομικά έτη.

2.5. Άρθρο 16

Ο ορισμός του καλυφθέντος κεφαλαίου δεν προσαρμόζεται απόλυτα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ορισμένων ασφαλιστικών επιχειρήσεων οι οποίες δεν έχουν τη μορφή εταιρίας, αλλά αλληλοβοηθητικών ταμείων, τα οποία το προτεινόμενο κείμενο προβλέπει να περιλάβει στο πεδίο εφαρμογής του. Πράγματι, ορισμένα καλυφθέντα κεφάλαια δε διαιρούνται σε χωριστές ενότητες με τη μορφή μεριδίων, δεν αποτέλεσαν αντικείμενο εγγραφής και δεν δημιουργούν δικαιώματα ιδιοκτησίας για τα μέλη του ταμείου ή για τρίτους.

Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ επιθυμεί, για να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος σύγχυσης, όπως οι λέξεις «σαν μετοχικό κεφάλαιο που έχει καλυφθεί με την αγορά μεριδίων από τους μετόχους ή άλλους ιδρυτές» αντικατασταθούν από το εξής κείμενο:

«συνεισφορές που πραγματοποιήθηκαν από τους μετόχους ή άλλους ιδρυτές και οι οποίες εξομοιώνονται προς τα ίδια κεφάλαια της ...»

2.6. Άρθρο 28

Η διάκριση, στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, μεταξύ του τεχνικού λογαριασμού για τις δραστηριότητες ασφάλισης ζωής και του τεχνικού λογαριασμού για τις δραστηριότητες του κλάδου ζημιών, που προβλέπεται στο άρθρο αυτό είναι βάσιμη και συνετή.

Πάντως, είναι δυνατόν να προκύψουν ορισμένες δυσκολίες κατά την εφαρμογή, είτε όταν μια δραστηριότητα ασφάλισης ζημιών ασκείται σύμφωνα με τις τεχνικές υπολογισμού του κινδύνου του κλάδου ασφάλισης ζωής, όπως συμβαίνει σε ορισμένες μορφές ασφάλισης ασθενείας στη Γερμανία, είτε όταν στις επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες σε πολλούς κλάδους ή στις επιχειρήσεις αντασφάλισης η δραστηριότητα στον κλάδο ασφάλισης ζωής είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Στην τελευταία περίπτωση αυτή, η αυστηρή εφαρμογή της διάρθρωσης που προτείνεται για το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης θα βάρυνε την παρουσίαση των λογαριασμών χωρίς να προσφέρει, πραγματικά, πρόσθετες πληροφορίες.

Για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ επιθυμεί να προστεθούν στο άρθρο 28 οι εξής δύο παράγραφοι:

«4. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν τη χρήση του τεχνικού λογαριασμού της ασφάλισης ζωής για τους κλάδους πρωτασφάλισης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ όταν οι δραστηριότητες στους κλάδους αυτούς ασκούνται σύμφωνα με τις τεχνικές υπολογισμού του κινδύνου του κλάδου ασφάλισης ζωής. Ενδείξεις για την παρουσίαση αυτή δίνονται στο παράρτημα.»

«5. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέψουν τη χρήση του τεχνικού λογαριασμού της ασφάλισης ζημιών στην περίπτωση κατά την οποία, στις επιχειρήσεις που ασκούν ταυτόχρονα δραστηριότητες στον κλάδο ασφάλισης ζωής και σε άλλους κλάδους και στις επιχειρήσεις αντασφάλισης, η δραστηριότητα ασφάλισης ζωής είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Οι ενδείξεις για τη χρήση της παρουσίας αυτής καθώς και για τη χρήση των μικτών ασφαλιστρών από την έκδοση ασφαλιστηρίων συμβολαίων δίνονται στο παράρτημα.»

2.7. Άρθρο 29

α) — Όπως το αναπτύσσει η Επιτροπή στα σχόλιά της αναφορικά με το άρθρο 5, ένα βασικό θέμα αρχής που πρέπει να ρυθμισθεί είναι το θέμα του χειρισμού του μεριδίου συμμετοχής των αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις των ασφαλιστών. Οι απόψεις σχετικά με το θέμα αυτό είναι διάφορες και η Επιτροπή θεώρησε απαραίτητο να «λάβει υπόψη τα επιχειρήματα στα οποία βασίζονται και οι δύο απόψεις συμπεριλαμβάνοντας το μικτό ποσό, το μερίδιο της αντασφάλισης και το καθαρό ποσό».

— Η ίδια λύση επιλέχθηκε λογικά για το μεγαλύτερο μέρος των τεχνικών θέσεων του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο οι διακυμάνσεις των τεχνικών προβλέψεων είναι καθαρές από αντασφάλιση χωρίς να παρέχονται συμπληρωματικές ενδείξεις.

— Η θέση αυτή δεν είναι ούτε συνεκτική ούτε και ομοιόμορφη. Θα έπρεπε η αυτή λογική να τηρείται όσον αφορά το σύνολο των λογαριασμών που δημοσιεύονται για να εξασφαλισθεί η πλήρης ενημέρωση των ενδιαφερόμενων, ιδιαίτερα όσον αφορά τις μεταβολές σχετικά με τις τεχνικές προβλέψεις. Κατά συνέπεια οι όροι «καθαρή κλπ. από αντασφάλιση» πρέπει να διαγραφούν από τα άρθρα στα οποία συναντώνται (I 1γ, I 3γ, I 4, II 1γ, II 10α, II 10β). Αντίθετα, πρέπει να εισαχθεί ο όρος «το ποσό της αντασφάλισης».

— Με τον τρόπο αυτό είναι δυνατόν να παρακολουθούνται με ακρίβεια, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, οι διακυμάνσεις των δεσμεύσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων έναντι των ασφαλισμένων, χωρίς να υπάρχει ανάγκη να γίνεται αναφορά σε δύο

διαδοχικούς ισολογισμούς και χωρίς να παρεμβάλλονται οι διακυμάνσεις οι οποίες έχουν σημειωθεί στο διάστημα μεταξύ του κλεισίματος του λογαριασμού στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους και του ανοίγματος του λογαριασμού (και ιδιαίτερα οι μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες) στην εξέλιξη που έχει σημειωθεί κατά το οικονομικό έτος.

- Για να απλουστευθεί η παρουσίαση των βασικών λογαριασμών, θα μπορούσαν να εξουσιοδοτηθούν τα κράτη μέλη να επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να παρέχουν σε προσάρτημα μόνο, όσον αφορά στοιχεία εκτός των ασφαλιστρών, ενδείξεις των ακαθαρίστων ποσών και το μερίδιο των αντασφαλιστών.

- β) — Ο χειρισμός των εσόδων των επενδύσεων στην περίπτωση του τεχνικού λογαριασμού ασφάλισης ζωής διαφέρει από το χειρισμό που εφαρμόζεται στην περίπτωση του τεχνικού λογαριασμού των άλλων κλάδων.

- Η επιχειρηματολογία της Επιτροπής είναι ότι στην περίπτωση της ασφάλισης ζωής το άρθρο «απόδοση των επενδύσεων» το οποίο περιλαμβάνεται στον υπολογισμό του κέρδους, μέρος του οποίου, συνήθως, αποδίδεται στους ασφαλισμένους, θα ήταν προτιμότερο να παρουσιάζει το σύνολο των αποδόσεων των επενδύσεων στον τεχνικό λογαριασμό.

- Πάντως, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι λόγω της μεγάλης ποικιλίας των μεθόδων που ρυθμίζουν τη συμμετοχή στα κέρδη δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί ένας υψηλός βαθμός συγκρισιμότητας.

- Είναι αλήθεια ότι τα συστήματα συμμετοχής των ασφαλισμένων στα κέρδη ποικίλλουν σημαντικά. Σε ορισμένες αγορές, τα στοιχεία του ενεργητικού που διατίθενται στους ασφαλισμένους και εκείνα που διατίθενται στους μετόχους είναι δυνατόν να προσδιορισθούν ακριβώς. Είναι δυνατόν επίσης να προσδιορισθούν με ακρίβεια τα αντίστοιχα έσοδα. Συνεπώς, δεν είναι λογικό τα έσοδα που αντιστοιχούν στα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία διατίθενται στους μετόχους να περιλαμβάνονται στον τεχνικό λογαριασμό ο οποίος υποτίθεται ότι παρουσιάζει αποκλειστικά τις σχέσεις με τους ασφαλισμένους.

- Σε άλλες αγορές, τα στοιχεία του ενεργητικού δεν διατίθενται ενώ η συμμετοχή στα κέρδη υπολογίζεται αποκλειστικά με βάση τα έσοδα που αντιστοιχούν στην αναλογία των τεχνικών προβλέψεων επί του συνόλου των «τεχνικών προβλέψεων και των ιδίων κεφαλαίων». Στο σημείο αυτό, επίσης, δεν είναι λογικό να απαιτείται η παρουσίαση του συνόλου των εσόδων στον τεχνικό λογαριασμό.

- Αντίθετα σε άλλες αγορές στις οποίες ο αλληλασφαλιστικός χαρακτήρας είναι σημαντικότερος, το σύνολο σχεδόν των εσόδων λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό της συμμετοχής στα κέρδη.

- Οι τρεις αυτές βασικές προσεγγίσεις αντιστοιχούν σε πολύ διαφορετικές τεχνικές πραγματικότητες όσον αφορά τη σύλληψη και τη διαχείριση των εσόδων.

- Οι προσεγγίσεις αυτές αποτελούν διαφορετικές απαντήσεις στα προβλήματα της κατανομής των στοιχείων του ενεργητικού μεταξύ των ασφαλισμένων και των μετόχων σε συνάρτηση με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει οι ασφαλιστές απέναντι στους πελάτες τους.

- Η υιοθέτηση μιας μόνο λύσης δεν ανταποκρίνεται στις αρχές που αναφέρονται στις γενικές παρατηρήσεις σχετικά με την μη παρέμβαση των κανόνων της λογιστικής απεικόνισης στα τεχνικά χαρακτηριστικά των αγορών και στη φορολογική ουδετερότητα.

- Εξάλλου, η προτεινόμενη λύση δημιουργεί προβλήματα εφαρμογής. Πράγματι, στην περίπτωση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες σε περισσότερους από ένα κλάδους και στην περίπτωση των επιχειρήσεων αυτασφάλισης, η λεπτομερής ανάλυση της απόδοσης των διάφορων επενδύσεων στον τεχνικό λογαριασμό του κλάδου ασφάλισης ζωής και στον τεχνικό λογαριασμό των άλλων κλάδων θα έχει ως συνέπεια να καθιστά δυσχερή την κατανομή και να εμποδίσει μια πραγματική συγκρισιμότητα των λογαριασμών.

- Παρόμοια, κατά την ενοποίηση μιας ομάδας ασφαλειών, θα πρέπει να κατανέμονται οι αποδόσεις των επενδύσεων μεταξύ του τεχνικού και του μη τεχνικού λογαριασμού γεγονός που δεν θα έχει ως συνέπεια να διευκολύνεται η κατανόηση των λογαριασμών.

- Όμως, για να είναι σε θέση όλα τα κράτη μέλη να επιλέξουν την παρουσίαση η οποία είναι η πλέον συνεπής με τους συμβατικούς κανόνες σχετικά με τη συμμετοχή στα κέρδη, θα έπρεπε να προβλέπονται στο άρθρο 29 οι ακόλουθες δύο δυνατότες παρουσιάσεις:

- Ένδειξη στον τεχνικό λογαριασμό ασφάλισης ζωής του συνόλου ή τμήματος των αποδόσεων των επενδύσεων·

- Ένδειξη του συνόλου των εσόδων των επενδύσεων στον μη τεχνικό λογαριασμό.

Αυτό είναι δυνατόν να επιτευχθεί με μια υποσημείωση στον τεχνικό λογαριασμό ζωής και στον μη τεχνικό λογαριασμό στην οποία να υπενθυμίζεται η εναλλακτική λύση.

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει κατά την ενσωμάτωση της οδηγίας στην εθνική τους νομοθεσία να επιλέγουν μια από τις δύο παρουσιάσεις και να έχουν σε περίπτωση ανάγκης τη δυνατότητα να ρυθμίζουν τις λεπτομέρειες μεταφοράς μεταξύ του τεχνικού και του μη τεχνικού λογαριασμού.

γ) — Το άρθρο 22 προβλέπει ότι το ποσό για την κάλυψη των κινδύνων που δεν έχουν λήξει μπορεί να περιληφθεί, είτε στο στοιχείο Γ 6 «άλλες τεχνικές προβλέψεις», είτε στο στοιχείο Γ 1, αν αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

— Για να υπάρχει ομοιομορφία μεταξύ ισολογισμού και λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, θα ήταν σκόπιμο το άρθρο 29 να παρέχει την ίδια δυνατότητα όσον αφορά τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης.

— Πάντως, για να μη διαταραχθεί ο ορισμός των αναλογιών που ως βάση έχουν τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα και οι οποίες είναι σημαντικές όσον αφορά τη συγκρισιμότητα των λογαριασμών, θα έπρεπε όταν η εθνική νομοθεσία προβλέπει την ανακατάταξη με το στοιχείο Γ 1 του παθητικού του ισολογισμού να μην απαιτείται στο στοιχείο Ι 4α η ένδειξη της μεταβολής για τους κινδύνους που δεν έχουν λήξει.

— Σχετικά με το σημείο αυτό, η ΟΚΕ επιθυμεί στο στοιχείο Ι 4α «Τεχνικός λογαριασμός ασφάλισης ζημιών» να γίνει παραπομπή στο άρθρο 32 και στο εν λόγω άρθρο να προστεθεί η παρακάτω νέα παράγραφος:

«Η μεταβολή της πρόβλεψης για κινδύνους που δεν έχουν λήξει παρουσιάζεται στο στοιχείο Ι 4α του τεχνικού λογαριασμού ασφάλισης ζημιών. Τα κράτη μέλη που η εθνική τους νομοθεσία προβλέπει ότι η πρόβλεψη για τους κινδύνους που δεν έχουν λήξει πρέπει να προστεθεί στο στοιχείο Γ 1 του ισολογισμού, δύνανται να επιτρέψουν στις επιχειρήσεις να μην παρουσιάζουν χωριστά την ένδειξη για τη μεταβολή της εν λόγω πρόβλεψης σε περίπτωση που δεν είναι σημαντική».

2.8. Άρθρα 35-36

Η πρόταση οδηγίας της Επιτροπής επιτρέπει να περιλαμβάνονται στο διακανονισμό των απαιτήσεων και στις δαπάνες που αφορούν τις επενδύσεις τα σχετικά άμεσα και έμμεσα έξοδα.

Τα άλλα έξοδα ή προμήθειες καταλογίζονται σύμφωνα με τη φύση τους.

Σύμφωνα με την IVη οδηγία προβλέπονται δύο συστήματα καταλογισμού των εξόδων βάσει της φύσης τους ή βάσει του προορισμού τους. Η επιλογή ενός μικτού συστήματος δεν φαίνεται να δικαιολογείται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Φαίνεται επιθυμητό να διατηρηθεί, τουλάχιστον σε επίπεδο κρατών μελών, η δυνατότητα επιλογής του ενός ή του άλλου συστήματος.

Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ ζητά όπως παρεμβληθούν οι παρακάτω παράγραφοι:

στο άρθρο 35

«Τα ποσά, αν αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, είναι δυνατόν να καταλογισθούν σύμφωνα με το χαρακτηρισμό τους. Στην περίπτωση αυτή, στο πρόσάρτημα πρέπει να αναφέρεται το συνολικό ποσό των προμηθειών.»

στο άρθρο 36

«Τα ποσά, αν αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, είναι δυνατόν να καταλογισθούν σύμφωνα με το χαρακτηρισμό τους. Στο πρόσάρτημα πρέπει να αναφέρεται το συνολικό ποσό των εξόδων προσωπικού και των δαπανών που συνδέονται με αυτά τα έξοδα του προσωπικού.»

2.9. Άρθρο 38

Όσον αφορά το δικαίωμα επιλογής που αναφέρεται παραπάνω σχετικά με το άρθρο 29, παρατήρηση β), σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη μπορούν είτε να θεσπίσουν την υποχρέωση παρουσίασης των αποδόσεων των επενδύσεων στον τεχνικό λογαριασμό ασφάλισης ζωής και να ρυθμίσουν τη μέθοδο μεταφοράς μεταξύ τεχνικού και μη τεχνικού λογαριασμού ασφάλισης ζωής, είτε να θεσπίσουν την υποχρέωση ένδειξης του συνόλου των επενδύσεων στον μη τεχνικό λογαριασμό, θα έπρεπε να παρεμβληθεί μετά τον τίτλο του άρθρου η παρακάτω νέα παράγραφος:

«Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίσουν όσον αφορά τις επιχειρήσεις που ασκούν αποκλειστικά τη δραστηριότητα της ασφάλισης ζωής μια από τις τρεις ακόλουθες διατάξεις:»

- 1) Τα έσοδα των επενδύσεων καθώς και τα κέρδη ή οι ζημιές από την πραγματοποίηση επενδύσεων να εμφανίζονται στον τεχνικό λογαριασμό ασφάλισης ζωής.
- 2) Στο μέτρο που τα στοιχεία του ενεργητικού που αντιστοιχούν στις δεσμεύσεις απέναντι των ασφαλισμένων διατίθενται σε εξατομικευμένα κονδύλια, μόνο τα έσοδα καθώς και τα κέρδη και οι ζημιές από την πραγματοποίηση των επενδύσεων που αντιστοιχούν στα στοιχεία αυτά εμφανίζονται στον τεχνικό λογαριασμό της ασφάλισης ζωής.
- 3) Το σύνολο των εσόδων των επενδύσεων καθώς και τα κέρδη και οι ζημιές από την πραγματοποίηση επενδύσεων εμφανίζονται στον μη τεχνικό λογαριασμό.

«Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίσουν τη μέθοδο μεταφοράς μεταξύ του τεχνικού λογαριασμού ασφάλισης ζωής και του μη τεχνικού λογαριασμού.»

2.10. 'Άρθρο 42

Κατά απόκλιση προς την IVη οδηγία, η παρούσα οδηγία προβλέπει ότι τα στοιχεία του ενεργητικού είναι δυνατόν να αποτιμηθούν είτε σύμφωνα με την τιμή κτήσης, όπως προβλέπεται στην IVη οδηγία, είτε σύμφωνα με την τρέχουσα αξία. Για να εξασφαλισθεί η ισοδυναμία των δύο μεθόδων, η παράγραφος 3 προβλέπει την εμφάνιση στο παράρτημα της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού σύμφωνα με τη μέθοδο που δεν χρησιμοποιείται στον ισολογισμό.

Η απεικόνιση αυτή, η οποία παρουσιάζει τη διαφορά μεταξύ της τρέχουσας αξίας και της τιμής κτήσης των στοιχείων του ενεργητικού, ευνοεί τη σύγκριση των λογαριασμών. Με τον τρόπο αυτό θα είναι δυνατόν να εκτιμάται καλύτερα η πραγματική φερεγγυότητα των επιχειρήσεων. Εξάλλου, με τον τρόπο αυτό ικανοποιείται καλύτερα η αρχή της πιστής απεικόνισης.

Εντούτοις, στον τομέα της ασφάλισης ζωής, οι λεπτομέρειες όσον αφορά τη συμμετοχή στα κέρδη διαφέρουν πολύ. Η εμφάνιση της τρέχουσας αξίας των στοιχείων του ενεργητικού από τις εταιρίες οι οποίες επέλεξαν την τιμή κτήσης ως τρόπο αποτίμησης ενδέχεται να προκαλέσει σφάλματα εκτίμησης όσον αφορά τις πραγματικές δεσμεύσεις των εν λόγω εταιριών απέναντι στους ασφαλισμένους. Αυτό μπορεί να εντείνει, επίσης, σε ορισμένες αγορές τις πιέσεις για τροποποίηση των τεχνικών συνθηκών των προϊόντων και να συμβάλει, σε ένα ορισμένο βαθμό, στην αποσταθεροποίηση των εν λόγω αγορών.

Η ΟΚΕ αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα της διάταξης αυτής για το δηλωτικό χαρακτήρα των λογαριασμών που δημοσιεύονται και για τη βελτίωση του ανταγωνισμού μεταξύ των ασφαλιστικών επιχειρήσεων στην Κοινότητα· επιθυμεί, όμως, να τονίσει τη σημασία των δυσκολιών που μπορεί να έχει ως συνέπεια. Η ΟΚΕ επιθυμεί τα επιχειρήματα υπέρ και κατά της διάταξης αυτής να επανεξετασθούν με προσοχή για να αποφευχθεί κάθε ανεπιθύμητη επίπτωση στην ισορροπία και φερεγγυότητα των αγορών.

2.11. 'Άρθρο 43

Θα ήταν χρήσιμο το άρθρο 43 να τροποποιηθεί ώστε να αποφευχθεί ότι θα υπάρξει λανθασμένη εντύπωση όσον αφορά την οικονομική κατάσταση μιας ασφαλιστικής επιχείρησης επειδή τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη επί του κεφαλαίου δεν θα συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2.12. 'Άρθρο 47

Η εφαρμογή του άρθρου 35 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ σχετικά με τη μέθοδο λογιστικής καταχώρησης της μεταβολής της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού πρέπει να προσαρμοσθεί περισσότερο στον ιδιαίτερο χαρακτήρα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Φαίνεται επιθυμητό να ενισχυθεί η φερεγγυότητα των επιχειρήσεων και, κατά συνέπεια, η εμπιστοσύνη που είναι δυνατόν να τους προσδίνει το κοινό γιατί αποτελεί τη βάση των μακροπρόθεσμων σχέσεων μεταξύ των ασφαλισμένων και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Σε εφαρμογή της αρχής της σύνεσης, οι διορθώσεις της αξίας των παγίων στοιχείων πρέπει να γίνονται όταν οι διορθώσεις αυτές έχουν ένα μόνιμο χαρακτήρα, ιδιαίτερα όταν επηρεάζουν τη συνολική αξία των επενδύσεων.

Παρομοίως, θα έπρεπε να μην υποχρεώνονται οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπως προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 35, παράγραφος 1 γ) δδ της IVης οδηγίας, να προσαρμόζουν τις εκτιμήσεις προς την κατώτερη αξία, όταν οι λόγοι οι οποίοι προκάλεσαν τις προσαρμογές έχουν παύσει να ισχύουν.

Πράγματι, λόγω της ρευστότητας των χρηματοοικονομικών αγορών, είναι δυνατόν να υποτεθεί ότι μια αξία μπορεί πάντοτε να επανέυρει μελλοντικά τα χαμηλότερα επίπεδα τα οποία έχουν σημειωθεί σε δεδομένη στιγμή.

Για το λόγο αυτό, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να είναι σε θέση να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους ανεξάρτητα από τις απρόβλεπτες συνθήκες της αγοράς και να αποφεύγουν τη λογιστική καταχώριση αβέβαιων κερδών.

Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ επιθυμεί στο άρθρο 47 να προστεθούν οι παρακάτω παράγραφοι:

«Μπορεί να θεωρηθεί ότι ο μόνιμος χαρακτήρας που προβλέπεται από το άρθρο 35, παράγραφος 1 γ) ββ που αναφέρεται παραπάνω μαρτυρείται όταν το σύνολο «των παγίων χρηματοοικονομικών στοιχείων» αποκτήσει αξία κατώτερη από εκείνη η οποία έχει απεικονισθεί λογιστικώς.

Στην περίπτωση αυτή η διόρθωση των αξιών είναι υποχρεωτική.

δ) Το άρθρο 35 παράγραφος 1 δδ) που αναφέρεται παραπάνω δεν εφαρμόζεται στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.»

Τέλος, η ΟΚΕ εφιστά την προσοχή στις δυσκολίες εφαρμογής του άρθρου 35 της IVης οδηγίας, που διατυπώνει ως αρχή την αποτίμηση σύμφωνα με την τιμή κτήσης, στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν υπόψη την τρέχουσα αξία. Η ΟΚΕ κρίνει ότι θα έπρεπε να επανεξετασθούν πιο συγκεκριμένα οι λεπτομέρειες της λογιστικής απεικόνισης της διόρθωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και των υπεραξιών που έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχουν ρευστοποιηθεί.

2.13. 'Άρθρο 56

Στο άρθρο αυτό της πρότασης οδηγίας προβλέπεται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να γίνει μια μείωση με βάση ειδικές μεθόδους υπολογισμού των κινδύνων όσον αφορά τις προβλέψεις για ορισμένες απαιτήσεις στον κλάδο της ασφάλισης ζωής.

Λόγω του όλως ιδιαιτέρου χαρακτήρα που πρέπει να διατηρήσει η πρακτική αυτή για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να χρειασθεί μια επιχείρηση να αναθεωρήσει την ικανότητά της να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της σε περίπτωση που οι επενδύσεις δεν αντιστοιχούν στις προβλέψεις, είναι απαραίτητο η μείωση αυτή να επιτρέπεται ρητά από τη νομοθεσία του κράτους μέλους και οι σχετικές επιπτώσεις και υποθέσεις να εκτίθενται σαφώς στο προσάρτημα.

Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ επιθυμεί στην πρώτη φράση της πέμπτης παραγράφου να παρεμβληθούν οι λέξεις «και όταν η νομοθεσία του κράτους μέλους το επιτρέπει» μετά τις λέξεις «βάσει ειδικών μεθόδων».

2.14. Άρθρο 58

Η ανάλυση η οποία απαιτείται στο προσάρτημα είναι απόλυτα προσαρμοσμένη στις επιχειρήσεις πρωτασφάλισης. Αντίθετα, για τις αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, πελάτες των οποίων δεν είναι ιδιώτες αλλά ασφαλιστικές εταιρίες, είναι δυνατόν να υπάρξουν δυσκολίες εφαρμογής.

Θα ήταν προτιμότερο να θεσπισθεί ως γεωγραφικό κριτήριο η έδρα της εκχωρούσας εταιρίας και όχι το κριτήριο του ασφαλισμένου κινδύνου το οποίο δεν είναι πάντοτε γνωστό. Παρόμοια, θα ήταν προτιμότερο να θεσπισθεί ως βασικό κριτήριο ανάλυσης ο τύπος της σύμβασης, μάλλον, παρά η κατηγορία αντασφάλισης:

- η αναλογική σύμβαση με την οποία ο αντασφαλιστής συμμετέχει στην τύχη της ασφαλιστικής επιχείρησης,
- η μη αναλογική σύμβαση με την οποία ο αντασφαλιστής αναλαμβάνει τμήματα του κινδύνου (π.χ. σημαντικοί κίνδυνοι).

2.15. Άρθρο 60

Για να μπορέσουν οι ομάδες επιχειρήσεων στις οποίες οι δραστηριότητες ασφάλισης και αντασφάλισης είναι σημαντικές αλλά έχουν ενσωματωθεί με άλλες δραστηριότητες, να είναι σε θέση να παρουσιάζουν σαφείς και ευανάγνωστους ενοποιημένους λογαριασμούς, η ΟΚΕ θεωρεί ότι είναι επιθυμητό να περιορισθεί το πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 3 και 4 στις δραστηριότητες της ασφάλισης με την προσθήκη των λέξεων: «για τις δραστηριότητες ασφάλισης και αντασφάλισης» μετά από τις λέξεις «της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ θεωρούνται» στις παραγράφους 3 και 4.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ με την οποία προβλέπεται διαδικασία πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών και για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου με την οποία προβλέπεται διαδικασία πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών που εφαρμόζονται στα γεωργικά προϊόντα⁽¹⁾

(87/C 319/06)

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 5 Μαρτίου 1987 να ζητήσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για τις παραπάνω προτάσεις.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Σεπτεμβρίου 1987, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. De Normann.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε κατά την 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 24ης Σεπτεμβρίου) ομόφωνα, με δύο αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1.1. Η ΟΚΕ επικροτεί τις δύο προτάσεις οι οποίες θα επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ, που τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 1985, στο σύνολο των εμπορευμάτων που κυκλοφορούν στην Κοινότητα και οι οποίες προβλέπουν ανακοίνωση σε μια και μόνο υπηρεσία της Επιτροπής.

1.1.2. Αυτό είναι σύμφωνο με την πρόταση του Λευκού Βιβλίου για την «Ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς» της 14ης Ιουνίου 1985.

1.1.3. Η ΟΚΕ παραπέμπει σχετικά στη γνωμοδότηση που εξέδωσε την 17η Σεπτεμβρίου 1986⁽²⁾, στην οποία έκρινε ότι έπρεπε να δοθεί επίσης ιδιαίτερη προσοχή στους παράγοντες ασφάλειας των χρηστών και των καταναλωτών στο πλαίσιο της εναρμόνισης των προτύπων.

1.1.4. Η εναρμόνιση των προτύπων απαιτεί τη συνεργασία και την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών δυνάμεων. Συνεπώς, η συμβολή των παραγωγών, των αρχών και των καταναλωτών είναι απαραίτητη στους κόλπους των οργανισμών τυποποίησης στους οποίους έχει ανατεθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να εκπονήσουν ευρωπαϊκά πρότυπα.

1.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η Επιτροπή δικαίως προτείνει μια χωριστή οδηγία για τα γεωργικά προϊόντα. Οι νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 43 και 101 της Συνθήκης της Ρώμης καθιστούν επιθυμητή αυτήν την κατεύθυνση. Επιπλέον, ο χωρισμός των δύο προτάσεων ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της πραγματικότητας.

1.3. Η ΟΚΕ σημειώνει με ικανοποίηση ότι η ισχύουσα οδηγία 83/189/ΕΟΚ φαίνεται ότι επιτυγχάνει τον επιδιωκόμενο σκοπό ο οποίος είναι η πρόληψη της εμφάνισης νέων εμποδίων στην πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς. Εξασφαλίζει την αναγκαία διαφάνεια τόσο στις εθνικές πρωτοβουλίες των κρατών μελών, που αποβλέπουν

στη θέσπιση δεσμευτικών ρυθμίσεων, όσο και στους εθνικούς οργανισμούς τυποποίησης των κρατών μελών στο στάδιο πρότασης σχεδίων και στο μεταγενέστερο στάδιο επεξεργασίας σχεδίων προτύπων.

1.3.1. Η Επιτροπή με την υιοθέτηση μιας ελαστικής και συνετής προσέγγισης εξασφαλίζει την προληπτική μάλλον, παρά την κατασταλτική, εφαρμογή της οδηγίας.

1.4. Η ΟΚΕ ζητά να της διαβιβασθεί η έκθεση δραστηριότητας την οποία εκπονεί η Επιτροπή και της οποίας η δημοσίευση προβλέπεται για το Σεπτέμβριο.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Η μόνιμη επιτροπή

2.1.1. Η μόνιμη επιτροπή που προβλέπεται από το άρθρο 5 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ θα έχει γενική αρμοδιότητα η οποία θα εκτείνεται σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Η ΟΚΕ συμφωνεί και με ικανοποίηση σημειώνει ότι η επιτροπή αυτή διαδραματίζει ήδη σημαντικό ρόλο όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ, εξασφαλίζοντας ένα κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τα προβλήματα των κρατών μελών και ένα πρακτικό και ελαστικό σύνδεσμο με τους αρμόδιους ειδικούς οργανισμούς. Αυτό δεν αποκλείει την ύπαρξη ειδικευμένων επιτροπών για τεχνικά θέματα τις οποίες η Επιτροπή έχει δικαίωμα να συμβουλευέται. Για να επιτευχθεί η εναρμόνιση και η ομοιομορφία της σχετικής πολιτικής, το έργο των μελών της Επιτροπής του άρθρου 5 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ μπορεί να συνδράμουν εμπειρογνώμονες για ειδικά θέματα. Επιπλέον μια διαδικασία θα πρέπει να καθιερωθεί για την πληροφόρηση και τη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους για τα προβλήματά εκείνα που τους αφορούν.

2.1.2. Η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει τη σημασία της μόνιμης επιτροπής για τον προσδιορισμό και την εξέταση των εντολών τυποποίησης που δίδονται στους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης καθώς και για τον έλεγχο του πλαισίου των οδηγιών που αναφέρονται στα πρότυπα.

2.1.3. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η λειτουργία αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία ως μέσο για τη διατήρηση σχέσεων με άλλες επιτροπές, οι οποίες ενδέχεται να συσταθούν στα

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 71 της 16. 3. 1986, σ. 12.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 328 της 22. 12. 1986, σ. 20.

πλαίσια άλλων οδηγιών, καθώς και ως μέσο για την εξασφάλιση μιας αποκλειστικής οδού επικοινωνίας με τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης.

2.2. Η σχέση με τις άλλες οδηγίες

2.2.1. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η προτεινόμενη οδηγία, που τροποποιεί την οδηγία 83/189/ΕΟΚ, θα στηρίξει μάλλον και δεν θα έλθει σε σύγκρουση με τους μηχανισμούς που υπάρχουν ήδη στους τομείς των φαρμακευτικών και των καλλυντικών προϊόντων.

Επιδιοκίμαζει επίσης την επέκταση της βασικής οδηγίας στα γεωργικά προϊόντα που τυγχάνουν βιομηχανικής επεξεργασίας.

2.2.2. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι η νέα οδηγία 87/22/ΕΟΚ για τα φαρμακευτικά προϊόντα αναφέρεται ειδικά στα άρθρα 8 και 9 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ. Η ΟΚΕ αναμένει επίσης από την Επιτροπή να αποσαφηνίσει τον ρόλο της ειδικής επιτροπής φαρμακευτικών προϊόντων σε σχέση με την επιτροπή του άρθρου 5 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ.

2.3. Συμφωνίες Standstill

2.3.1. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι η προτεινόμενη διατύπωση της νέας ρήτρας Standstill (άρθρο 1, παράγραφος 3) ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να παραταθεί η περίοδος Standstill μέχρι και 15 μήνες. Η ΟΚΕ υποστήριξε την πρόταση τροποποίησης της Επιτροπής για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο αυτό.

2.4. Διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη

2.4.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί με όσα προστίθενται στο άρθρο 6, παράγραφος 4 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ για να διασαφηνιστεί η υφιστάμενη υποχρέωση της Επιτροπής να ζητά τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής όσον αφορά την έκδοση εντολών προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης για την επεξεργασία νέων εναρμονισμένων προτύπων.

2.5. Η οδηγία για τα γεωργικά προϊόντα

2.5.1. Η ΟΚΕ επικροτεί την προτεινόμενη οδηγία για τα γεωργικά προϊόντα η οποία διαφέρει από την πρώτη οδηγία επειδή εισάγει:

- ένα νέο ορισμό της «τεχνικής προδιαγραφής» προσαρμοσμένο στα γεωργικά προϊόντα,
- μια διάταξη που θα επιτρέπει την εξέταση των σχεδίων εθνικών ρυθμίσεων όχι μόνον από την επιτροπή που προβλέπεται από το άρθρο 5 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ αλλά επίσης και από τις ειδικές γεωργικές επιτροπές,
- μια τροποποίηση των διατάξεων επείγουσας ανάγκης που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 3 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ με στόχο την επέκταση του πεδίου εφαρμογής τους στην προστασία της υγείας και της ζωής τόσο των ζώων και των φυτών όσο και των ανθρώπων.

2.6. Χρονοδιάγραμμα

2.6.1. Η ΟΚΕ σημειώνει με λύπη ότι οι προτάσεις οδηγίας δημοσιεύθηκαν το Φεβρουάριο του 1987 αντί το 1986 όπως προβλεπόταν στο χρονοδιάγραμμα του Λευκού Βιβλίου. Καλεί το Συμβούλιο να τις υιοθετήσει πριν από το τέλος του 1987, ώστε τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν μ'αυτές το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 1988.

2.7. Παράρτημα της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ

2.7.1. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι δεν έχει τροποποιηθεί ο κατάλογος Ι του παραρτήματος της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ. Υποθέτει, ωστόσο, ότι η ένταξη της Ισπανίας και της Πορτογαλίας θα καταστήσει αναγκαία την προσθήκη στον κατάλογο των εθνικών ιδρυμάτων τυποποίησης των εν λόγω χωρών. Ωστόσο, η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι ο κατάλογος αυτός παραμένει ανοικτός και ότι η Επιτροπή μπορεί να τον συμπληρώσει με βάση ανακοινώσεις των κρατών μελών από τη στιγμή κατά την οποία ο προτεινόμενος οργανισμός καθιερώνει πρότυπα.

Βρυξέλλες, 24 Σεπτεμβρίου 1987

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 84/538/ΕΟΚ για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επιτρεπτή στάθμη ηχητικής έντασης των χορτοκοπτικών μηχανών⁽¹⁾

(87/C 319/07)

Στις 27 Απριλίου 1987 το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, με βάση το άρθρο 100 της Συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ, να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση οδηγίας.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 8 Ιουλίου 1987 με βάση την εισήγηση του κ. Pearson.

Στην 248η σύνοδο ολομέλειας, της 23ης και 24ης Σεπτεμβρίου 1987 (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με μια αποχή ομόφωνα την παρακάτω γνωμοδότηση.

Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής με την επιφύλαξη των ακόλουθων παρατηρήσεων.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί ότι πρέπει να τροποποιηθεί η οδηγία 85/538/ΕΟΚ ώστε να συμπεριληφθούν και οι μηχανοκίνητες χορτοκοπτικές μηχανές κυλίνδρου στις διατάξεις σχετικά με την επιτρεπτή στάθμη ηχητικής έντασης. Η τροποποίηση αυτή είναι αναγκαία λόγω των τεχνικών εμποδίων που υφίστανται στις εμπορικές συναλλαγές, εμπόδια που οφείλονται στις διαφορετικές ρυθμίσεις που ισχύουν στα κράτη μέλη. Συμφωνεί επίσης ότι δεν πρέπει να τροποποιηθούν οι οριακές τιμές, που ήδη θεσπίζονται από την οδηγία. Ωστόσο αμφιβάλλει αν η πρόταση τροποποίησης της οδηγίας, όπως έχει διατυπωθεί, μπορεί να επιφέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

1.2. Η Επιτροπή προτείνει να καθιερωθούν δύο εναλλακτικές μέθοδοι ρύθμισης του κοπτικού μηχανισμού των χορτοκοπτικών μηχανών κυλίνδρου πριν από τη μέτρηση της ηχοστάθμης. Ωστόσο και οι δύο μέθοδοι μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα στην κατασκευή. Οι κατασκευαστές χορτοκοπτικών μηχανών με κύλινδρο θα αναγκαστούν, ενδεχομένως, συνέπεια των μεγάλων διαφορών μεταξύ των αποτελεσμάτων που προκύπτουν (βλ. Παράρτημα Ι) από αυτές τις μεθόδους να επιδιώξουν ηχοστάθμες κατώτερες κατά μέσο όρο μέχρι και 5dB(A) από το επιτρεπτό όριο της βασικής οδηγίας, ώστε να διασφαλισθεί ότι ολοκληρή η παραγωγή ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές. Το γεγονός αυτό θα συνεπείσει ενδεχομένως σε σημαντική αύξηση του κόστους η οποία δεν θα αντισταθμίζεται από οποιαδήποτε αυξημένη προστασία από το θόρυβο και θα μπορούσε να προκαλέσει ανταγωνιστικά μειονεκτήματα στους παραγωγούς χορτοκοπτικών μηχανών κυλίνδρου. Επομένως η ΟΚΕ πιστεύει ότι οι προτάσεις της Επιτροπής μπορούν να επιδράσουν αρνητικά όσον αφορά τους παραγωγούς μηχανοκίνητων χορτοκοπτικών μηχανών κυλίνδρου και να δημιουργήσουν έτσι νέα εμπόδια στις εμπορικές συναλλαγές του τομέα αυτού.

1.3. Η ΟΚΕ επιθυμεί να διορθώσει την εντύπωση που δίνει η αιτιολογική έκθεση της Επιτροπής ότι δηλ. η πρόταση αυτή έγινε δεκτή σχεδόν από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή παραλείπει να επισημάνει ότι η γνώμη των «ενδιαφερομένων μερών» δηλαδή των κατασκευαστών χορτοκοπτικών μηχανών (ELMF και CEMA⁽²⁾) δεν έγινε δεκτή (άσκησαν κριτική κατά της

πρότασης της Επιτροπής) και ότι οι αντιπρόσωποι που διαφώνησαν προέρχονταν από τα κράτη μέλη εκείνα που θίγονται περισσότερο. Οι προτάσεις που διατυπώνει η ΟΚΕ στη συνέχεια θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην άρση των δυσχερειών αυτών χωρίς να αναγκασθούν τα κράτη μέλη που ήδη έχουν θεσπίσει σχετική νομοθεσία να τροποποιήσουν τη μέθοδο που εφαρμόζουν για τη μέτρηση του επίπεδου ηχοστάθμης.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. 6.2 Παράρτημα 1, οδηγία 84/538 ΕΟΚ

Επειδή όλες οι βενζινοκίνητες χορτοκοπτικές μηχανές κυλίνδρου είναι εξοπλισμένες με μοχλό αυτοκίνησης, αναγκαστικά η ταχύτητα με την οποία κινούνται θα πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη αν η δοκιμασία πρόκειται να γίνει υπό συνθήκες κανονικής λειτουργίας, όπως απαιτεί η βασική οδηγία. Σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ αν ο χειριστής βαδίζει με 5 χιλ. την ώρα η ταχύτητα αυτή είναι λογική στην προκειμένη περίπτωση. Η ταχύτητα του κινητήρα που αντιστοιχεί σ' αυτόν το ρυθμό κίνησης μπορεί να διαπιστωθεί και να προκαθοριστεί από τον κατασκευαστή. (Ο παράγοντας αυτός δεν αφορά γενικά τις περιστρεφόμενες χορτοκοπτικές μηχανές που λειτουργούν κανονικά με σταθερή ανώτατη ταχύτητα.) Για το λόγο αυτό η ΟΚΕ προτείνει να προστεθεί στη δεύτερη παράγραφο, στο σημείο 6.2 του παραρτήματος 1 της οδηγίας 84/538/ΕΟΚ η ακόλουθη πρόταση:

«Ωστόσο, όσον αφορά τις βενζινοκίνητες χορτοκοπτικές μηχανές κυλίνδρου η μέτρηση πρέπει να πραγματοποιείται με ταχύτητα κοπτικής διάταξης και κινητήρα ισοδύναμης προς ταχύτητα επί εδάφους 5 χιλιομέτρων/την ώρα».

2.2. 6.1.3 Παράρτημα 1, τροποποιητική οδηγία

Αναλύοντας το σημείο 1.2 ανωτέρω η ΟΚΕ επισημαίνει ότι η οδηγία αναγκάζει τους κατασκευαστές να αντιμετω-

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 113 της 28. 4. 1987, σ. 5.

⁽²⁾ ELMF: Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Κατασκευαστών Χορτοκοπτικών Μηχανών. CEMA: Ευρωπαϊκή Επιτροπή Γεωργικών Μηχανημάτων

πίσουν μια κατάσταση όπου κάθε χορτοκοπτική μηχανή που διατίθεται στην αγορά θα πρέπει να ανταποκρίνεται στην ανώτατη επιτρεπόμενη ηχητική στάθμη. Αυτό σημαίνει ότι η δυνατότητα επίτευξης των αποτελεσμάτων των δοκιμών θα πρέπει να είναι εφικτή σε όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο η ακριβής αναπαραγωγή, υπό τους όρους που θέτει η οδηγία, προκαλεί ιδιαίτερα προβλήματα όσον αφορά τις χορτοκοπτικές μηχανές με κινητήρα: τα αποτελέσματα των δοκιμών γενικά διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό μεταξύ τους (βλ. Παράρτημα 1) όταν εφαρμόζονται οι προτεινόμενες εναλλακτικές μέθοδοι. Συνεπώς το τμήμα κρίνει ότι είναι αναγκαίο να ενταχθεί στην οδηγία και μια τρίτη εναλλακτική ρύθμιση για τον κοπτικό μηχανισμό πριν από τη μέτρηση της ηχητικής στάθμης και εισηγείται να προστεθεί στο προτεινόμενο σημείο 6.1.3 μια τρίτη περίπτωση με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Ο κοπτικός μηχανισμός πρέπει να προσαρμόζεται ώστε οι λεπίδες να προσεγγίζουν και κατόπιν να παλινδρομούν έως ότου η επαφή απλώς διακόπτεται όταν ο κύλινδρος περιστρέφεται με ταχύτητα δοκιμής.»

2.2.1. Από σχετικές μελέτες που έγιναν προκύπτει ότι μια μορφή ρύθμισης κατά την οποία χρησιμοποιείται αυτή η μέθοδος «μη επαφής» συμβάλλει στην επίτευξη της πιο κατάλληλης ηχητικής στάθμης υπό συνθήκες κανονικής λειτουργίας κατά την κοπή του χόρτου. Πράγματι, η κοπτική απόδοση, η διάρκεια ζωής και η αποτελεσματικότητα του συστήματος κοπής με κύλινδρο, εξαρτώνται από την ύπαρξη ικανοποιητικού διαστήματος μεταξύ των αιχμών κοπής και όχι από την ύπαρξη άμεσης επαφής μεταξύ των λεπίδων και του κυλίνδρου.

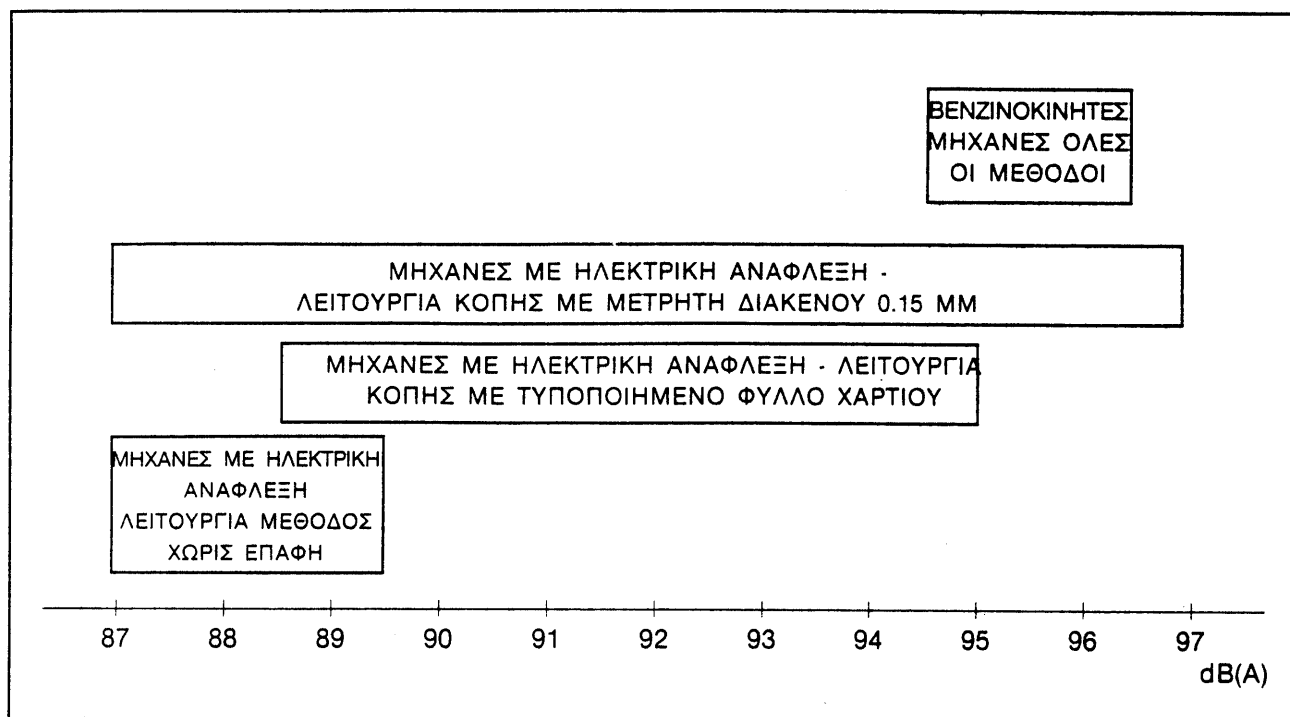
3. Σε συμφωνία με μια προηγούμενη γνωμοδότηση για τις χορτοκοπτικές μηχανές⁽¹⁾, η ΟΚΕ κρίνει ότι η προτεινόμενη ημερομηνία όσον αφορά τη θέση σε ισχύ, δηλαδή η 1η Ιουλίου 1988, δεν είναι ρεαλιστική και προτείνει μια προθεσμία εφαρμογής 2 ετών από τη στιγμή που το Συμβούλιο υιοθετήσει την οδηγία.

(¹) CES της 13ης Μαΐου 1987 (ΕΕ αριθ. C 180 της 8. 7. 1987).

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

*Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΦΑΣΜΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΗΧΟΣΤΑΘΜΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ
ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΘΕΣΗΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΠΗΣ

Πηγή: Qualcast Garden Products Ltd.

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, που αναφέρονται σε ορισμένα στοιχεία και χαρακτηριστικά των γεωργικών και δασικών τροχοφόρων ελκυστήρων

(87/C 319/08)

Την 1η Ιουνίου 1987 και σύμφωνα με το άρθρο 100 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της ΕΟΚ, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την παραπάνω πρόταση οδηγίας.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Σεπτεμβρίου 1987 με βάση την εισήγηση του κ. Pearson.

Κατά την 248η σύνοδο ολομέλειάς της, της 23ης και 24ης Σεπτεμβρίου 1987 (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την παρακάτω γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει τις προτάσεις της Επιτροπής και εκφράζει την ιδιαίτερη ικανοποίησή της γιατί με την οδηγία αυτή κλείνει ο κύκλος των εργασιών αναφορικά με την οδική ασφάλεια και την ασφάλεια των γεωργικών και δασικών ελκυστήρων. Η ΟΚΕ γνωρίζει ότι υπάρχουν ήδη 22 οδηγίες και 6 τροποποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους κατασκευαστές να εξασφαλίζουν την πλήρη έγκριση ΕΟΚ για τους ελκυστήρες αυτού του είδους: η ΟΚΕ γνωρίζει ακόμη ότι οι ελκυστήρες που προορίζονται για βιομηχανική χρήση διέπονται από άλλες ρυθμίσεις.

1.2. Η ΟΚΕ εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι καμία αναφορά δεν γίνεται στους ερπυστιοφόρους ελκυστήρες. Γνωρίζει βέβαια ότι σε ορισμένα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται η κυκλοφορία τέτοιων οχημάτων στους κύριους δρόμους και ότι αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό των κατασκευαζόμενων ελκυστήρων· επειδή χρησιμοποιούνται όμως σε δασικές και γεωργικές περιοχές, η Επιτροπή θα πρέπει, κατά τη γνώμη του τμήματος, να εξετάσει και την περίπτωση των ελκυστήρων αυτού του τύπου.

1.3. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι χρησιμοποιήθηκε μια νέα διαδικασία για την κατάρτιση του σχεδίου οδηγίας. Αναγνωρίζει την ανάγκη να είναι ταχεία και αποτελεσματική η διαδικασία λήψης αποφάσεων· θεωρεί, ωστόσο, αναγκαίο να εξασφαλισθεί η διαβούλευση με τις σχετικές οργανώσεις (βιομηχανίες, εργοδότες, γεωργοί, μικροεπιχειρηματίες, καταναλωτές και εργαζόμενοι) σχετικά με όλα τα θέματα που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια. Λαμβάνει επίσης υπό σημείωση το γεγονός ότι οι νέες διαδικασίες που απορρέουν από την Ενιαία Πράξη δεν επηρεάζουν τη διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή βάσει του άρθρου 100 Α (παράγραφος 1) της Συνθήκης, όπως έχει τροποποιηθεί.

1.4. Οπωσδήποτε η ΟΚΕ εγκρίνει τις προτάσεις, διατυπώνοντας ωστόσο τις παρακάτω τεχνικής φύσεως παρατηρήσεις.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. 'Άρθρο 4, «Η επιτροπή»

Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η «επιτροπή», όπως ορίζεται στο άρθρο 12 της βασικής οδηγίας 74/150/ΕΟΚ και διατηρείται στα πλαίσια της νέας οδηγίας, δεν είναι δυνατόν να φέρει σε πέρας τα καθήκοντα που της έχουν ορισθεί. Θα πρέπει να περιλαμβάνει αντιπροσώπους των κοινωνικών εταίρων και των βιομηχανιών της Κοινότητας. Χρειάζεται, να γίνει όσο το δυνατόν ευρύτερη χρήση των συμβουλών εμπειρογνομώνων και να ληφθούν δεόντως υπόψη οι εργασίες της ΟΚΕ.

2.2. 'Άρθρο 5.1.

Ενώ κατανοεί την ανάγκη όπως οι εν λόγω διατάξεις τεθούν σε ισχύ το συντομότερο δυνατό, η ΟΚΕ πιστεύει εντούτοις ότι η προθεσμία συμμόρφωσης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1988 είναι πολύ σύντομη και προτείνει προθεσμία δέκα οχτώ μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας.

2.3. Παράρτημα I

2.3.1. Σημείο 2.1.2.

Η ΟΚΕ συμφωνεί ως προς ένα μέγιστο πλάτος 2,5 μέτρων· προτείνει ωστόσο να μπορούν τα διάφορα κράτη μέλη να επιτρέπουν μεγαλύτερο πλάτος μέχρι 3 μέτρων όταν, λόγω ειδικών συνθηκών, απαιτούνται ειδικά ή διπλά ελαστικά, για το μετριασμό της πίεσης που ασκείται στο έδαφος.

2.3.2. Σημείο 2.2.1.1.

Η ΟΚΕ προτείνει να διαγραφούν τα σημεία 1.4 και 2.2. Τα σημεία αυτά αφορούν τις προδιαγραφές για τα ρυμουλκούμενα, και η ΟΚΕ φρονεί ότι είναι αναγκαία η κατάρτιση ειδικής οδηγίας με αντικείμενο τις ρυθμίσεις για τα ρυμουλκούμενα.

2.3.3. Σημεία 2.2.1.2 και 2.2.1.3.

Σε περίπτωση που η πρόταση που διατυπώθηκε στο σημείο 2.3.3 γίνει δεκτή, η οδηγία για την πέδηση (76/432/ΕΟΚ) θα πρέπει οπωσδήποτε να τροποποιηθεί ώστε να διασφαλισθεί ότι ένας ελκυστήρας θα μπορεί πάντα να υποστηρίξει το βάρος της ρυμουλκούμενης μάζας σε μια καταφερή επιφάνεια σε περίπτωση βλάβης του μηχανισμού πέδησης. Όταν ο κατασκευαστής αναφέρει ότι ο ελκυστήρας μπορεί να έλξει ένα ρυμουλκούμενο βάρους άνω των 6 τόνων, πρέπει να υπάρχει ορισμένο μέσο ενέργειας στον ελκυστήρα για να σταματά το ρυμουλκούμενο.

2.3.4. Σημείο 2.3.2.1.(II)

Η ΟΚΕ πιστεύει ότι τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) θα είχαν γενικότερη αποδοχή από τους πίνακες του Ευρωπαϊκού Τεχνικού Οργανισμού Ελαστικών και Σώτρων (ETRTO).

2.4. Παράρτημα II — Σημείο 3 (3.1, 3.2, 3.3)

Η ΟΚΕ επιστά και πάλι την προσοχή στο γεγονός ότι η προτεινόμενη οδηγία αφορά τους ελκυστήρες. Το σημείο 3 αναφέρεται στα ρυμουλκούμενα, αλλά είναι ανεπαρκές για ό,τι αφορά τις βασικές προδιαγραφές των ρυμουλκούμενων (δηλ. εναρμονισμένες διατάξεις προειδοποίησης, υδραυλικά ή άλλα συστήματα πέδησης). Η ΟΚΕ επαναλαμβάνει την πρόταση που αναφέρεται στο σημείο 2.3.2, δηλ. όπως οι σχετικές με τα ρυμουλκούμενα ρυθμίσεις αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστού εγγράφου. Επομένως, το εν λόγω σημείο θα πρέπει να διαγραφεί από το σχέδιο οδηγίας.

2.5. Παράρτημα III A

Το μέρος αυτό του παραρτήματος 1.14 δεν καθιστά σαφές ότι ο κατασκευαστής μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιονδήποτε τύπο εγκεκριμένου κρυστάλλου ασφαλείας για το αλεξίνεμο, με την προϋπόθεση ότι θα φέρει το σήμα έγκρισης ΕΟΚ.

2.6. Η ΟΚΕ κατανοεί ότι η ασφάλεια του οδηγού, ανάλογα με την εργασία για την οποία χρησιμοποιείται ο ελκυστήρας, αποτελεί σημαντική μέριμνα στις διάφορες οδηγίες που αφορούν τους κανονισμούς με τους οποίους εναρμονίζονται οι προδιαγραφές για την κατασκευή ελκυστήρων. Θα πρέπει να καταρτισθεί και να επισυναφθεί σε κάθε οδηγία μια σύνοψη όλων των σημείων που αφορούν τα μέτρα ασφαλείας τα οποία περιλαμβάνονται στις διάφορες οδηγίες.

2.7. Παράρτημα IV

Αν γίνει δεκτή η πρόταση που διατυπώνεται παραπάνω στα σημεία 2.3.2 και 2.4, δηλ. να διαγραφεί κάθε αναφορά στα ρυμουλκούμενα, τότε θα πρέπει επίσης να διαγραφεί κάθε αναφορά στα ρυμουλκούμενα και από το παράρτημα αυτό.

2.7.2. Σημείο 3.2.1.2.

Επειδή σε ορισμένα κράτη μέλη οι συνήθως χρησιμοποιούμενοι σύνδεσμοι ρυμουλκούμενων είναι τύπου 40, ενώ κατά το πρότυπο ISO 6489/2 απαιτείται ο τύπος 50, η ΟΚΕ προτείνει να προστεθούν στο τέλος της πρότασης οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένου ενός συνδέσμου τύπου 40».

2.7.3. Σημείο 3.2.1.3.

Όπως και στην περίπτωση 3.2.1.2, ορισμένα κράτη μέλη κανονικά χρησιμοποιούν δακτυλίους σύζευξης τύπου 40, ενώ κατά το πρότυπο ISO 5692 απαιτούνται μόνο δακτύλιοι τύπου 50. Η ΟΚΕ προτείνει να αλλάξει η διατύπωση και να γίνει «... μεταξύ οχημάτων — Δακτύλιοι σύζευξης τόσο του τύπου 50 όσο και του τύπου 40 — ...».

2.7.4. Σημείο 3.2.2.

Η ΟΚΕ εκφράζει φόβους μήπως δεν εξασφαλίζουν επαρκή ασφάλεια οι ισχύουσες παράμετροι μέγιστου ύψους ρυμούλκησης και προτείνει να ισχύσει το πρότυπο ISO 500. Αποτελεί αντικειμενική ευθύνη των κατασκευαστών να φροντίζουν για ό,τι αφορά την ασφάλεια: έτσι, αν δεν είναι δυνατό να γίνει δεκτό το πρότυπο ISO 500, η πρόταση αυτή πρέπει να διαγραφεί.

2.7.5. Συμπληρωματικό παράρτημα 1.1. (Μέθοδος δοκιμής)

Στην τελευταία γραμμή, αντί «στο ρυμουλκούμενο» διαβάξτε «στον ελκυστήρα».

2.7.6. Συμπληρωματικό παράρτημα Σημείο 1.3. (Διαδικασίας δοκιμής), 5η παράγραφος

Στο σημείο αυτό ορίζεται αντοχή 2.10^6 κύκλων, ενώ η πείρα δείχνει ότι ένας τέτοιος αριθμός είναι υπερβολικά υψηλός, αφού θα αρκούσε να ορισθεί αντοχή $0.5.10^6$ κύκλων. Χρειάζεται λοιπόν νέα διατύπωση ως εξής: «Η συχνότητα των ημιτονοειδών καταπονήσεων δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 35 Hz για αριθμό κύκλων ίσο προς $0.5.10^6$ ».

2.8. Παράρτημα V — 2.1.8.

Να αλλάξει η διατύπωση ως εξής: «Μέγιστο επιτρεπόμενο συνολικό βάρος του ελκυστήρα με συνήθη ελαστικά».

2.8.1. 2.1.9.

Όπως και στο σημείο 2.7.1, το σημείο 2.9.1 του παραρτήματος V πρέπει να διαγραφεί.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 85/3/ΕΟΚ σχετικά με το βάρος, τις διαστάσεις και ορισμένα άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά ορισμένων οδικών οχημάτων⁽¹⁾

(87/C 319/09)

Στις 11 Ιουνίου 1987, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 9 Σεπτεμβρίου 1987, με βάση την έκθεση του εισηγητή κ. Bleser.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Εισαγωγή

1.1. Σύμφωνα με την οδηγία 85/3/ΕΟΚ της 19ης Δεκεμβρίου 1984⁽²⁾ σχετικά με το βάρος, τις διαστάσεις και μερικά άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά ορισμένων οδικών οχημάτων το μέγιστο επιτρεπόμενο πλάτος για οχήματα οποιουδήποτε τύπου ανέρχεται σε 2,50 m. Η Επιτροπή προτείνει τώρα αύξηση του μέγιστου επιτρεπόμενου πλάτους κατά 10 cm για τα αυτοκίνητα ψυγεία.

1.2. Η πρόταση αυτή ανάγεται στο γεγονός ότι τα μονωτικά τοιχώματα των αυτοκινήτων ψυγείων έχουν μεγαλύτερο πάχος (δηλαδή πάχος που υπερβαίνει τα 45 mm) από εκείνο των υπόλοιπων οχημάτων. Τούτο οδηγεί σε μείωση του εσωτερικού πλάτους (με δεδομένο μέγιστο συνολικό πλάτος του οχήματος 2,50 m), πράγμα που με τη σειρά του καθιστά αδύνατη την τοποθέτηση δύο διεθνώς τυποποιημένων παλετών, τη μία δίπλα στην άλλη και, κατά συνέπεια, μη αποδοτική τη χρησιμοποίηση του ωφέλιμου χώρου του οχήματος.

1.3. Αν κι αν είναι διατεθειμένη να δεχθεί την πρόταση της Επιτροπής και την επιχειρηματολογία στην οποία αυτή στηρίζεται, επιθυμεί, ωστόσο, να διατυπώσει ορισμένες παρατηρήσεις και να εκφράσει ορισμένες επιφυλάξεις σχετικά με το έγγραφο της Επιτροπής.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Καταρχήν, δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής το γεγονός ότι η Επιτροπή προτείνει μια παρέκκλιση από τις διατάξεις της ισχύουσας οδηγίας. Το γεγονός αυτό δεν θα προκαλούσε ανησυχίες αν η εν λόγω οδηγία είχε εφαρμοσθεί κατά τρόπον ενιαίο σε όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, οι διάφορες παρεκκλίσεις που έγιναν από τότε που τέθηκε σε εφαρμογή η οδηγία καθώς και η πρόταση της Επιτροπής για τη θεσμοποίηση των παρεκκλίσεων για μια ορισμένη κατηγορία οχημάτων (δηλαδή, των αυτοκινήτων ψυγείων) δημιουργούν φόβους μήπως τελικά η οδηγία αυτή παραμείνει νεκρό γράμμα. Ως προς το σημείο αυτό θα ήταν επιθυμητή μία υπεύθυνη ενημέρωση από την Επιτροπή σχετικά με την μέχρι σήμερα εφαρμογή της οδηγίας 85/3/ΕΟΚ και, ιδιαίτερα, σχετικά με το ποιες χώρες εφαρμόζουν άλλους κανόνες από εκείνους που προβλέπονται στην οδηγία αυτή.

2.2. Η πρόταση αυτή υπερβαίνει τα στενά πλαίσια μιας συγκεκριμένης κατηγορίας οχημάτων και άπτεται περισσότερων θεμάτων, πράγμα που μας οδηγεί να εκφράσουμε θέσεις και απόψεις πάνω στο γενικότερο πρόβλημα των τεχνικών χαρακτηριστικών των οχημάτων και των επιπτώσεών τους. Αυτή η άποψη ενισχύεται και από τις τρέχουσες συζητήσεις της τεχνικής επιτροπής αριθ. 104 του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO). Επιπλέον η ΟΚΕ διερωτάται μήπως η οδηγία 85/3/ΕΟΚ ξεπερασθεί, στο μεταξύ, σε ορισμένα σημεία της, πράγμα που θα απαιτούσε αναθεώρησή της. Το γεγονός π.χ. ότι η Επιτροπή μόλις τώρα «ανακαλύπτει» το πρόβλημα των αυτοκινήτων ψυγείων, ενισχύει την άποψη αυτή. Σχετικά, τίθεται το ερώτημα, αν το ειδικό πρόβλημα του πλάτους δεν θίγει στην πραγματικότητα γενικά τα οχήματα.

2.3. Αναγκαίο θα ήταν επίσης όχι η λύση επιμέρους τεχνικών προβλημάτων, όπως επιχειρείται εν προκειμένω, αλλά μία σφαιρική αντιμετώπιση του όλου θέματος του βάρους, των διαστάσεων και των άλλων τεχνικών χαρακτηριστικών των οχημάτων καθώς και των επιπτώσεών τους. Αξίζει να σημειωθεί πως η οδηγία 85/3/ΕΟΚ δεν θίγει σοβαρές πλευρές του ζητήματος, όπως π.χ. διαστάσεις του θαλάμου (κουβουκλίου) οδήγησης. Οι ιδιαιτερότητες και οι ανάγκες των άλλων τρόπων μεταφορών όπως π.χ. το όχημα και οι διαστάσεις των σιδηροδρόμων και ιδίως των συνδυασμένων μεταφορών, καθώς και οι σημαντικές εξελίξεις που έχουν παρατηρηθεί στον τομέα αυτό τα τελευταία χρόνια, θα πρέπει επίσης να ληφθούν σοβαρά υπόψη.

2.4. Αξίζει να σημειωθεί πως μια χώρα μέλος έχει ζητήσει πρόσφατα αναπροσαρμογή των τιμών μιας σειράς τεχνικών χαρακτηριστικών των οχημάτων, πράγμα που συνηγορεί επίσης υπέρ μίας συνολικής επανεξέτασης του ζητήματος.

2.5. Ο καθορισμός ενιαίων τιμών, σε κοινοτικό επίπεδο, όσον αφορά το βάρος, τις διαστάσεις και ορισμένα άλλα τεχνικά χαρακτηριστικά των οχημάτων υποστηρίζεται χωρίς επιφυλάξεις. Αυτό είχε ζητήσει άλλωστε και η ΟΚΕ στη γνωμοδότησή της του Ιανουαρίου 1980⁽³⁾. Αυτή η εναρμόνιση είναι τώρα περισσότερο από ποτέ επιτακτική ενόψει της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς μέχρι

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 148 της 6. 6. 1987, σ. 10.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 2 της 3. 1. 1985, σ. 14.

⁽³⁾ Γνωμοδότηση της 31ης Ιανουαρίου 1980 (ΕΕ αριθ. C 113 της 7. 5. 1980, σ. 14).

το 1992. Γι' αυτό, ζητείται από την Επιτροπή να καθορίσει ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα των μέτρων που πρέπει να ληφθούν για να υπάρξουν το 1992 ενιαίες τιμές σε όλες τις χώρες. Επίσης, έχοντας υπόψη τον μη ενιαίο τρόπο εφαρμογής της οδηγίας 85/3/ΕΟΚ, πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να επιδιωχθεί τελικά η θέσπιση ενός κανονισμού σχετικά με το θέμα αυτό.

2.6. Σχετικά με την παρούσα πρόταση, η έκπληξη είναι το γεγονός ότι δεν ζητήθηκε προκαταβολικά η γνώμη των κοινωνικών εταίρων. Η Επιτροπή προσπαθεί να επιτύχει μία τεχνική λύση σε ένα πρόβλημα χωρίς να εξετάζει άλλες τεχνικές πλευρές του ζητήματος (π.χ βάρος, μήκος, ύψος του οχήματος, διαστάσεις θαλάμου οδήγησης), καθώς επίσης και άλλες επιπτώσεις στην εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων. Υπενθυμίζεται σχετικά πως στην παραπάνω αναφερθείσα γνωμοδότηση της ΟΚΕ είχε ζητηθεί η σύσταση από την Επιτροπή μίας ομάδας εργασίας στην οποία θα συμμετέχουν επαγγελματικοί και κοινωνικοί φορείς, για την εξέταση των συνεπειών από την εφαρμογή της οδηγίας.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Τεχνικές και οικονομικές πλευρές του ζητήματος

3.1.1. Οι οικονομικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων είναι ανησυχητικές. Αφενός, η συνύπαρξη δύο, τουλάχιστον, κατηγοριών αυτοκινήτων ψυγείων, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, θα είχε δυσμενείς επιδράσεις στις συνθήκες ανταγωνισμού και, αφετέρου, είναι δυνατόν να υπάρξουν αισθητές επιπτώσεις όσον αφορά το κόστος των μεταφορικών επιχειρήσεων και των κατασκευαστών οχημάτων με τις νέες επενδύσεις που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν με ταχύτερο, ενδεχομένως, ρυθμό από τον προβλεπόμενο, λόγω εφαρμογής των νέων διατάξεων.

3.1.2. Ορισμένες αντιρρήσεις μπορούν να εκφραστούν ακόμη όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της πρότασης της Επιτροπής. Ο όρος «αυτοκίνητο-ψυγείο» (5η περίπτωση

του άρθρου 2 της οδηγίας) είναι ασαφής και θα έπρεπε να αντικατασταθεί από την έκφραση «οχήματα με μονωτικά τοιχώματα, που προορίζονται για μεταφορές πάνω σε παλέτες».

3.1.3. Όσον αφορά τους χρησιμοποιημένους όρους, αλλά και τις προτεινόμενες διαστάσεις, αυτές θα έπρεπε να καθορίζονται σε στενή συνεργασία με το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO).

3.2. Υγιεινή, ασφάλεια και κοινωνικές πτυχές

3.2.1. Αποδεχόμενος κανείς την άποψη της Επιτροπής πως λόγοι δημόσιας υγείας επιβάλλουν τη μεταφορά ευαίσθητων τροφίμων σε οχήματα με παχέα τοιχώματα, μπορεί να παρατηρήσει πως η πρόταση για αύξηση του μέγιστου επιτρεπόμενου πλάτους των αυτοκινήτων ψυγείων κατά 10 cm δεν λύνει, από μόνη της, κατά τρόπο συγκεκριμένο και οριστικό το πρόβλημα της ασφαλούς μεταφοράς ευαίσθητων τροφίμων σε αυτοκίνητα-ψυγεία (π.χ σε σχέση με την αλυσίδα ψύξης).

3.2.2. Έχουν οι συνέπειες που θα προκληθούν από την αύξηση του πλάτους των οχήματος τόσο σε ορισμένες οδικές υποδομές όσο και στην οδική ασφάλεια, ληφθεί επαρκώς υπόψη από την Επιτροπή;

3.2.3. Το θέμα της ασφάλειας είναι πρωταρχικής σημασίας όχι μόνο σε σχέση με τους άλλους χρήστες των δρόμων αλλά και τον οδηγό του οχήματος. Σχετικά με αυτό, η λήψη οποιωνδήποτε μέτρων στο τεχνικό επίπεδο δεν θα πρέπει μόνο να εγγυάται την ασφάλειά του, αλλά και να μην αποβαίνει, γενικά, σε βάρος των συνθηκών εργασίας του αλλά και της κατάστασής του.

3.3. Περιβάλλον

Η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος από τον θόρυβο και τη μόλυνση είναι στόχοι ύψιστης σημασίας. Πιθανές επιδράσεις από την αύξηση του μέγιστου επιτρεπόμενου πλάτους των οχημάτων στο περιβάλλον και τις συνιστώσες του θα πρέπει να μελετηθούν εξονυχιστικά.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης 74/325/ΕΟΚ σχετικά με την επέκταση της αρμοδιότητας της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας, στην προστασία της υγείας από τους κινδύνους που προέρχονται από ιοντίζουσες ακτινοβολίες⁽¹⁾

(87/C 319/10)

Στις 24 Απριλίου 1987, το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το άρθρο 170 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για το παραπάνω σχέδιο.

Το τμήμα ενέργειας, πυρηνικών θεμάτων και έρευνας στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 10 Ιουλίου 1987 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Preben Nielsen.

Κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να υποβάλει την επίκαιρη αυτή πρόταση. Δείχνει για μια ακόμη φορά τη σταθερή και ευρύτατα αποδεκτή αποφασιστικότητα της Επιτροπής να καλύψει, αν και καθυστερημένα, ορισμένα κενά της κοινοτικής νομοθεσίας, κενά προς τα οποία στράφηκε η προσοχή εξαιτίας ενός σοβαρού πυρηνικού ατυχήματος. Επίσης, η πρωτοβουλία αυτή συμφωνεί με τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή λίγο μετά το προαναφερθέν ατύχημα στο Τσερνομπίλ, να επανεξετάσει εμπεριστατωμένα το θέμα της προστασίας της υγείας από την πυρηνική ενέργεια και να εκτιμήσει κατά πόσο εφαρμόζεται το σχετικό κεφάλαιο της Συνθήκης Ευρατόμ - Κεφάλαιο ΙΙΙ. Η παρούσα πρόταση απόφασης του Συμβουλίου είναι ένα από τα αποτελέσματα της εν λόγω εκτίμησης.

2. Η ΟΚΕ δεν μπορεί παρά να υποστηρίξει μια απόφαση που στοχεύει στη διευκόλυνση της συνεργασίας ανάμεσα στα εργατικά σωματεία, τις οργανώσεις των εργοδοτών και τις εθνικές κυβερνήσεις κατά την προετοιμασία και την ανάληψη δραστηριοτήτων και τη θέσπιση νομοθεσίας στον τομέα της ασφάλειας, της υγιεινής και της προστασίας της υγείας στο χώρο εργασίας.

3. Η ΟΚΕ θεωρεί την πρόταση απόφασης εξαιρετικά επίκαιρη λόγω της διαρκώς αυξανόμενης χρησιμοποίη-

σης ιοντίζουσών ακτινοβολιών στη βιομηχανία και στον τομέα των υπηρεσιών.

4. Η ΟΚΕ αν και υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής, υποθέτει ότι η προτεινόμενη και ευκαία συμμετοχή της Συμβουλευτικής Επιτροπής στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την προστασία της υγείας των εργαζομένων από κινδύνους που προέρχονται από ιοντίζουσες ακτινοβολίες, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να μειώσει αλλά να εδραιώσει και να συμπληρώσει τις ευθύνες της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής όπως αυτές προβλέπονται από τη Συνθήκη Ευρατόμ.

5. Η ΟΚΕ υποστηρίζει επομένως την πρόταση για τροποποίηση της απόφασης του 1974 σχετικά με τη σύσταση μιας Συμβουλευτικής Επιτροπής για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στους τόπους εργασίας, ώστε στον κύκλο των αρμοδιοτήτων της εν λόγω επιτροπής, να συμπεριληφθεί και η προστασία από ακτινοβολίες, υπό τον όρο ότι θα προστεθεί μια ειδική διάταξη που θα ρυθμίζει τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία η εν λόγω επιτροπή θα γνωστοποιεί τα πορίσματά της, όπως προβλέπει το άρθρο 3 της απόφασης του 1974.

6. Η ΟΚΕ ζητεί να περιληφθεί μια διάταξη η οποία να προβλέπει εκτός από την ετήσια έκθεση την οποία λαμβάνει σχετικά με τις δραστηριότητες της Συμβουλευτικής Επιτροπής, πράγμα που προβλέπεται ήδη από το άρθρο 3, να αποστέλλονται στο μέλλον στην ΟΚΕ αντίγραφα των γνωμοδοτήσεων της Συμβουλευτικής Επιτροπής για κάθε θέμα που άπτεται του τομέα των ιοντίζουσών ακτινοβολιών.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 111 της 25. 4. 1987, σ. 6.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για:

- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1988 για ορισμένα βιομηχανικά προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών
- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1988 για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών
- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1988 για ορισμένα γεωργικά προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών
- το σχέδιο απόφασης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για άνθρακα και χάλυβα συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου περί εφαρμογής των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων κατά το έτος 1988 για ορισμένα σιδηρουργικά προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών

(που υποβλήθηκαν από την Επιτροπή στο Συμβούλιο)

(87/C 319/11)

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε στις 17 Ιουλίου 1987, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για τις παραπάνω προτάσεις και το σχέδιο απόφασης.

Το τμήμα εξωτερικών σχέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εγγραφών, υποθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 11 Σεπτεμβρίου 1987 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Cavazzuti.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Επιτροπή, στις προτάσεις της για το σύστημα γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων (ΣΓΠ) της Κοινότητας για το 1988, επιζητά σταθερά μία μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του συστήματος όσον αφορά την ανάπτυξη. Πράγματι, εξακολουθεί να προτείνει την εφαρμογή της διασταυρωμένης επιλογής, δηλαδή την εξαίρεση μερικών ορισμένων προϊόντων καταγωγής ορισμένων εξαιρετικά ανταγωνιστικών χωρών.

2. Ωστόσο η ΟΚΕ θεωρεί ότι το ΣΓΠ πρέπει να ευνοεί περισσότερο τις χώρες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη, και ειδικότερα:

- Με τον αποκλεισμό των χωρών που πληρούν τα κριτήρια που διατύπωσε στο παρελθόν η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, δηλαδή: κατά κεφαλή ΑΕΠ ανώτερο από το αντίστοιχο ενός κράτους μέλους της Κοινότητας, ή οποιοδήποτε άλλο κριτήριο αντιπροσωπευτικό του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου της εν λόγω χώρας, όπως είναι π.χ. τα χαρακτηριστικά και η φύση των εξαγωγών της. Η ΟΚΕ εκτιμά ότι αυτό πρέπει να οδηγήσει στον αποκλεισμό, μεταξύ άλλων, του Χόνγκ-Κόνγκ, της Σιγκαπούρης και της Νότιας Κορέας.
- Με τη μείωση του ποσοστού του συνόλου των εισαγωγών ενός προϊόντος που πρέπει να φθάσει μια χώρα για την επαναφορά των δασμών. Μια πρόσφατα βιομηχανοποιημένη χώρα που προμηθεύει μόνη της το 5% (κλωστοϋφαντουργία) ή αντίστοιχα το 10% (άλλα βιο-

μηχανικά προϊόντα) των εισαγωγών ενός προϊόντος είναι αρκετά ισχυρή για να λειτουργήσει μ' αυτό το προϊόν στα πλαίσια των συνήθων ρυθμίσεων της ΓΣΔΕ (GATT).

3. Η ΟΚΕ συμφωνεί να καταργηθεί η μεταξύ των κρατών μελών κατανομή των εισαγωγικών ποσοστώσεων που έχουν καθορισθεί για τα ευαίσθητα προϊόντα. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές της πραγματικότητας, προτείνει ο στόχος αυτός να επιτευχθεί σταδιακά, το αργότερο κατά την εποχή της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς.

4. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει προηγούμενες γνωμοδοτήσεις του, στις οποίες υπογραμμίζεται η ανάγκη να εξασφαλισθεί η όσο το δυνατό περισσότερη διαφάνεια και αυτοματισμός στην εφαρμογή του συστήματος:

- Τα κριτήρια επιλεκτικής εξαίρεσης ενός ζεύγους «προϊόντος/χώρας» θα πρέπει να διατυπώνονται ρητά στο διατακτικό του κανονισμού ΣΓΠ και όχι μόνο στις αιτιολογικές σκέψεις.
- Η υπέρβαση του ανωτάτου δασμολογικού ορίου θα πρέπει να οδηγεί στη συστηματική επαναφορά εκ μέρους της ίδιας της Επιτροπής του κανονικού δασμού έως ότου — ενόψει της προοπτικής της υλοποίησης της ενιαίας αγοράς — οι εισαγωγές των εν λόγω ευαίσθητων προϊόντων αποτελέσουν ενδεχομένως αντικείμενο κοινοτικών ποσοστώσεων.
- Η ΟΚΕ υπενθυμίζει τις παρατηρήσεις των παρελθόντων ετών για τη σκοπιμότητα να συνεχισθεί η βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων σχετικά με το ΣΓΠ.

— Η νομική διατύπωση των κειμένων των κανονισμών θα πρέπει να είναι πιο κατανοητή στον μη ειδικευμένο αναγνώστη.

5. Η ΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για τις διαστάσεις που προσέλαβε η διάθεση προϊόντων με τη μέθοδο ντάμπινγκ, στην Κοινότητα. Σε περίπτωση που η Επιτροπή αναγνωρίσει το παραδεκτό μιας προσφυγής για ντάμπινγκ, η οποία υποβάλλεται για προϊόντα που εισάγονται στην Κοινότητα στα πλαίσια του ΣΓΠ, θα πρέπει να αναστείλει αμέσως την εφαρμογή αυτού του συστήματος για τις εν λόγω χώρες και τα σχετικά προϊόντα.

6. Η ΟΚΕ επιμένει για μια ακόμα φορά ότι η Κοινότητα, στα πλαίσια των εξωτερικών της σχέσεων, οφείλει να συμβάλει στη βελτίωση όχι μόνο της οικονομικής αλλά και της κοινωνικής κατάστασης στον κόσμο, χωρίς κάτι τέτοιο να θεωρείται πολιτική ανάμιξη στις εσωτερικές υποθέσεις τρίτων χωρών. Σχετικά, η ΟΚΕ υπενθυμίζει την προσήλωσή της — προσήλωση που έχει πάντα εκφραστεί στις γνωμοδοτήσεις της που αφορούν τις διεθνείς συναλλαγές (όπως π.χ. σχετικά με την 3η Σύμβαση Λομέ) — στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ιδιαίτερα στην εφαρμογή δίκαιων εργασιακών κανόνων έτσι όπως αυτοί ορίζονται από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας.

6.1. Το ελάχιστο κοινωνικό πλαίσιο θα πρέπει να καλύπτει, εκτός από την εφαρμογή του βασικού μισθού στις χώρες στις οποίες έχει θεσπισθεί, τους παρακάτω τομείς:

- τη συνδικαλιστική ελευθερία και τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων μετά από ελεύθερες διαπραγματεύσεις,
- την ανώτατη διάρκεια της εργασίας και τον έλεγχό της,
- τις βασικές προϋποθέσεις ασφάλειας και υγιεινής στους τόπους εργασίας,
- την εφαρμογή βασικών προϋποθέσεων κοινωνικής ασφάλειας για τους μισθωτούς (ασθένεια, γήρας, εργατικά ατυχήματα).

6.2. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει τον κίνδυνο που θα μπορούσε να αποτελέσει για τη διεθνή οικονομία μία εξαιρετικά επιθετική εξαγωγική πολιτική των νέων βιομηχανικών χωρών (ιδιαίτερα της Ασίας), οι οποίες επειδή διαθέτουν τις ίδιες τεχνικές και τον ίδιο μηχανικό εξοπλισμό με τις δυτικές χώρες, αλλά ευνοούνται σημαντικά από το χαμηλότερο εργατικό κόστος, μπορούν να εφαρμόσουν ένα πραγματικό κοινωνικό ντάμπινγκ. Εξάλλου, ορισμένες από αυτές τις χώρες συνέδεσαν το νόμισμά τους με το δολλάριο, και ακολούθησαν την πτώση του, ενώ το εξωτερικό τους εμπόριο παρουσίαζε πλεόνασμα, το εξωτερικό τους χρέος ήταν φυσιολογικό ή μηδενικό και οι τιμές τους πολύ ανταγωνιστικές.

7. Τέλος, η ΟΚΕ υπενθυμίζει ότι ένας από τους στόχους του Γύρου της Ουρουγουάης συνίσταται στην προοδευτική ένταξη των αναπτυσσόμενων χωρών στους κανόνες της ΓΣΔΕ. Αυτό ανταποκρίνεται σε μια αντίληψη που υποστηρίζει από μακρού η ΟΚΕ και θα πρέπει να καθοδηγήσει την Επιτροπή κατά την εφαρμογή του ΣΓΠ και τη μελλοντική του ανάπτυξη.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για:

- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα
- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για τη θέσπιση καθεστώτος πλαισίωσης των εθνικών ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα
- την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου σχετικά με την καθιέρωση κοινοτικού καθεστώτος για την ενθάρρυνση της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας⁽¹⁾

(87/C 319/12)

Στις 30 Απριλίου 1987, το Συμβούλιο αποφάσισε, με βάση τα άρθρα 43 και 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για τις παραπάνω προτάσεις κανονισμού.

Το τμήμα γεωργίας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 3 Σεπτεμβρίου 1987, με βάση την προφορική εισήγηση του κ. Laur.

Στις 23 Σεπτεμβρίου 1987 η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειας που πραγματοποιήθηκε στις 23 και 24 Σεπτεμβρίου 1987, την ακόλουθη γνωμοδότηση χωρίς ψήφο κατά και με 10 αποχές.

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

1.1. Στα πλαίσια της ανακοίνωσης για την υλοποίηση της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προτείνει τη δημιουργία μέσων για να εξασφαλισθεί η άμεση και επιλεκτική στήριξη του εισοδήματος των γεωργών.

1.2. Γενικά η Επιτροπή προτίθεται:

- να λάβει υπόψη τις συνέπειες που θα είχε η συνέχιση μιας περιοριστικής πολιτικής τιμών, συνοδευόμενης από μείωση των εγγυήσεων για τις εκμεταλλεύσεις που είναι οικονομικά και διαρθρωτικά αδύναμες,
- να επιταχύνει την προσαρμογή των γεωργικών παραγωγικών διαρθρώσεων και να ενθαρρύνει την αγροτική ανάπτυξη,
- να διευκολύνει τη συνοχή της Κοινότητας με την ενίσχυση των διαρθρωτικών ταμείων.

1.3. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή προτείνει τρεις συμπληρωματικούς άξονες στον τομέα των εισοδηματικών ενισχύσεων:

- ένα κοινοτικό καθεστώς ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα,
- ένα κοινοτικό καθεστώς πλαισίωσης των εθνικών ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα,
- ένα κοινοτικό καθεστώς για την ενθάρρυνση της διακοπής της γεωργικής δραστηριότητας.

1.4. Η ΟΚΕ τονίζει ότι υπάρχουν:

- ουσιαστικά προβλήματα, κυρίως σε ό,τι αφορά τις σχέσεις μεταξύ των μέτρων που προβλέπονται και των άλλων πτυχών της κοινής γεωργικής πολιτικής (τμήμα 2), και προβαίνει σε
- γενικές παρατηρήσεις για κάθε ένα από τα τρία σχέδια κανονισμού (τμήμα 3), και σε
- ειδικές παρατηρήσεις για τα τρία σχέδια κανονισμού (τμήμα 4).

2. Ουσιαστικά προβλήματα

2.1. Ενώσει της γενικής αναπροσαρμογής που είναι επιβεβλημένη στο γεωργικό τομέα — γεωργοεκμεταλλευτές, συμβοηθούντα μέλη και μισθωτοί — και η οποία χαρακτηρίζεται από μια περιοριστική πολιτική τιμών, ελαστικότητα των εγγυήσεων και των μηχανισμών παρέμβασης καθώς και από ενίσχυση της συνυπευθυνότητας των παραγωγών, δικαιολογείται η ανησυχία για τις συνέπειες αυτών των προσανατολισμών σχετικά με την κατάσταση των γεωργοεκμεταλλευτών, των συμβοηθούντων μελών και των μισθωτών και το γεγονός ότι προβλέπονται συνοδευτικές ενισχύσεις. Αυτή η προσέγγιση εξάλλου συμβαδίζει με τις ανησυχίες που εξέφρασε επανειλημμένα η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τα τελευταία έτη, ιδιαίτερα στη γνωμοδότησή της για τα προτάσεις της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής⁽²⁾, όπως επίσης και στη γνωμοδότησή της για τις γεωργικές τιμές της περιόδου 1987-1988⁽³⁾.

2.1.1. Οι συνθήκες διαβίωσης των γεωργών, των συμβοηθούντων μελών της οικογένειας και των μισθωτών του γεωργικού τομέα αποτελούν μόνιμη μέριμνα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής που ζητά από την Επιτροπή να εγγυηθεί ότι οι μισθωτοί θα μπορούν να επωφεληθούν από τις ρυθμίσεις που θα θεσπισθούν ή από ισοδύναμα μέτρα.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 236 της 2. 9. 1987, σ. 4-8.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 330 της 20. 12. 1985.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 150 της 9. 6. 1987.

2.2. Μέχρι σήμερα οι εισοδηματικές ενισχύσεις έχουν καθιερωθεί κατ'εξάιρση στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής για ορισμένες παραγωγές ή σε ορισμένες περιοχές.

2.2.1. Αν πρόκειται να γενικευθούν οι εισοδηματικές ενισχύσεις και να υποκαταστήσουν, εν όλω ή εν μέρει, τα μέτρα που εφαρμόζονταν λόγω της ειδικής φύσης της κοινής γεωργικής πολιτικής, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μια ουσιαστική συζήτηση η οποία βρίσκεται εκτός των ορίων της αποστολής που ανατέθηκε στο τμήμα. Πάντως, ενόψει των κοινωνικών επιπτώσεων που προκαλούνται από την προσαρμοστική διαδικασία που έχει αναληφθεί στην πράξη, οι συζητήσεις αρχής δεν θα πρέπει να καθυστερήσουν τη θέσπιση των μέτρων κοινωνικού χαρακτήρα τα οποία συμβιβάζονται με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Κοινότητας.

2.3. Εφόσον αναγνωρίζεται η ανάγκη συνοδευτικών μέτρων κοινωνικού χαρακτήρα θα πρέπει επίσης, σύμφωνα με την αρχή της οικονομικής αλληλεγγύης, να γίνει αποδεκτή η έννοια της επιλεκτικότητας των προγραμμάτων και της καταλληλότητάς τους. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής ωστόσο δύνανται να συγκεκριμενοποιηθούν.

2.4. Οι τρεις προβλεπόμενες ρυθμίσεις παρουσιάζονται ως συμπληρωματικές. Για την εφαρμογή τους ωστόσο αφήνονται σημαντικά περιθώρια στην πρωτοβουλία των κρατών μελών.

2.4.1. Ως εκ τούτου εκφράζονται φόβοι:

- ότι δεν λαμβάνονται υπόψη ορισμένες καταστάσεις λόγω οριακών προβλημάτων μεταξύ των τριών σχεδίων κανονισμού,
- ότι ορισμένα κράτη μέλη θέλουν και μπορούν να χορηγήσουν περισσότερα μέσα στήριξης στους γεωργούς τους, πράγμα που μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλώσεις μεταξύ των γεωργών και να αποτελέσει ένα ανεπιθύμητο βήμα προς μια μορφή «επανεθνικοποίησης» της κοινής γεωργικής πολιτικής.

2.4.2. Δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ο κίνδυνος να υπάρξει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των περιοχών της Κοινότητας και υπό το πρίσμα αυτό, η ΟΚΕ δεν θα μπορούσε να υποστηρίξει ένα σύνολο μέτρων που θα περιλαμβάνει:

- ένα καθεστώς πρόωρης συνταξιοδότησης, που θεωρητικά θα έχει γενικό χαρακτήρα, αλλά στην πράξη θα εφαρμόζεται μόνο σε ορισμένες περιοχές της Κοινότητας,
- εθνικές ενισχύσεις που θα χορηγούνται μόνο από τα ευπορότερα κράτη μέλη,
- το κοινοτικό καθεστώς εισοδηματικών ενισχύσεων πρέπει να είναι το μόνο που εφαρμόζεται στο σύνολο της Κοινότητας.

2.5. Είναι φανερό ότι τα προβλήματα του προϋπολογισμού έχουν θεμελιώδη σημασία.

2.5.1. Το καθεστώς πλαισίωσης των εθνικών ενισχύσεων δεν έχει εξ ορισμού επιπτώσεις στον κοινοτικό προϋπολογισμό. Τα δύο άλλα καθεστάτα θα οδηγούσαν, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, σε δαπάνες ύψους 7 598 ECU εκ των οποίων 4 495 εκατ. ECU εις βάρος των κρατών μελών. Για τα πέντε πρώτα έτη εφαρμογής (1988-1989 έως 1992-1993) οι πραγματικές δαπάνες θα φθάσουν σε 4 896 εκατ. ECU από τις οποίες 28 % θα προέλθουν από το τμήμα εγγυήσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), 11 % από το τμήμα προσανατολισμού και 61 % από τα κράτη μέλη.

2.5.2. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι δαπάνες είναι σημαντικές τίθεται το ερώτημα αν επαρκούν για τη λύση των προβλημάτων που τίθενται.

2.5.3. Στις σημερινές εξάλλου συνθήκες, όπου εφαρμόζεται ένα σύστημα καθορισμού ανώτατου ορίου των πόρων, η ΟΚΕ ανησυχεί για τον κίνδυνο ανταγωνισμού, μεταξύ των δαπανών στήριξης των αγορών και των προβλεπόμενων νέων δαπανών λόγω ιδιαίτερα του καταλογισμού των εισοδηματικών ενισχύσεων στο τμήμα εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ, υπό τη μορφή υποχρεωτικών δαπανών.

2.6. Τα υπό εξέταση μέτρα έχουν ένα κοινωνικό στόχο. Θα πρέπει ωστόσο να εξασφαλισθεί η συνοχή μεταξύ της αναζήτησης της ισορροπίας της παραγωγής αφενός, και της διατήρησης, της ανάπτυξης ή του επαναπροσανατολισμού της παραγωγής που θα επιφέρουν τα προβλεπόμενα διάφορα καθεστάτα ενισχύσεων. Έτσι παράλληλα με την εγκατάλειψη της παραγωγής που θα εκτιμάται σε περιφερειακό επίπεδο, οι αναδιαρθρώσεις των εκμεταλλεύσεων πρέπει να συνοδεύονται από την εφαρμογή μιας λιγότερο εντατικής παραγωγής, την ενίσχυση της ποιότητας των προϊόντων, τον προσανατολισμό προς λιγότερο πλεονασματικές παραγωγές. Θα πρέπει οπωσδήποτε να αποφευχθεί η αποσύνθεση των αγροτικών περιοχών.

2.7. Τα προβλεπόμενα μέτρα ενίσχυσης απορρέουν από την αλληλεγγύη για τις δραστηριότητες που υπόκεινται σε μια οδυνηρή προσαρμοστική διεργασία. Διερωτάται όμως κανείς: ποια είναι τα όρια της αλληλεγγύης;

- Σε ένα σύνολο περίπου 11 εκατομμυρίων ατόμων που δραστηριοποιούνται στη γεωργία (από τα οποία 9 εκατ. είναι γεωργοεκμεταλλευτές) στην Κοινότητα των δώδεκα, η Επιτροπή εκτιμά σε 2,3 εκατ. τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων που θα ωφεληθούν μελλοντικά, είτε από το καθεστώς κοινοτικής εισοδηματικής ενίσχυσης, είτε από το καθεστώς πρόωρης συνταξιοδότησης. Ωστόσο, μόνο 595 000 από τα άτομα αυτά θα λάβουν ουσιαστικά μια ενίσχυση.

2.7.1. Η ΟΚΕ ανησυχεί για την οικονομική και κοινωνική κατάσταση των ατόμων που δικαιούνται ενισχύσεων, αλλά δεν ενισχύονται πραγματικά.

2.7.2. Για τα διάφορα καθεστάτα ενισχύσεων που προβλέπονται καθορίζονται κατώτατα όρια για τον καθορι-

σμό των δικαιούχων με αναφορά στο περιφερειακό ή εθνικό γεωργικό εισόδημα. Υπάρχει λοιπόν ο κίνδυνος να αυξηθεί η διαφορά μεταξύ γεωργικού και μη γεωργικού εισοδήματος, στα πλαίσια της περιοριστικής πολιτικής τιμών που προτίθεται να ακολουθήσει η Επιτροπή.

2.8. Οι τρεις προτάσεις κανονισμού προβλέπουν την υποβολή περιοδικών εκθέσεων για τη λειτουργία των συστημάτων που πρόκειται να τεθούν σε εφαρμογή. Η υποβολή αίτησης γνωμοδότησης στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή πρέπει να γίνεται εγκαίρως.

3. Γενικές παρατηρήσεις για τις τρεις προτάσεις

3.1. Κοινοτικό καθεστώς ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα

3.1.1. Η ΟΚΕ αποδέχεται το στόχο να στηριχθεί ο μέγιστος δυνατός αριθμός εκμεταλλεύσεων που έρχονται προσωρινές δυσκολίες, ώστε να καταστεί δυνατή η ανάκαμψή τους και η προετοιμασία τους για την αντιμετώπιση των νέων συνθηκών.

3.1.2. Μπορούν να εξετασθούν διάφοροι τρόποι για την ανάκαμψη, που θα προβλέπουν ιδιαίτερα προσαρμογές διαρθρωτικού χαρακτήρα. Εάν οι ενδιαφερόμενες εκμεταλλεύσεις δεν επωφεληθούν πραγματικά, κατά τη μεταβατική περίοδο, από τα εν λόγω μέτρα υπάρχει φόβος, να τεθεί σε κίνδυνο η οικονομική τους βιωσιμότητα λόγω των περιορισμών σε ό,τι αφορά τις τιμές και τις ποσότητες.

3.1.3. Είναι επίσης ανησυχητική η κατάσταση των εκμεταλλεύσεων που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής αυτού του μέτρου, από το οποίο όμως δεν θα επωφεληθούν σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής.

3.1.4. Η αρχή της διαμόρφωσης των ενισχύσεων ανάλογα με τις περιοχές μπορεί να γίνει δεκτή υπό τον όρο ότι θα προσαρμοσθούν τα κριτήρια. Στις περιοχές συνεπώς όπου το χρηματοδοτούμενο από τον κοινοτικό προϋπολογισμό τμήμα είναι πολύ μικρό, η εφαρμογή του συστήματος θα εξαρτάται από τη δυνατότητα και τη βούληση των κρατών μελών και θα εξομειώνεται προς μια μορφή συμπληρωματικής εθνικής ενίσχυσης.

3.1.5. Δεδομένης της ετερογένειας ορισμένων περιοχών όσον αφορά τη γεωργία τους, ο καθορισμός του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής των προγραμμάτων ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα (ΠΕΓΕ) δεν πρέπει να εξαρτάται από εκτιμήσεις διοικητικού χαρακτήρα.

3.1.5.1. Το σχέδιο κανονισμού θέτει στα «ΠΕΓΕ» ένα στόχο που καθορίζεται με βάση το γεωργικό εισόδημα επειδή αποσκοπεί να επιτρέψει στις εκμεταλλεύσεις να αντιμετωπίσουν μια μεταβατική κατάσταση. Η ΟΚΕ δεν μπορεί να δεχθεί μια υπερβολική απομάκρυνση από το στόχο της ισότητας των εισοδημάτων, ο οποίος ωστόσο βρίσκεται στη βάση της κοινής γεωργικής πολιτικής.

3.2. Καθεστώς πλαισίωσης των εθνικών εισοδηματικών ενισχύσεων

3.2.1. Οι εθνικές ενισχύσεις δεν υπάγονται από τη φύση τους στις αρμοδιότητες της Κοινότητας. Στο βαθμό όμως που υπάρχουν είναι προτιμότερο να τεθούν σε ορισμένο πλαίσιο. Σχετικά, δεν μπορούν να αποκλεισθούν εκ των προτέρων ορισμένες μορφές ενίσχυσης, ιδιαίτερα φορολογικές, από το πεδίο εφαρμογής των προβλεπομένων μέτρων.

3.2.2. Η ΟΚΕ εφιστά την προσοχή σε δύο κινδύνους:

— Τον κίνδυνο έλλειψης συνοχής με την πολιτική τιμών και αγορών, στην περίπτωση που οι εθνικές ενισχύσεις έχουν σαν συνέπεια τη διατήρηση ορισμένων παραγωγών, εμποδίζοντας με αυτό τον τρόπο την προσαρμογή στους περιορισμούς της αγοράς.

— Τον κίνδυνο ανισορροπίας μεταξύ των διάφορων περιοχών αν μόνο τα εύπορα κράτη είναι σε θέση να χορηγούν ενισχύσεις, ενώ στα λιγότερα πλούσια κράτη θα εφαρμοζόταν με όλη την αυστηρότητά της η περιοριστική πολιτική τιμών.

3.2.3. Έχει ιδιαίτερη σημασία, λοιπόν, να δοθεί κατά προτεραιότητα, στις εθνικές διατάξεις που θα ενταχθούν με τον τρόπο αυτό σε ένα πλαίσιο, ένα κοινωνικός στόχος.

3.3. Κοινοτικό καθεστώς ενθάρρυνσης της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας

3.3.1. Η ΟΚΕ αποδέχεται τον προσανατολισμό σύμφωνα με τον οποίο το προβλεπόμενο καθεστώς «πρώρης συνταξιοδότησης» έχει δύο στόχους:

— Την κοινωνική ενίσχυση των ηλικιωμένων γεωργών, γεωργοεκμεταλλετών κατά κύρια απασχόληση, μισθωτών και συμβοηθόντων μελών ηλικίας ανώτερης των 55 ετών και οι οποίοι έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την κρίση και αντιμετωπίζουν δυσκολίες να προσαρμοσούν τις δραστηριότητές τους στις νέες πραγματικότητες της αγοράς.

— Τη συμβολή στην εξυγίανση της αγοράς μέσω τροποποίησης της διάθεσης των εκτάσεων ή τη συμβολή στην ανάπτυξη των διαρθρώσεων των εκμεταλλεύσεων για τη δημιουργία βιώσιμων μονάδων χωρίς να προκαλείται αύξηση της παραγωγής.

3.3.2. Η ΟΚΕ διερωτάται για τον πολύ μικρό αριθμό των ενδιαφερόμενων δικαιούχων γεωργοεκμεταλλετών, συμβοηθόντων μελών και μισθωτών: σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ίδιας της Επιτροπής, οι δικαιούχοι μόλις θα φθάσουν τις 110 000 (106 000 γεωργοεκμεταλλετές και 4 000 μισθωτοί) σε συνάρτηση με το 1 εκατομμύριο των εκμεταλλεύσεων τις οποίες ενδεχομένως αφορά το μέτρο.

3.3.2.1. Εξάλλου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι υπό τους όρους που έχουν προβλεφθεί (εγκατάλειψη της γεωργικής εκμετάλλευσης) οι μισθωτοί που απασχολούνται στην γεωργία δεν μπορούν να ωφεληθούν από την ενίσχυση προσαρμογής, διότι κατά κανόνα απολύονται πριν από την εγκατάλειψη της γεωργικής εκμετάλλευσης.

3.3.2.2. Δεδομένου του ενδιαφερόντος που παρουσιάζει ο τύπος της «πρώτης συνταξιοδότησης», η αξιολόγηση που κάνει η Επιτροπή υποεκτιμάται γιατί αφορά μόνο το 15 % των πραγματικών δικαιούχων στην περίπτωση που προβλέπει αναδιάρθρωση και το 4 % των πραγματικών δικαιούχων στην περίπτωση που προβλέπει εγκατάλειψη.

3.3.2.3. Πρέπει ως εκ τούτου να αναμένεται μεγαλύτερος αριθμός αιτούντων: η ΟΚΕ λυπάται γιατί τα προβλεπόμενα οικονομικά μέσα είναι ανεπαρκή.

3.3.3. Η ΟΚΕ εκφράζεται θετικά για το ενδεχόμενο να εναρμονισθούν οι διάφοροι ορισμοί σχετικά με τις συνθήκες παύσης της δραστηριότητας καθώς και με τον αριθμό των δικαιούχων ανά εκμετάλλευση, προκειμένου να αποφευχθούν ανισότητες κατά την εφαρμογή αυτού του μέτρου, μεταξύ των ιδιοκτητών των εκμεταλλεύσεων, των μελών της οικογενείας τους και των μισθωτών.

3.3.4. Θα πρέπει να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες που ενδέχεται να προκύψουν όσον αφορά την χωροταξική πλευρά και την αποτελεσματικότητα των εναλλακτικών λύσεων λόγω της εγκατάλειψης γεωργικών παραγωγών που δεν συντονίζονται αποτελεσματικά.

3.3.5. Επίσης χρειάζεται να υπάρξει φροντίδα για να μην αυξηθεί συνολικά η γεωργική παραγωγή σε περίπτωση αναδιάρθρωσεων και γι' αυτό το σκοπό επιβάλλεται να εισαχθούν κατάλληλες παραγωγικές διαδικασίες, να ενισχυθεί η ποιότητα των προϊόντων και να ευνοηθεί ο προσανατολισμός προς παραγωγές που δεν είναι πλεονασματικές.

4. Ειδικές παρατηρήσεις για τρεις προτάσεις

4.1. Κοινοτικό καθεστώς ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα

4.1.1. Άρθρο 4

1. β. Οι ορισμοί των στόχων σχετικά με το εισόδημα θα έπρεπε ήδη να εισαχθούν στο πρώτο άρθρο.

Η ΟΚΕ συνιστά να βελτιωθεί η εναρμόνιση των μεθόδων απολογισμού των εισοδημάτων, ώστε να εξασφαλισθεί η κατάλληλη εφαρμογή του προβλεπόμενου καθεστώτος ενισχύσεων.

1. γ. Επειδή η στήριξη των εισοδημάτων αποτελεί δράση περιορισμένη χρονικά και έχει φθίνοντα ρυθμό, θα είναι σε ορισμένες περιπτώσεις ανεπαρκής και ενδέχεται να χρειασθούν ανανεώσεις για να είναι αποτελεσματική.

4.1.2. Άρθρο 7

3. Αν και η κλίμακα κοινοτικής χρηματοδότησης είναι συνολικά ικανοποιητική, το ποσοστό κοινοτικής χρηματοδότησης του 10 % στην κατηγορία IV φαίνεται ότι είναι ανεπαρκές.

4.1.3. Άρθρο 11

Πρέπει να προβλεφθεί διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

4.2. Καθεστώς πλαισίωσης των κρατικών ενισχύσεων στο εισόδημα

4.2.1. Άρθρο 1

Θα πρέπει οπωσδήποτε να αποφευχθεί η επικάλυψη των κρατικών ενισχύσεων με τις ενισχύσεις που προβλέπονται στο σχέδιο του προηγούμενου κανονισμού.

4.2.2. Άρθρο 3

Με την προοπτική της υλοποίησης μιας μεγάλης εσωτερικής αγοράς μέχρι το 1992, εκτός από την απαρίθμηση των ενισχύσεων που θεωρούνται απαγορευμένες, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανάγκη εναρμόνισης του οικονομικού, κοινωνικού και φορολογικού πλαισίου των εκμεταλλεύσεων και αποφυγής των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

4.2.3. Άρθρο 7

Αυτό το άρθρο προβλέπει την προσαρμογή των υφιστάμενων καθεστώτων ενισχύσεων. Είναι ωστόσο λυπηρό το γεγονός ότι διατηρούνται εξαιρέσεις. Οπωσδήποτε θα πρέπει να γίνονται δεκτές μόνο ενισχύσεις με κοινωνικό χαρακτήρα.

4.2.4. Άρθρο 9

Πρέπει να προβλεφθεί διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

4.3. Κοινοτικό καθεστώς ενθάρρυνσης της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας

4.3.1. Άρθρο 8

Υπερβολικά μεγάλη φαίνεται ότι είναι η ελευθερία εκτίμησης που αφήνεται στα κράτη μέλη.

Δεύτερη περίπτωση: η αναφορά στη χρησιμοποίηση των εκτάσεων μπορεί να οδηγήσει σε αντίθεση μεταξύ του δικαιώματος της ιδιοκτησίας και του δικαιώματος χρήσης.

4.3.2. Άρθρο 10.3.

Θα πρέπει να επιλεγεί μια δικαιότερη κλίμακα χρηματοδότησης που θα περιλαμβάνει ένα ποσοστό 50 % στην κατηγορία I, ένα ποσοστό 30 % στην κατηγορία II και ένα ποσοστό 20 % στην κατηγορία III (κατηγορίες που ορίζονται στο άρθρο 7 του σχεδίου για το κοινοτικό καθεστώς ενισχύσεων στο αγροτικό εισόδημα).

4.3.3. Άρθρο 10

Οι αναγκαίοι έλεγχοι θα πρέπει να είναι αποτελεσματικοί και να αποφεύγουν χρονοβόρες και δαπανηρές διαδικασίες.

4.3.4. Άρθρο 18

Πρέπει να προβλεφθεί διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

5. Τελικές παρατηρήσεις

5.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι τα προβλεπόμενα μέτρα αποτελούν μόνο ένα πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων της διαδικασίας για την οικονομική και κοινωνική αναπροσαρμογή που επιβάλλεται στην ευρωπαϊκή γεωργία.

5.1.1. Συνεπώς, θα ήταν σκόπιμο να εξασφαλισθεί η συνοχή των μέτρων αυτών με το σύνολο των κοινωνικο-διαρθρωτικών μέτρων.

5.2. Η ΟΚΕ επισημαίνει την ανεπάρκεια αυτών των μέτρων και ορισμένους από τους κινδύνους τους και αμφισβητεί κατά πόσο τα διάφορα προτεινόμενα συστήματα μπορούν να επιτύχουν το στόχο της Κοινότητας που επιδιώκει η Επιτροπή και συνίσταται στην αγροτική ανάπτυξη.

5.3. Η ΟΚΕ τονίζει ότι η συνέχιση της περιοριστικής πολιτικής όσον αφορά τις γεωργικές τιμές συνοδευόμενη από ποσοτικούς περιορισμούς στην παραγωγή έχει σαν συνέπεια την αύξηση του αριθμού των ατόμων που θα ωφεληθούν από τις παρούσες προτάσεις.

5.4. Η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσο είναι σκόπιμο να συζητηθούν οι προτάσεις χωρίς προηγουμένως να έχουν βρεθεί τα αναγκαία οικονομικά μέσα για την υλοποίησή τους.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3796/81 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των προϊόντων της αλιείας και του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 950/68 περί κοινού δασμολογίου⁽¹⁾

(87/C 319/13)

Στις 25 Μαΐου 1987 το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε να ορίσει τον κ. Hancock ως γενικό εισηγητή για την προετοιμασία των εργασιών σχετικά με το θέμα.

Η ΟΚΕ υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση, ομόφωνα, κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της, που πραγματοποιήθηκε στις 23 και 24 Σεπτεμβρίου 1987 (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου).

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ σημειώνει τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι ως αποτέλεσμα αυτών των κανονισμών τροποποίησης, μαζί με τους ήδη ισχύοντες, όλες οι ποικιλίες ιχθύων, κοινοτικής ή περιφερειακής σημασίας, θα καλύπτονται τώρα από ένα μηχανισμό στήριξης τιμών.

1.1.1. Σημειώνεται επίσης ότι οι μηχανισμοί τιμών διαφέρουν από αυτούς που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως με την έννοια ότι οι ενισχύσεις για είδη που καλύπτονται από το Παράρτημα VI, με εξαίρεση τον τόννο, θα στηρίζονται στις τιμές απόσυρσης που ορίζονται από τις ίδιες τις οργανώσεις παραγωγών.

1.2. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι υπάρχει ανάγκη ισορροπίας σε όλους τους κανονισμούς ώστε να μπορούν να συνυπάρξουν μακροπρόθεσμα στην Κοινότητα ένας υγιής αλιευτικός στόλος και μια υγιής μεταποιητική βιομηχανία. Αν και μερικές από αυτές τις προτάσεις είναι χρήσιμες, ιδιαίτερα για ορισμένες από τις μικρότερες οργανώσεις παραγωγών, θα πρέπει να διατηρεί κανείς τις επιφυλάξεις του σχετικά με το κατά πόσο αυτό το πακέτο των μέτρων αξίζει την προσπάθεια που καταβάλλεται και προσφέρει περισσότερα από την πλέον οριακή ενίσχυση. Πράγματι ορισμένες διατάξεις των μέτρων οδηγούν σαφώς σε αντίθετα αποτελέσματα.

1.2.1. Δεδομένου ότι οι λόγοι για την αντιμετώπιση αυτή έχουν υιοθετηθεί, θα διασαφηνισθούν στα πλαίσια των ειδικών παρατηρήσεων που αναφέρονται σε κάθε μεμονωμένο μέρος των κανονισμών.

1.3. Είναι σαφές ότι η αλιευτική βιομηχανία διατήρησε ανέκαθεν μια στάση οικονομικής υπευθυνότητας παραμένοντας μέσα στα όρια του ποσού που είχε προϋπολογισθεί για τα μέτρα υποστήριξης. Η βιομηχανία ποτέ δεν επλήγη από τα ενδημικά πλεονάσματα που παρουσιάζονται σε ορισμένους τομείς της γεωργίας. Η απόσυρση, όταν αυτή επιβάλλεται, πραγματοποιείται για μια πολύ σύντομη περίοδο, εφόσον υπάρξουν προσωρινά πλεονάσματα. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, ενώ στη γεωργία είναι δύσκολο να γίνει προγραμματισμός συγκομιδής για ορισμένη ποσότητα ή ποιότητα, αυτό είναι αδύνατο στην περίπτωση της αλιείας.

Δεδομένης αυτής της υπεύθυνης αντιμετώπισης και της ανάγκης για περαιτέρω προσηκτική ανάπτυξη της κοινοτικής αλιευτικής βιομηχανίας, δεν θα πρέπει η τελευταία να υποστεί τώρα περικοπές στον προϋπολογισμό που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την εφαρμογή των προγραμμάτων υποστήριξης. Αυτά τα προγράμματα μηχανισμών υποστήριξης τιμών είναι απαραίτητα και θα συνεχίσουν να είναι απαραίτητα για τη συμβολή τους στη σταθεροποίηση της αγοράς προς όφελος τόσο της βιομηχανίας όσο και των καταναλωτών.

1.4. Η ΟΚΕ, αν και εκφράζει την ικανοποίησή της για την αναγνώριση των προβλημάτων των νότιων παραγωγών βαθύβιων ειδών, όσο περιορισμένη και αν είναι αυτή η αναγνώριση, θέλει να ελπίζει ότι η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι με τον τρόπο αυτό θα μπορεί να ισχυρίζεται ότι έχει απαλλαγεί από όλες τις υποχρεώσεις της προς αυτούς τους παραγωγούς.

1.5. Είναι σημαντικό να επανεξετάζεται τακτικά η κατάσταση όσον αφορά τα είδη του Παραρτήματος VI επειδή στόχος είναι η μεταφορά ειδών στο Παράρτημα I όταν υπάρξει μεγαλύτερη ομοιομορφία συνθηκών στα πλαίσια της Κοινότητας. Προτείνεται η επανεξέταση αυτή να πραγματοποιείται κατά 3-ετή διαστήματα, με ημερομηνία βάσης την ημερομηνία κατά την οποία οι κανονισμοί αυτοί τροποποίησης θα τεθούν σε ισχύ.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1.1. Άρθρο 1.2.

Όσον αφορά το άρθρο 1(2) και την πρόταση για ένα νέο άρθρο 14(β), το άρθρο 14(β) 1(α) θα έχει ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα υπολογισμού για ορισμένες οργανώσεις παραγωγών, ιδιαίτερα τις νεοσυσταθείσες, όταν προσπαθήσουν να ορίσουν επίπεδα τιμών για είδη για τα οποία έχουν συγκεντρωθεί λίγα στοιχεία ή δεν υπάρχουν καθόλου στοιχεία για τα τρία τελευταία έτη. Τα κράτη μέλη που θα είναι υπεύθυνα για την επίβλεψη του συστήματος θα πρέπει επομένως να επιδείξουν κάποια ελαστικότητα κατά την εφαρμογή των ρυθμίσεων κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων ετών λειτουργίας του συστήματος.

2.1.2. Ενώ είναι κατανοητή η λογική της πρότασης της Επιτροπής ότι πρώτον, οι τιμές για μια περιοχή θα βασίζονται στις τιμές που ισχύουν σ'ένα αντιπροσωπευτικό λιμάνι το οποίο ορίζεται από το ενδιαφερόμενο κρά-

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 145 της 3. 6. 1987, σ. 4.

τος μέλος και δεύτερον, ότι οι οργανώσεις παραγωγών μπορούν να επιλέξουν τα είδη που θα περιλάβουν ή θα αποκλείσουν από το καθεστώς, εντούτοις, κάτι τέτοιο θα μπορούσε να οδηγήσει σε στρεβλώσεις της αγοράς, ιδιαίτερα όταν γειτονικές περιοχές βρίσκονται εκατέρωθεν ενός συνόρου.

2.1.3. Η ΟΚΕ, αν και αναγνωρίζει τους λόγους, θεωρεί ότι ένα σύστημα όπου οι οργανώσεις παραγωγών καθορίζουν επίπεδα τιμών για όσα προϊόντα έχουν πρόσβαση σε κοινοτικούς πόρους, θα αποτελέσει ανεπιθύμητο προηγούμενο. Αυτό μπορεί να είναι απαραίτητο λόγω της μεγάλης απόκλισης των τιμών για τα ίδια είδη μεταξύ διάφορων περιοχών. Εντούτοις, πιστεύεται ότι μόνο κάτω από τις πλέον εξαιρετικές συνθήκες θα πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί αυτό το σύστημα μετά τη συμπλήρωση της πρώτης τριετούς περιόδου λειτουργίας του. Αφού λήξει αυτή η περίοδος θα πρέπει να εφαρμοσθούν οι διατάξεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 3796/81, Τίτλος 3, μαζί με τους σχετικούς κανονισμούς εφαρμογής.

2.2. Επειδή η ισχύουσα κατάταξη για τα είδη του παραρτήματος I δεν έχει αποδειχθεί ικανοποιητική στην πράξη, θα ήταν λογικό να καθιερωθεί ένα απλοποιημένο σύστημα κατάταξης για τα είδη του παραρτήματος VI. Αν δεν γίνει αυτό τότε η δαπάνη κατάταξης, όταν ίσως μόνο το 4% όλων των αλιευμάτων τύχει υποστήριξης τιμών, είναι δυνατό να υπερβεί τα πλεονεκτήματα για πολλές οργανώσεις παραγωγών.

2.2.1. Θα μπορούσε ακόμη να τεθεί θέμα κατά πόσο υπάρχει ανάγκη για ένα κοινοτικό σύστημα κατάταξης για τα είδη του παραρτήματος VI. Κατά την πρώτη τριετή περίοδο τουλάχιστον τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να ορίζουν πρότυπα, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές συνήθειες και παραδόσεις, σε συνδυασμό με τους ισχύοντες εθνικούς κανονισμούς.

2.2.2. Σε κάθε περίπτωση, δεν θα πρέπει τα μεγαλύτερα λιμάνια, όπου υπάρχουν πάντοτε επιθεωρητές, να βρεθούν σε μεινεκτική θέση σε σχέση με μικρότερα απομακρυσμένα λιμάνια, όπου στην πράξη, ο έλεγχος είναι λιγότερο αυστηρός.

2.2.3. Όσον αφορά τα ποιοτικά πρότυπα, οι κανονισμοί εφαρμογής θα πρέπει να είναι τέτοιοι ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλα τα είδη ιχθύων που μπορούν να τύχουν υποστήριξης είναι κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση.

2.3. Η ΟΚΕ εγκρίνει την έννοια της συνυπευθυνότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 14(β) 1(γ) επειδή η ρύθμιση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα να ενεργούν οι οργανώσεις παραγωγών με μεγαλύτερη υπευθυνότητα όταν ορίζουν τις τιμές απόσυρσης. Επίσης πολλές από τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις παραγωγών έχουν ως μέλη μικρούς αλιείς με χαμηλά εισοδήματα οι οποίοι θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην προσπάθεια να εξασφαλίσουν εισφορές για τη χρηματοδότηση αποζημιώσεων της τάξης του 25 ή 50%. Συνιστάται λοιπόν να ορισθούν λιγότερο επαχθή επίπεδα ίσως σύμφωνα με αυτά που ισχύουν για τα είδη του παραρτήματος I.

2.4. Επειδή το σύστημα της λογιστικής μεταφοράς της πρωτοδότσης δεν έχει λειτουργήσει στην πράξη για ποικιλίες όπως ο βακαλάος και οι καραβίδες (*Nephrops Norvegicus*), θα πρέπει να υπάρξουν μεγάλες επιφυλάξεις για την εφαρμογή αυτής της διαδικασίας σε είδη του Παραρτήματος VI. Η μεταποίηση και αποθεματοποίηση είναι δυνατόν μόνον όταν υπάρχει πλήρης μεταποιητική ικανότητα και η αγορά δεν είναι πρόθυμη να αγοράσει ακόμη και σε πολύ χαμηλές τιμές. Η αποθεματοποίηση των προϊόντων απλώς αναβάλλει την έλευση της αποφοράς ημέρας κατά την οποία τα προϊόντα θα πρέπει να διατεθούν και πάλι στην αγορά και να πωληθούν σε οποιαδήποτε τιμή, με ενδεχόμενο να προκληθεί διαταραχή της αγοράς.

2.5. Ο περιορισμός της κατ'αποκοπήν ενίσχυσης σε ποσότητες που δεν υπερβαίνουν τα 10% της παλούμενης ετησίως ποσότητας είναι αποδεκτός παρά το γεγονός ότι υπήρξαν σοβαρές διαμαρτυρίες από ορισμένους τομείς του εμπορίου που ζητούσαν έως 20%. Μία λύση θα ήταν η εφαρμογή ενός συστήματος ρύθμισης κατ'αναλογία, η εφαρμογή όμως ενός τέτοιου συστήματος θα πρέπει να αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της Επιτροπής.

2.6. Η ΟΚΕ δυσκολεύεται να κατανοήσει γιατί στο 14(β) 4(β) οι ρυθμίσεις όσον αφορά τις ενισχύσεις για τις δαπάνες μεταποίησης και αποθεματοποίησης έχουν αλλάξει. Το υπάρχον σύστημα στηρίζεται στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιούνται. Είναι οπωσδήποτε περιττό να χρησιμοποιηθεί μία άλλη μέθοδος.

2.7. Η ΟΚΕ τάσσεται υπέρ του νέου άρθρου 16 αλλά πιστεύει ότι η ανώτατη περίοδος αποθεματοποίησης θα πρέπει να αυξηθεί από δύο σε τρεις μήνες, και ότι η ενίσχυση θα πρέπει επίσης να χορηγείται σε προϊόντα που αλιεύονται και στη συνέχεια καταψύχονται στη στεριά στην περίπτωση του παράκτιου αλιευτικού στόλου.

2.8. Όσον αφορά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 16(2), η ΟΚΕ πιστεύει ότι η λέξη «κοινοτική» θα πρέπει να διαγραφεί.

2.9. Σημειώνεται ότι θα πρέπει να υπάρξει μία διαφορετική ρύθμιση όσον αφορά την ενίσχυση για την ιδιωτική αποθεματοποίηση με την έννοια ότι η ενίσχυση θα πρέπει τώρα να παρέχεται διαμέσου των οργανώσεων παραγωγών αντί σε μεμονωμένα σκάφη όπως προηγουμένως. Η ΟΚΕ τάσσεται υπέρ αυτής της αλλαγής, αλλά επιστά την προσοχή της Επιτροπής και του Συμβουλίου στην παρούσα κατάσταση όπου ορισμένες από τις περισσότερες θιγόμενες περιοχές δεν διαθέτουν οργανώσεις παραγωγών σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 3796/81 και τους κανονισμούς εφαρμογής. Ζητά να δοθεί η δέουσα προσοχή σ'αυτή τη δυνητικά σοβαρή κατάσταση για ορισμένες από τις φτωχότερες περιοχές της Κοινότητας.

2.10.1. Η ΟΚΕ δεν μπορεί να συμφωνήσει με τις προτάσεις της Επιτροπής στα πλαίσια των άρθρων 17 ή 17(α). Κατά την άποψη της οι προτάσεις δεν επιλύουν κανένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κοινότητα, καταρχήν τη διατήρηση μίας βιώσιμης οικονομικά βιομη-

χανίας αλιείας τόννου ή, δεύτερον, την εξασφάλιση πρώτης ύλης για τη μεταποιητική βιομηχανία και κονσερβοποίηση τόννου σε τιμή που να της επιτρέπει να ανταγωνίζεται κονσερβοποιημένα προϊόντα χωρών εκτός της Κοινότητας.

Η ΟΚΕ παραδέχεται ότι δεν είναι εύκολο να βρεθεί λύση, διότι ο καθορισμός μίας τιμής αναφοράς για τα προϊόντα του Κεφαλαίου 16 θα έθετε σε κίνδυνο τις πραγματοποιούμενες διαπραγματεύσεις στα πλαίσια της ΓΣΔΕ. Η άλλη εναλλακτική λύση, να χορηγηθεί μία επιδότηση καυσίμων για τα αλιευτικά σκάφη που αλιεύουν τόννο εκτός της Κοινότητας αποτελεί τακτική που δεν υποστηρίζει η Επιτροπή. Εξάλλου μία τέτοια λύση θα αποτελούσε διάκριση κατά των αλιέων που αλιεύουν το είδος τόννου παλαμίδα, στον κόλπο της Βισκάγια.

2.10.2. Ένα άλλο απαράδεκτο χαρακτηριστικό των προτάσεων της Επιτροπής είναι ότι παρουσιάζονται ως ένας τρόπος νομιμοποίησης των *ad hoc* διατάξεων που κατήρτισε το 1986 και οι οποίες τίθενται τώρα υπό αμφισβήτηση από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Η ΟΚΕ αποδοκιμάζει κάθε προσπάθεια για χρησιμοποίηση αναδρομικής νομοθεσίας.

2.10.3. Το ζήτημα αυτό δεν μπορεί να παραμείνει σε εκκρεμότητα. Αν δεν αναληφθεί κάποια δράση τότε θα υπάρξει σημαντική μείωση του κοινοτικού στόλου τοννοειδών μέσα στα επόμενα 4/5 έτη με σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Δεν είναι επίσης επιθυμητό για την κοινοτική κονσερβοποίηση να εξαρτάται από εξωτερικές πηγές εφοδιασμού οι οποίες μπορεί να μη βρίσκονται πάντοτε σε αφθονία.

Η καλύτερη λύση θα ήταν να συνεχίσει το ισχύον σύστημα. Αναγνωρίζεται ότι υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες για το γεγονός ότι με το σύστημα αυτό ο κοινοτικός προϋπολογισμός αναλαμβάνει ανοικτές χρηματοδοτικές δεσμεύσεις. Είναι υποχρέωση της Επιτροπής να εξετάσει το θέμα για να δει πως θα λυθεί αυτό το ειδικό πρόβλημα χωρίς να προκληθούν υλικές ζημιές στον κοινοτικό αλιευτικό στόλο.

2.11.1. Όσον αφορά το Παράρτημα VI, λέγεται ότι η συμπερίληψη ορισμένων ειδών αντιμετωπίστηκε ευνοϊκά από τις άμεσα ενδιαφερόμενες αλιευτικές οργανώσεις. Η ΟΚΕ δεν έχει σαφή αποδεικτικά στοιχεία ότι ισχύει αυτό, ή ότι οποιαδήποτε από τα είδη που αναφέρονται, εκτός του τόννου, ανταποκρίνονται στα κριτήρια της Επιτροπής ότι αντιμετωπίζουν δηλαδή δυσκολίες διάθεσης στην αγορά που μπορούν να επισημανθούν. Εντούτοις διατάζει να απορρίψει εντελώς μία πρόταση που θα μπορούσε να είναι χρήσιμη για ένα τομέα της βιομηχανίας που αντιμετωπίζει τώρα προβλήματα και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον κοινωνικό και οικονομικό ιστό πολλών από τις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές. Εκφράζει όμως την ανησυχία ότι, στην πράξη, η δαπάνη τήρησης των κανονισμών θα υπερβεί τα οφέλη και κατά συνέπεια, μετά από ένα χρονικό διάστημα, πολύ λίγες οργανώσεις παραγωγών θα συμμετέχουν ενεργά.

2.11.2. Επίσης, θα πρέπει να τεθεί υπό αμφισβήτηση η συμπερίληψη ορισμένων ειδών όπως:

- ο μπλε γάδος (Blue Whiting) λόγω των βιολογικών προβλέψεων και της οικονομικής κατάστασης,
- τα δύο είδη τόννου λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων της ΟΚΕ για τις προτάσεις σχετικά με τον τόννο,
- η γλώσσα η μικρόστομος με την έννοια ότι πρόκειται για μία καλά εδραιωμένη αγορά και δεν πρέπει να έχει την ανάγκη κοινοτικής ενίσχυσης,
- το μπακαλιάρaki και το σαβρίδι για τα οποία υπάρχουν κοινοτικές αγορές και λογικά πρέπει να περιληφθούν στο Παράρτημα I.

2.11.3. Εξάλλου, τα σπρατ (κλυπέα ή μικρά κοινώς σαρδελλορέγγα) τα οποία αλιεύονται όχι για ιχθυοτροφή όπως συνήθως συμβαίνει, αλλά προσφέρονται καπνιστά για ανθρώπινη κατανάλωση, δεν καλύπτονται από κανένα κανονισμό, και θα ήταν χρήσιμο να συμπεριληφθούν στο Παράρτημα VI.

2.12. Σημειώνεται ότι στα πλαίσια αυτών των κανονισμών τροποποίησης δεν γίνεται αναφορά στα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η βιομηχανία ρέγγας. Η ΟΚΕ θα ζητήσει από την Επιτροπή να εξετάσει επείγοντως μεθόδους με τις οποίες θα μπορούσε να ρυθμιστεί το εμπόριο με τρίτες χώρες, ιδιαίτερα με χώρες κεντρικής οικονομίας, έτσι ώστε να αποφευχθούν ασύμφορα επίπεδα τιμών μέσα στην Κοινότητα.

2.13. Σημειώνεται με έκπληξη ότι δεν έχει αναφερθεί καθόλου σε κανένα μέρος αυτών των κανονισμών ένα επείγον μέτρο που αφορά την επέκταση του συστήματος κατάταξης δειγμάτων ειδών όπως η ρέγγα και το σκουμπρί και στην περίπτωση ειδών όπως οι πασαλίνες (μικρές σαρδέλλες) και σαρδέλλες. Ζητείται και πάλι από την Επιτροπή να εξετάσει επείγοντως αυτό το θέμα καθώς και την περίπτωση του σαβριδιού (Horse Mackerel) για δύο λόγους. Πρώτον διότι είναι σε μεγάλο βαθμό αυτο-κατατασσόμενο και δεύτερο, διότι η κατά δείγμα ειδών κατάταξη αποτελεί ήδη πρακτική στα δύο νεότερα κράτη μέλη. Θα έπρεπε ίσως η περίπτωση αυτή να συνδυασθεί με ένα περιορισμό μεγέθους.

2.14. Το Παράρτημα VII θα πρέπει να προσαρμοσθεί στη νέα τελωνειακή ονοματολογία μόλις αυτό καταστεί τεχνικά δυνατό, αλλά κάτι τέτοιο δεν θα πρέπει να θίξει οποιαδήποτε δικαιώματα προβλέπονται για την Ισπανία και Πορτογαλία στα πλαίσια των αντίστοιχων συνθηκών προσχώρησής τους.

2.15. Όσον αφορά το άρθρο 2, επειδή η ΟΚΕ έχει υποστηρίξει τη διατήρηση της αντισταθμιστικής αποζημίωσης και την εξεύρεση μίας εναλλακτικής λύσης προϋπολογισμού, δεν μπορεί να δεχθεί την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 1196/76.

2.16. Το άρθρο 3 δεν είναι καθόλου ρεαλιστικό όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα για τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού λόγω του αριθμού των Κανονισμών εφαρμογής που πρέπει να συμφωνηθούν και δημοσιευθούν και του απαιτούμενου λογικού χρονικού διαστήματος για να προσαρμοστεί η βιομηχανία. Οποσδήποτε ο νεωτεριστικός χαρακτήρας και των δύο αυτών κανονισμών και ο αριθμός των οργάνωσεων παραγωγών επιβάλλουν τη γρηγορότερη δυνατή υποβολή των κανονισμών εφαρμογής.

Υπάρχει ακόμη η περίπτωση να αναβληθεί η εισαγωγή των μέτρων που δεν έχουν απορριφθεί σ' αυτή τη γνωμοδότηση για τρία έτη. Αυτό θα επιτρέψει να γίνουν ακριβείς υπολογισμοί του αριθμού αλιευμάτων και της κίνησης των τιμών της αγοράς. Ίσως επιτρέψει επίσης τη χρησιμοποίηση περισσότερο ευνοϊκών κριτηρίων για τη χορήγηση ενισχύσεων.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 80/1107/ΕΟΚ περί προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που παρουσιάζονται συνέπεια εκθέσεώς τους, κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε χημικά, φυσικά ή βιολογικά μέσα⁽¹⁾

(87/C 319/14)

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε, στις 19 Ιουνίου 1986, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 της Συνθήκης για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτισμικών θεμάτων στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 16 Ιουλίου 1987 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Etty.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε με 125 ψήφους υπέρ, 0 κατά και 8 αποχές κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η όσο το δυνατό καλύτερη προστασία της υγείας των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα από τους κινδύνους που διατρέχουν στην εργασία τους έχει μεγάλη σημασία. Υπό το πρίσμα αυτό επιδοκιμάζει τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής που αποσκοπούν στην εναρμόνιση του καθορισμού οριακών τιμών ή ενδεχομένως βιολογικών δεικτών όσον αφορά την έκθεση σε χημικούς, φυσικούς και βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία. Η θέσπιση ενός ευρωπαϊκού καταλόγου οριακών τιμών, η οποία θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα των πρωτοβουλιών αυτών σε κοινοτικό επίπεδο, είναι ανάγκη να στηρίζεται σε σαφέστερους και γενικά αναγνωρισμένους ορισμούς των βασικών εννοιών και κυρίως της έννοιας «οριακή τιμή». Επιπλέον η θέσπιση ενός παρόμοιου καταλόγου θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σε στενή συνάρτηση με μια στρατηγική μετρήσεων και δειγματοληψιών.

1.2. Η πρόταση τροποποίησης της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ («οδηγία-πλαίσιο») συνεπάγεται τη διεύρυνση των διατάξεων της οδηγίας αυτής. Η διεύρυνση αυτή αφορά σε μια πρώτη φάση τον προσδιορισμό των οριακών τιμών ορισμένων παραγόντων που είναι χαμηλότερες από αυτές που ορίζει η οδηγία. Η δυνατότητα αυτή προσφέρεται από την ίδια την οδηγία-πλαίσιο.

1.3. Το πρώτο ερώτημα που εγείρεται είναι, αν η προτεινόμενη τροποποίηση συμβάλλει πράγματι στην ουσιαστική βελτίωση της προστασίας της υγείας των εργαζομένων στους τόπους εργασίας. Για την απάντηση του ερωτήματος αυτού θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο ο τρόπος που επιλέχθηκε από την Επιτροπή για την προσέγγιση του προβλήματος του καθορισμού των οριακών τιμών όσο και ο κατάλογος των εκατό παραγόντων που αποτελούν μέρος της πρότασης της Επιτροπής.

1.4. Από τη μία πλευρά η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρότασή της καθορίζει τη βασική στρατηγική για την επίτευξη ταχείας προόδου στον τομέα τον οποίο αφορά η οδηγία 80/1107/ΕΟΚ. Ο όρος «βασική στρατηγική»

σημαίνει ότι πρόκειται για ένα μακροπρόθεσμο, καλά μελετημένο, στηριζόμενο σε σαφώς διατυπωμένα κριτήρια και συνεπή προσανατολισμό, που εφαρμόζεται κατά την προσέγγιση του προβλήματος.

Από την άλλη πλευρά φαίνεται ότι η Επιτροπή προσανατολίστηκε σε μεγάλο βαθμό προς μια κατεύθυνση με μάλλον πραγματιστικό και βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα. Η πρόταση για τη θέσπιση ενός πρώτου ευρωπαϊκού καταλόγου οριακών τιμών περιλαμβάνει παράγοντες για τους οποίους τα περισσότερα κράτη μέλη καθόρισαν στους εθνικούς τους καταλόγους ίδιες τιμές. Αν δεν υπάρξει παρόμοια συμφωνία θα υιοθετηθούν οι ανώτατες οριακές τιμές που ισχύουν στην Κοινότητα.

Η στρατηγική πρόθεση της πρότασης φαίνεται ότι μετριάστηκε σε μεγάλο βαθμό από πραγματικές και τακτικές σκέψεις.

Η ΟΚΕ επιμένει στην άποψη ότι οι επόμενες προτάσεις για την τροποποίηση της οδηγίας-πλαίσιο θα πρέπει να στηρίζονται στις αρχές που αναφέρθηκαν παραπάνω στο σημείο 1.1.

1.5. Η πρόταση της Επιτροπής χαρακτηρίζεται όπως φαίνεται από μια αντίφαση (η οποία προκύπτει ενδεχομένως από τα ανωτέρω), δηλαδή, αφενός, από την επιθυμία να εφαρμοσθούν τα διάφορα προγράμματα δράσης και τα ψηφίσματα σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία της υγείας στους τόπους εργασίας, όπου κύριο θέμα είναι η προστασία της υγείας των εργαζομένων, και, αφετέρου, από την ανάγκη εξάλειψης ορισμένων διαφορών που επιδρούν άμεσα στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Από την άλλη πλευρά, όμως, το γεγονός αυτό δεν προκαλεί εντύπωση επειδή οι ισχύουσες ρυθμίσεις στα κράτη μέλη υπήρξαν απόρροια σκέψεων ιατρικού, επιστημονικού και πολιτικού χαρακτήρα. Κατά την επιλογή των εκατό παραγόντων που αναφέρει η πρόταση, διαδραμάτισαν πιθανώς ένα ρόλο, σκέψεις που δεν εξυπηρετούν κατ'αρχήν την ανάγκη μεγαλύτερης προστασίας της υγείας των εργαζομένων στους τόπους εργασίας. Αν η διαπίστωση αυτή ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, θα ήταν ορθό να αναμένεται ότι θα είχαν εφαρμοσθεί αλληλοσυνδεόμενα κριτήρια κατά την επιλογή των επιβλαβών παραγόντων, κριτήρια όπως π.χ.:

(¹) ΕΕ αριθ. C 164 της 2. 7. 1986, σ. 4.

- ο βαθμός στον οποίο χρησιμοποιούνται οι παράγοντες αυτοί στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα,
- το μέγεθος του κινδύνου που εγκυμονούν για την υγεία,
- ο αριθμός εργαζομένων που εκτίθεται στους παράγοντες αυτούς στους τόπους εργασίας.

Εντούτοις, πολύ λίγα σχετικά στοιχεία προκύπτουν από το έγγραφο της Επιτροπής. Έτσι δημιουργείται η υπόνοια ότι κύριο κίνητρο για το πρώτο αυτό βήμα προς τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού καταλόγου οριακών τιμών ήταν μάλλον η ανάγκη αντιμετώπισης ορισμένων οικονομικών προβλημάτων (όπως η ύπαρξη άνισων όρων ανταγωνισμού στην Κοινότητα).

1.6. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει, σύμφωνα και με τη γνωμοδότησή της για την οδηγία-πλαίσιο του 1979⁽¹⁾, ότι είναι δυνατό να υπάρξει παρόμοια αντίφαση. Ωστόσο επαναλαμβάνει ανεπιφύλακτα την άποψη, η οποία εκφράστηκε και στην ανωτέρω γνωμοδότηση, ότι η προστασία της υγείας των εργαζομένων πρέπει να καταλαμβάνει την πρώτη θέση, αφού ληφθεί συγχρόνως μέριμνα ώστε τα οικονομικά συμφέροντα να επηρεάζονται όσο το δυνατό λιγότερο.

Κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, στις μελλοντικές προτάσεις για την τροποποίηση της οδηγίας-πλαίσιο με περιεχόμενο ανάλογο προς αυτό της παρούσας πρότασης, θα πρέπει οι ουσίες να επιλέγονται σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Οπωσδήποτε, σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ οι οριακές τιμές που καθορίζονται στην παρούσα πρόταση οδηγίας χρειάζεται να επανεξεταστούν, ώστε αν δεν καταστεί δυνατό να υπάρξει ταυτότητα απόψεων, να επιδιωχθούν τιμές από τις οποίες, αντίθετα από εκείνες που προτείνονται τώρα, θα προκύπτει η μέριμνα για μια καλύτερη προστασία της υγείας των εργαζομένων.

1.7. Η Επιτροπή αναφέρει στις αιτιολογικές σκέψεις, οι οποίες προηγούνται της πρότασής της, ότι «οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να διαδραματίσουν ένα ρόλο στον τομέα της προστασίας των εργαζομένων».

Η φράση αυτή εφιστά την προσοχή στα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ, στα οποία γίνεται λόγος για μια τεχνική επιτροπή εκπροσώπων των κρατών μελών, πρόεδρος της οποίας θα είναι ένας εκπρόσωπος της Επιτροπής. Περαιτέρω υπενθυμίζει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, η οποία προσανατολιζόμενη προς τα δύο αυτά άρθρα διαπίστωσε ότι στα πλαίσια της προστασίας της υγείας των εργαζομένων στους τόπους εργασίας απαιτείται η συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων και, ιδιαίτερα, η συνεργασία μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων κατά τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων. Η ΟΚΕ έκρινε ότι είναι «οπωσδήποτε αναγκαίο» να συμμετέχουν για το σκοπό αυτό στις εργασίες της τεχνικής επιτροπής και οι εκπρόσωποι των εργοδοτών και των εργαζομένων.

Η ΟΚΕ επιμένει ακράδαντα στην άποψη αυτή και κρίνει ότι σύμφωνα με την παρούσα γνωμοδότηση θα πρέπει να

μπορούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετέχουν στην τεχνική επιτροπή. Στα ενδιαφερόμενα μέρη συγκαταλέγονται κατά τη γνώμη της, εκτός από τους εργοδότες και τους εργαζομένους, και οι ιατροί και οι επιστήμονες.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Σχετικά με το επεξηγηματικό υπόμνημα

2.1.1. Σημείο 5, «Μέτρηση των ορίων έκθεσης κατά την εργασία»

— Η ΟΚΕ διαφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι οι μέθοδοι αναφοράς δεν αποτελούν κύρια προϋπόθεση για την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά τα όρια έκθεσης, και ότι σε πρώτη φάση αρκεί η έγκριση μιας βασικής στρατηγικής δειγματοληψίας και ενός καταλόγου οριακών τιμών. Αντίθετα κρίνει ότι πρέπει να υπάρχει άρρηκτος δεσμός μεταξύ του κοινοτικού καταλόγου που πρόκειται να θεσπισθεί, της στρατηγικής δειγματοληψίας και των μεθόδων αναφοράς. Αν δεν συμβεί αυτό, τότε και ο κατάλογος κοινοτικών οριακών τιμών δεν θα έχει κανένα νόημα, και σε καμία περίπτωση η κατάρτισή του δεν θα συνιστά ουσιαστική συμβολή στη βελτίωση της προστασίας της υγείας των εργαζομένων στους τόπους εργασίας (5.3).

2.1.2. Σημείο 6, «Οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την καθιέρωση των ορίων έκθεσης στην εργασία»

— Οι οριακές τιμές που στηρίζονται σε μια επιστημονική αξιολόγηση δεν μπορούν να θεωρηθούν «ιδανικός στόχος». Δεν εξετάζονται π.χ. κατά την καθιέρωση των οριακών τιμών ορισμένοι γενικοί παράγοντες που εγκυμονούν κινδύνους. Στους παράγοντες αυτούς συγκαταλέγονται: οι παράγοντες που έχουν επιβλαβείς επιπτώσεις στο έμβρυο και στην κληρονομικότητα καθώς και χρόνιες παθήσεις που οφείλονται στην έκθεση σε σχετικά χαμηλές συγκεντρώσεις.

Με την έννοια αυτή μπορούν να αναφερθούν και επικίνδυνοι παράγοντες που προκαλούν αλλεργίες στους τόπους εργασίας.

Η πρόταση της Επιτροπής θα ήταν δυνατό να συνεκτιμήσει αυτούς τους επικίνδυνους παράγοντες αν τους συμπεριλάβει σε μία ειδική στήλη που πρέπει να προστεθεί στον κατάλογο των οριακών τιμών (6.2).

2.1.3. Σημείο 7, «Η καθιέρωση κοινοτικών οριακών τιμών έκθεσης κατά την εργασία»

— Η ΟΚΕ κρίνει, όπως και η Επιτροπή, ότι είναι δυνατό και αναγκαίο να σημειωθεί ταχεία πρόοδος στο σημείο αυτό. Κρίνει επίσης ότι είναι αναγκαίο να στηρίζονται οι προσπάθειες που θα καταβληθούν για την επίτευξη του στόχου αυτού σε μια σταθερή βάση. Στην πρόταση της Επιτροπής δεν διαπιστώνεται η ύπαρξη παρόμοιας βάσης (7.2).

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 297 της 28. 11. 1979, σ. 5.

— Διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή, στις περισσότερες περιπτώσεις στις οποίες δεν ήταν δυνατό να επιτευχθεί πλειοψηφία των κρατών μελών για μια συγκεκριμένη οριακή τιμή, ικανοποιείται με την εκλογή της τιμής που είναι η πλέον δυσμενής όσον αφορά την προστασία της υγείας των εργαζομένων. Αν για την Επιτροπή έχει πράγματι προτεραιότητα η προστασία της υγείας των εργαζομένων, τότε η επιλογή αυτή προκαλεί εντύπωση.

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την προσέγγιση αυτή και επιμένει να επανεξετασθεί κάτω από το πρίσμα των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν στο σημείο 1.6 (7.3).

— Η ΟΚΕ λαμβάνει γνώση του γεγονότος ότι η Επιτροπή, λόγω της έλλειψης επαρκών επιστημονικών δεδομένων σχετικά με τις πολλαπλές ή συνδυασμένες εκθέσεις, δεν είναι σε θέση αυτή τη στιγμή να καθορίσει οριακές τιμές έκθεσης κατά την εργασία όσον αφορά τις χημικές ενώσεις. Συγχρόνως διαπιστώνει ότι ακριβώς η έκθεση σε διάφορους παράγοντες ή σε χημικές ενώσεις έχει μεγάλη συχνότητα και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την υγεία. Το γεγονός ότι ενώ η ίδια η Επιτροπή παραδέχεται ρητά ότι τα επιστημονικά κριτήρια αποτελούν μόνο ένα παράγοντα κατά τη διαδικασία εκτίμησης χωρίς όμως να προβαίνει, ακόμη με βάση αυτή την επιχειρηματολογία, στην εξέταση του προβλήματος της έκθεσης σε χημικές ενώσεις, αποτελεί ασυνέπεια. Σε ορισμένα βιομηχανικά κράτη ήδη άρχισε παρόμοια προσπάθεια με βάση το λεγόμενο «τύπο πρόσθεσης». Ο τύπος αυτός εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες δεν έχει διαπιστωθεί με ακρίβεια ότι η μη εφαρμογή του τύπου αυτού αποκλείει την προσβολή της υγείας. Πρόκειται για τον ακόλουθο τύπο:

$$\frac{C_1}{T_1} + \frac{C_2}{T_2} + \frac{C_n}{T_n} + \dots =$$

Cn αντιπροσωπεύει το βαθμό συγκέντρωσης του παράγοντα και Tn την αντίστοιχη οριακή τιμή.

Σε περίπτωση που το σύνολο των διάφορων παραγόντων υπερβαίνει την μονάδα 1 θεωρείται ότι έχει ξεπεραστεί η οριακή τιμή της έκθεσης στη χημική ένωση.

Λόγω της σοβαρότητας του προβλήματος η ΟΚΕ πείζει την Επιτροπή να υιοθετήσει τη στάση αυτή, στο βαθμό που τα επιτεύγματα της επιστήμης καθιστούν δυνατή μια βελτιωμένη προσέγγιση (7.4).

2.2. Προοίμιο

— Η επιλογή του άρθρου 100 της Συνθήκης της Ρώμης σαν βάση αναφοράς, προκαλεί εντύπωση, προπαντός αν ληφθεί υπόψη η θέσπιση του καταλόγου των 100 παραγόντων αλλά και η επιχειρηματολογία της ίδιας της Επιτροπής σχετικά με την επιλογή που πραγματοποιήσε. Οι παράγοντες που αναφέρονται έχουν επιλεγεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι δυνατό να δημιουργηθούν προβλήματα όσον αφορά τους όρους ανταγωνισμού.

— «Πρώτη αιτιολογική σκέψη: Εκτιμώντας ότι για την καλύτερη προστασία των εργαζομένων από χημικούς, φυσικούς και βιολογικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας, είναι ανάγκη να ενισχυθούν οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στην οδηγία 80/1107/ΕΟΚ του Συμβουλίου.»

Η ΟΚΕ αποδέχεται αυτή την ανάγκη ενίσχυσης των σχετικών διατάξεων, κρίνει όμως ότι ανταποκρίνεται σε ελάχιστο βαθμό σε μια σειρά στοιχείων που αναφέρονται στα σημεία, 5, 6 και 7 του επεξηγηματικού υπομνήματος και τα οποία εξετάστηκαν παραπάνω.

— «Τέταρτη αιτιολογική σκέψη: Εκτιμώντας ότι η εν λόγω προστασία πρέπει κατά το δυνατόν, να διασφαλιστεί με μέτρα που αποβλέπουν στην αποφυγή της έκθεσης ή στη συγκράτησή της σε επίπεδο τόσο χαμηλό όσο είναι λογικά εφικτό.»

Η διατύπωση αυτής της αιτιολογικής σκέψης είναι, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, πολύ ευρεία και ελαστική.

— Τέλος, συνιστάται να συμπεριληφθεί στις αιτιολογικές σκέψεις και η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και συγκεκριμένα να γίνει παραπομπή στο άρθρο 21 με το οποίο προστίθεται στη Συνθήκη ΕΟΚ ένα νέο άρθρο 118(α) με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Άρθρο 118 Α

1. Τα κράτη μέλη αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση της καλύτερης ιδίως του χώρου της εργασίας, για να προστατεύσουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, και θέτουν ως στόχο την εναρμόνιση των συνθηκών που υφίστανται σε αυτόν τον τομέα μέσα σε μια οπτική προόδου.
2. Για να συμβάλει στην πραγματοποίηση του στόχου που προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο, το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή θεσπίζει με οδηγία τις ελάχιστες προδιαγραφές, οι οποίες θα εφαρμοστούν σταδιακά, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες και τις τεχνικές ρυθμίσεις που υφίστανται σε κάθε κράτος μέλος.

Στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών οι οποίοι θα εμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

3. Οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζουν κάθε κράτος μέλος να διατηρήσει και να καθιερώσει αυστηρότερα μέτρα προστασίας των συνθηκών εργασίας, τα οποία δεν αντίκεινται στην παρούσα συνθήκη.»

2.3. Το κείμενο της πρότασης οδηγίας

2.3.1. Άρθρο 1, παράγραφος 1 (άρθρο 2 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ)

2.3.1.1. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι ο προσδιορισμός των εννοιών «παράγοντας», «εργαζόμενος», «οριακή τιμή» είναι ο ίδιος όπως και στο κείμενο της οδηγίας-πλαίσιο. Οι έννοιες αυτές δεν μπορούν συνεπώς να συζητηθούν δυστυχώς επί του παρόντος.

Νέοι είναι μόνο πέντε ορισμοί που αφορούν τις καταστάσεις της ύλης. Οι ορισμοί αυτοί αφορούν κυρίως μία κατηγορία παραγόντων που καλύπτει η οδηγία: τους χημικούς παράγοντες.

2.3.1.2. Θα μπορούσαν ενδεχομένως να συμπεριληφθούν στον προτεινόμενο κατάλογο και «ουσίες σε υγρή κατάσταση». Αυτό θα είχε σημασία ιδιαίτερα όσον αφορά την επαφή του δέρματος με επικίνδυνους παράγοντες.

2.3.1.3. Με βάση τον προσδιορισμό της έννοιας «παράγοντας» θα μπορούσε να εξετασθεί και η δυνατότητα να συμπεριληφθεί ο προσδιορισμός της έννοιας των φυσικών ή βιολογικών παραγόντων (οι πρώτοι στο βαθμό που δεν καλύπτονται από τη Συνθήκη Ευρατόμ). Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι οι ορισμοί που προβλέπονται στο έγγραφο της Επιτροπής όσον αφορά την κατάσταση της ύλης είναι προσαρμοσμένοι στον κατάλογο των εκατό παραγόντων που η ίδια προτείνει.

2.3.1.4. Η ΟΚΕ κρίνει ότι ο προσδιορισμός που δίνεται για την έννοια «σκόνη» είναι πολύ περιοριστικός, διότι αποκλείονται βάσει αυτού τα σωματίδια που είναι μικρότερα των 0,1-25 μικρών.

2.3.1.5. Το ίδιο ισχύει και για τον ορισμό του «καπνού»: θα πρέπει να απαλειφθεί ο περιορισμός του μεγέθους μεταξύ 0,01 και 5 μικρών.

2.3.1.6. Η ΟΚΕ διατυπώνει επίσης αμφιβολίες όσον αφορά την έννοια «αέριο», ιδιαίτερα όσον αφορά τη φράση: «Αποτελείται από μόρια του παράγοντα».

2.3.1.7. Επίσης η ΟΚΕ διαπιστώνει μια σειρά αντιφάσεων όσον αφορά τον όρο «οριακή τιμή». Διαπιστώνει ότι ο όρος αυτός ελήφθη από το κείμενο της οδηγίας-πλαίσιο και δεν αποτελεί μέρος της τροποποίησης που προτείνεται. Θεωρεί επίσης σκόπιμο να υπενθυμίσει στην Επιτροπή τις αντιρρήσεις που είχε διατυπώσει σχετικά με τον ορισμό αυτό ήδη στη γνωμοδότησή της του 1979 για την οδηγία-πλαίσιο.

Η ΟΚΕ επιθυμεί να προσθέσει ότι δεν θεωρεί σκόπιμο να εξετάζονται σε ένα τόσο στενό πλαίσιο οι οριακές τιμές και τα περιθώρια των βιολογικών δεικτών και να τυχάνουν της ίδιας μεταχείρισης. Δεν καθίσταται σαφές τι περιλαμβάνουν οι οριακές τιμές. Εκτός από αριθμούς, ο προτεινόμενος κατάλογος θα πρέπει να περιλαμβάνει και παράγοντες κινδύνου (βλ. σημείο 2.1.2 ανωτέρω). Επίσης χρειάζεται να διευκρινισθεί ότι οι τιμές που αναφέρονται στο έγγραφο της Επιτροπής δεν έχουν ενδεικτικό αλλά υποχρεωτικό χαρακτήρα.

2.3.2. Άρθρο 1, παράγραφος 2 (άρθρο 4 σημείο 4 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ)

2.3.2.0. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι τα μέτρα που περιλαμβάνει το νέο κείμενο το οποίο προτείνει η Επιτροπή θα

πρέπει να εξετασθούν όπως και κατά το παρελθόν υπό το φως του άρθρου 3 της βασικής οδηγίας του 1980 και ιδιαίτερα του προαιρετικού χαρακτήρα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού. Μόνο όταν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να καθορίσει οριακές τιμές για έναν συγκεκριμένο παράγοντα (ή πολλούς παράγοντες) που περιλαμβάνεται και στον κατάλογο του παραρτήματος I του σχεδίου οδηγίας, υποχρεούται να τηρήσει τις οριακές τιμές που προτείνει η Επιτροπή. Σ'αυτή την περίπτωση οι οριακές αυτές τιμές έχουν πράγματι υποχρεωτικό χαρακτήρα.

2.3.2.1. Εκτίμηση του κινδύνου (σημείο 4 α)

Η ΟΚΕ κρίνει ότι η αναφορά του παραρτήματος IV στο άρθρο αυτό μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση. Διότι δεν αποκλείεται, για λόγους νομικούς και τεχνικούς, να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι οι διατάξεις της οδηγίας-πλαίσιο περιορίζονται στους 100 παράγοντες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα IV. Εφιστά συνεπώς την προσοχή της Επιτροπής στον κίνδυνο αυτό και προτείνει να διατυπωθεί το κείμενο με τέτοιο τρόπο ώστε να αποκλεισθεί ενδεχόμενη παρερμηνεία.

Η ΟΚΕ εκφράζει τη γνώμη, ότι σ'αυτό το σημείο της βασικής οδηγίας θα πρέπει να εξετασθεί και το πρόβλημα της έκθεσης σε χημικές ενώσεις όπως προτάθηκε ανωτέρω (βλ. σημείο 2.1.3).

2.3.2.2. Μέθοδος αναφοράς (σημείο 4 β)

Η ΟΚΕ εκφράζει τη γνώμη ότι η θέσπιση ενός συγκεκριμένου πεδίου εφαρμογής έχει ιδιαίτερη σημασία. Το επίπεδο του ενός πέμπτου της οριακής τιμής θα πρέπει να διευκρινισθεί σαφέστερα.

Επιπλέον κρίνει ότι είναι ευκαίριο να διευκρινισθεί ποια μέθοδος αναφοράς θα εφαρμόζεται και εκφράζει τη γνώμη ότι η Επιτροπή είναι αναγκαίο να δεσμευτεί για την εφαρμογή κοινοτικών μεθόδων αναφοράς.

2.3.2.3. Επίπεδο έκθεσης (σημείο 4 γ)

Η φράση «να μειωθεί σε επίπεδο τόσο χαμηλό όσο είναι λογικά εφικτό», δημιουργεί κατά τη γνώμη της ΟΚΕ περιθώριο για ευρύτερες ερμηνείες και επομένως δεν κρίνεται χρήσιμη. Προτείνεται, επομένως, να συγκεκριμενοποιηθεί το κείμενο με την παραπομπή σε ένα επίπεδο έκθεσης με το οποίο συνεκτιμάται σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο βαθμό η εξέλιξη της τεχνολογίας και της επιστήμης. Με τον τρόπο αυτό θα είναι δυνατό να προστατεύεται όσο το δυνατό καλύτερα η υγεία των εργαζομένων.

2.3.2.4. Υπέρβαση της οριακής τιμής (σημείο 4 δ)

Η ΟΚΕ θεωρεί το άρθρο αυτό πολύ ασαφές. Κρίνει, όπως αναφέρεται και παραπάνω, ότι θα πρέπει να διατυπωθεί με σαφέστερο τρόπο ότι οι προτεινόμενες οριακές τιμές επιβάλλεται να έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα. Εξάλλου, θεωρεί ότι χρειάζεται να αναφερθεί ρητά ότι σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων αυτών θα λαμβάνονται αμέσως κατάλληλα μέτρα για την επανόρθωση της κατάστασης. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει όμως να τύχουν καλύτερης επεξεργασίας, απ'ό,τι προς το παρόν.

Σχετικά με την παραπομπή του άρθρου αυτού στο παράρτημα IV η ΟΚΕ επαναλαμβάνει τις παρατηρήσεις που διατύπωσε στο σημείο 2.3.2.1.

2.3.2.5. Έλεγχος της υπέρβασης των οριακών τιμών (σημείο 4 ε)

Η ΟΚΕ επιθυμεί να θεσπισθούν στο σημείο αυτό της πρότασης της Επιτροπής η υποχρέωση διεξαγωγής τακτικών ελέγχων και η υποχρέωση των εργοδοτών να καταρτίζουν ένα σχέδιο στο επίπεδο της επιχείρησης για την προστασία της υγείας των εργαζομένων από τους κινδύνους που περικλείει η εργασία με επικίνδυνους παράγοντες. Το σχέδιο αυτό θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μια ρύθμιση με βάση την οποία οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους θα έχουν τη δυνατότητα να ασκούν επιρροή κατά την εφαρμογή του.

Έχει τη γνώμη ότι ο όρος «εργασία» χρειάζεται να αντικατασταθεί με τον όρο «μέθοδος παραγωγής».

2.3.2.6. Δικαιώματα των εργαζομένων (σημείο 4 στ)

Η ΟΚΕ κρίνει ότι θα ήταν ευκαίριο να ενισχυθούν τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, ώστε να καταστεί

σαφές ότι πρόκειται για το δικαίωμα των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους να ασκούν ορισμένη επιρροή.

2.3.2.7. (Αναφορικά με το άρθρο 4, παράγραφος 9 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ)

Το κείμενο της πρώτης πρότασης του άρθρου 4 μπορεί και πάλι να προξενήσει την εντύπωση ότι περιορίζεται το πεδίο εφαρμογής της βασικής οδηγίας (βλ. επίσης τα σημεία 2.3.2.1 και 2.3.2.4).

2.4. Αναφορικά με τα παραρτήματα της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ

Παράρτημα III «τεχνικές πτυχές όπως ερμηνεύονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3».

Η διατύπωση του πρόσθετου σημείου 9 προξενεί ενδεχομένως την εντύπωση ότι περιορίζεται στην εφαρμογή επιστημονικών δεδομένων στην πολιτική για την προστασία της υγείας των εργαζομένων.

Η ΟΚΕ είναι αντίθετο με μια παρόμοια πρακτική και συνιστά γι' αυτό στην Επιτροπή να προσαρμόσει την διατύπωση του κειμένου έτσι ώστε να αποκλείεται μια τέτοια παρερμηνεία.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της γνωμοδότησης της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Οι ακόλουθες τροπολογίες οι οποίες έλαβαν αριθμό ψήφων «υπέρ» ίσο προς το ένα τέταρτο των ψηφισάντων απορρίφθηκαν κατά τη διάρκεια των συζητήσεων:

Να παρεμβληθεί το εξής νέο σημείο 2.1.0:

«2.1.0. Κεφάλαιο 4 «Ορισμός των ορίων έκθεσης κατά την εργασία»

«Η ΟΚΕ αποδέχεται τις γενικές αρχές που περιέχονται σ' αυτό το κεφάλαιο, και ιδιαίτερα την ευχή που εκφράζεται στην παράγραφο 4.2, σύμφωνα με την οποία δεν θα πρέπει να υπάρχει σύγχυση όσον αφορά τους ορισμούς. Ως εκ τούτου διατυπώνει την ανησυχία της για την εισαγωγή στην παράγραφο 4.9 του όρου «επίπεδο δράσης» που δεν αναφέρεται καθόλου στην προτεινόμενη οδηγία και συνεπώς δεν αποτέλεσε αντικείμενο ορισμού. Εξάλλου, η ΟΚΕ δεν θα μπορούσε να αποδεχθεί τη γενίκευση σύμφωνα με την οποία το «επίπεδο δράσης» αυτό θα έπρεπε πάντα να ισούται προς το ένα πέμπτο της οριακής τιμής. Επειδή οι ιδιότητες των απαριθμούμενων χημικών ουσιών διαφέρουν πάρα πολύ, το «επίπεδο δράσης» θα έπρεπε να είναι ορισμένες φορές μικρότερο από το ένα πέμπτο, μερικές φορές ανώτερο και άλλες φορές να είναι εντελώς περιττό. Εξάλλου, εμπειρογνώμονες που τυγχάνουν της εμπιστοσύνης του συνόλου του βιομηχανικού τομέα, τους οποίους συμβουλευθήκε η ΟΚΕ, εκτιμούν ότι ο εξαιρετικά τεχνικός προσδιορισμός του γενικού «επίπεδου δράσης» στο ένα πέμπτο της οριακής τιμής βασίζεται σε ορισμένα λανθασμένα πορίσματα και συνεπώς δεν είναι σωστός. Για να είναι πρακτικά αποτελεσματικό, το επίπεδο από το οποίο θα έπρεπε να πραγματοποιείται μια δράση (που αναφέρεται και στο άρθρο 1.2.β της πρότασης οδηγίας) θα έπρεπε να καθορίζεται με βάση μια κατά περίπτωση εξέταση.»

Αιτιολογία

Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική προστασία των εργαζομένων είναι σημαντικό η αρχική δράση, π.χ. τα προκαταρκτικά μέτρα ή η ενημέρωση των εργαζομένων, να πραγματοποιείται σε κατάλληλο επίπεδο σύμφωνα με τη φύση των σχετικών ουσιών και με βάση ένα αυθαίρετα προκαθορισμένο επίπεδο της οριακής τιμής. Για παράδειγμα, εξαιρετικά ερεθιστικές ουσίες όπως είναι η αμμωνία ή το χλωρυδρικό οξύ μπορεί να χρειάζονται ένα επίπεδο δράσης κάτω από το ένα πέμπτο της οριακής τιμής. Αντίθετα, ουσίες με οριακές τιμές ελάχιστα υψηλές, όπως είναι ο λευκόχρυσος και τα άλατα αργύρου, ο κίτρινος φώσφορος και ο αναπνευστικός χαλαζίας, δύσκολα εντοπίζονται στον τόπο εργασίας ακόμη και σε επίπεδα τα οποία προσεγγίζουν τις οριακές τιμές. Η οδηγία 83/477/ΕΟΚ για τον αμίαντο περιλαμβάνει ένα επίπεδο δράσης μεταξύ ενός τετάρτου και ενός δευτέρου της οριακής τιμής. Η οδηγία 82/605/ΕΟΚ για τον μόλυβδο προβλέπει ένα επίπεδο δράσης 27 % και 50 % της οριακής τιμής. Αυτό καθιστά προφανή την ανάγκη μιας κατά περίπτωση εξέτασης και την αδυναμία της συστηματικής εφαρμογής μιας γενικής τιμής του επιπέδου δράσης ίσης με το ένα πέμπτο της οριακής τιμής.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 40, ψήφοι κατά: 84, αποχές: 7.

Παράγραφος 2.3.2.2. Μέθοδος αναφοράς (σημείο 4β)

Η δεύτερη πρόταση να αντικατασταθεί από το παρακάτω κείμενο:

«Το κατώτατο επίπεδο δράσης θα πρέπει να καθορίζεται σαφώς για κάθε ουσία χωριστά στο παράρτημα I της οδηγίας».

Αιτιολογία

Η ίδια με την τροπολογία 1.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 40, ψήφοι κατά: 84, αποχές: 7.

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τη διαφάνεια των μέτρων που ρυθμίζουν τις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων για ανθρώπινη χρήση και την ένταξή τους στα πλαίσια του εθνικού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης⁽¹⁾

(87/C 319/15)

Στις 20 Ιανουαρίου 1987, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 της Συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση οδηγίας.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Σεπτεμβρίου 1987 με βάση την έκθεση του κ. Frandi.

Στο τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτισμικών υποθέσεων ανατέθηκε η επεξεργασία συμπληρωματικής γνωμοδότησης (εισηγητής ο κ. Pearson).

Κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 132 ψήφους «υπέρ», 11 «κατά» και 13 αποχές την παρακάτω γνωμοδότηση (ονομαστική ψηφοφορία):

Η ΟΚΕ επικροτεί την πρόταση οδηγίας, με την επιφύλαξη των παρακάτω παρατηρήσεων:

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ τάσσεται υπέρ κάθε πρωτοβουλίας που αποβλέπει στην πραγματική υλοποίηση μιας κοινής αγοράς των φαρμακευτικών προϊόντων μέχρι το 1992, για να ευνοηθεί μια ισορροπημένη σχέση μεταξύ της ανάγκης για κοινωνική ασφάλιση και της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής βιομηχανικής έρευνας που βρίσκεται σε ανταγωνισμό με τα εξωκοινοτικά βιομηχανικά συστήματα, σε μια αγορά που είναι μεταξύ των άλλων μάλλον ασυνήθιστη αφού δεν προσανατολίζεται από τις αυτόνομες επιλογές των μεμονωμένων καταναλωτών. Είναι προφανές ότι πριν ληφθούν μέτρα για την εναρμόνιση των συστημάτων καθορισμού των τιμών ή της επιστροφής των εξόδων για φάρμακα πρέπει να υπάρξει μια καλύτερη γνώση της αγοράς φαρμάκων ώστε, διαμέσου κατάλληλων μελετών και ύστερα από μια έρευνα της κατάστασης του ανταγωνισμού στον τομέα αυτό, να επιτευχθεί μεγαλύτερη διαφάνεια στην αγορά. Πράγματι, σ' αυτές τις επιλογές, τις περισσότερες φορές, διαμεσολαβούν οι απαραίτητες συνταγές των γιατρών, οι οποίοι σε τελευταία ανάλυση επηρεάζουν την αγορά. Οι επιλογές, τέλος, εξαρτώνται από τις πολιτικές επιλογές των διάφορων εθνικών υγειονομικών συστημάτων. Συνεπώς, δεν είναι δυνατό να γίνεται λόγος σ' αυτές τις περιπτώσεις για ανταγωνισμό στις τιμές με τη συνήθη έννοια του όρου.

1.2. Η πρόταση οδηγίας αποτελεί ένα δυνατό σημείο εκκίνησης για περαιτέρω παρεμβάσεις στο φαρμακευτικό τομέα οι οποίες θα πρέπει, κατά την άποψη της ΟΚΕ, να προσανατολισθούν κυρίως προς:

- την ιατρικο-επιστημονική πληροφόρηση, για μια σωστή ενημέρωση των γιατρών και των φαρμακοποιών σχετικά με τις θεραπευτικές ιδιότητες των φαρμάκων και τις υπάρχουσες θεραπευτικές αγωγές,

- την ερευνητική δραστηριότητα που εισάγει καινοτομίες,
- μια συγκριτική και συστηματική ενημέρωση των γιατρών για τις τιμές των φαρμάκων,
- την προβληματική της διανομής των φαρμάκων και της επίπτωσης που έχουν τα διάφορα συστήματα διανομής στην τιμή του φαρμάκου για τον καταναλωτή και τα κέντρα υγειονομικής περίθαλψης, αφού, φυσικά, ληφθούν υπόψη οι πρωταρχικές ανάγκες της δημόσιας υγείας,
- την ανάγκη να διατίθενται τα φάρμακα στην αγορά, όλων των κρατών μελών, στην καλύτερη δυνατή τιμή που θα συνδυάζει τις βάσιμες απαιτήσεις των κατασκευαστών με τις εξίσου βάσιμες απαιτήσεις των καταναλωτών,
- τις συστάσεις που πρέπει να γίνουν και τους κανόνες που πρέπει να θεσπισθούν ώστε η διαφήμιση όσον αφορά τα φάρμακα και τη χρήση τους να γίνεται όσο το δυνατόν περισσότερο σύμφωνα με τις δεοντολογικές επιταγές.

1.3. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι οι εν λόγω συστάσεις και κανόνες αποτελούν σημαντικά στοιχεία για την παροχή σε όλους τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της φαρμακευτικής περίθαλψης που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της υγείας τους και θεωρεί ότι όλοι οι ασθενείς θα πρέπει να επωφελούνται από τις πλέον πρόσφατες έρευνες και από την καλύτερη δυνατή υγειονομική υπηρεσία. Η εξέλιξη, σε κάθε κράτος μέλος, όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση και την προστασία της υγείας, είναι διαφορετική και είναι κατανοητό το ότι δεν υπάρχει πρόθεση τροποποίησης των υπαρχόντων σήμερα συστημάτων.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ θεωρεί σωστή την πρόταση της Επιτροπής που αποβλέπει στη διαφάνεια των συστημάτων ελέγχου

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 17 της 23. 1. 1987, σ. 6.

των τιμών και επιστροφής εξόδων για φάρμακα στις χώρες στις οποίες προβλέπονται τέτοιοι έλεγχοι, και έχει ως συνέπεια την τόνωση του ανταγωνισμού. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι για να πραγματοποιηθεί μια πιο σαφής και αντικειμενική σχέση μεταξύ των φαρμακευτικών βιομηχανιών και των υπευθύνων για τους ελέγχους αυτούς αρχών η πρόταση οδηγίας πρέπει να προβλέψει την υποχρέωση να παρέχουν οι κατασκευαστές ενδείξεις σχετικά με τα οικονομικά στοιχεία και τις θεραπευτικές ιδιότητες κάθε φαρμακευτικού ιδιοσκευάσματος, υποδεικνύοντας στα κράτη μέλη να δημοσιεύουν «καταστάσεις διαφάνειας». Στα πλαίσια αυτά, η ΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή τη δημιουργία μιας τράπεζας δεδομένων για την αγορά φαρμάκων.

2.2. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι στα περισσότερα κράτη μέλη πραγματοποιούνται έλεγχοι στις τιμές και στην επιστροφή εξόδων, και στα κράτη αυτά υπάρχει σημαντική ανομοιογένεια των συστημάτων ελέγχου όσον αφορά τις τιμές και ακόμα πιο σημαντική όσον αφορά την επιστροφή των εξόδων. Η εφαρμογή λοιπόν κριτηρίων διαφάνειας μεταξύ τόσο ανόμοιων συστημάτων αποτελεί ένα πολυσύνθετο στόχο που πρέπει να επιδιωχθεί.

2.2.1. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η δυνατότητα προσφυγής πρέπει να μπορεί να ασκείται, με τις δέουσες διαδικασίες, από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Διαπιστώνει εξάλλου ότι υπάρχει ορισμένη διαφορά και σε θέματα προσφυγής. Η ΟΚΕ δέχεται την πρόταση της Επιτροπής που προβλέπει ότι πρέπει να ενημερώνεται ο προσφεύγων για τα ένδικα μέσα που διαθέτει και τις προθεσμίες για την άσκησή τους. Η δυνατότητα προσφυγής αποτελεί, πράγματι, μια βασική νομική αρχή οποιουδήποτε κράτους δικαίου.

2.3. Σχετικά με την ύπαρξη, σε ορισμένα κράτη μέλη, διαφορετικών κέντρων λήψης αποφάσεων όσον αφορά τις τιμές και την επιστροφή των εξόδων για φάρμακα, η ΟΚΕ επιθυμεί να γίνει στην οδηγία σαφέστερη διάκριση των διάφορων προβληματικών.

Έλεγχος των τιμών

3. Στο παρελθόν τα κράτη μέλη έλαβαν λίγο ή πολύ αποφασιστικά μέτρα όσον αφορά τη ρύθμιση των τιμών των φαρμακευτικών προϊόντων, που έφθαναν από τα συστήματα εποπτείας μέχρι τα συστήματα αυστηρού ελέγχου. Είναι ωστόσο δυνατή η κατάργηση αυτών των εθνικών συστημάτων ρύθμισης των τιμών όταν θα υπάρξει πραγματικός ανταγωνισμός στη φαρμακευτική αγορά. Όπως σωστά αναφέρει η Επιτροπή, δεν είναι επιθυμητή ούτε και πραγματοποιήσιμη στη σημερινή κατάσταση, η γενική επέκταση του συστήματος ενός εντελώς ελεύθερου ανταγωνισμού. Γι' αυτό ακριβώς η οδηγία πρέπει να παρέχει συγκεκριμένες οδηγίες για την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού με τις επακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις.

3.1. Στο βαθμό που υπάρχει έλεγχος των τιμών, η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να γίνει διάκριση της έκτακτης περίπτωσης γενικευμένης καθήλωσης των τιμών για όλα τα προϊόντα, από την περίπτωση περιορισμένης μόνο καθήλωσης των τιμών των φαρμάκων για τη συγκράτηση του κόστους κοινωνικής ασφάλειας.

3.1.1. Ενώ στην πρώτη περίπτωση είναι σαφές ότι και οι τιμές των φαρμάκων θα έπρεπε να ακολουθήσουν την τύχη της γενικευμένης καθήλωσης, δεν φαίνεται δικαιολογημένη μια παρατεταμένη καθήλωση μόνο στα φάρμακα, γιατί θα αποτελούσε ένα μέτρο διακριτικής μεταχείρισης ενός συγκεκριμένου τομέα.

3.1.2. Εξάλλου μια παρατεταμένη καθήλωση των τιμών, που καθιστά εξ' ολοκλήρου αντικοινωνική την παραγωγή αποτελεσματικών θεραπευτικών προϊόντων, μπορεί να τα οδηγήσει σε βαθμιαία έξοδο από την αγορά, συγκεντρώνοντας την κατανάλωση σε νεώτερα αλλά ακριβότερα προϊόντα, με συνέπεια την αύξηση της συνολικής δαπάνης που τελικά πλήττει τους καταναλωτές, την κοινωνική ασφάλιση και τους κατασκευαστές. Θα πρέπει βέβαια να αποφευχθεί αυτά τα εθνικά συστήματα ελέγχου των τιμών να εμποδίζουν την εξασφάλιση ενός θεμιτού κέρδους των προϊόντων που έχουν θεραπευτική αποτελεσματικότητα.

3.2. Εξάλλου, στα πλαίσια της υλοποίησης της κοινής αγοράς, είναι καθοριστικής σημασίας να υπάρχει σαφήνεια στην αναθεώρηση των τιμών, προς τα πάνω ή προς τα κάτω, μέσα σε δεσμευτικές προθεσμίες.

Αν η προθεσμία των 90 ημερών που προτείνει η οδηγία μπορεί να θεωρηθεί ακατάλληλη τόσο για τη βιομηχανία όσο και για τις αρχές, λόγω αντικρουόμενων αναγκών, φαίνεται ότι αποτελεί χειρότερη λύση η μείωση ή η παράταση αυτής της προθεσμίας.

3.3. Η ΟΚΕ θεωρεί σκοπιμότερο να γίνει αναφορά (άρθρο 3) στη «μεταβολή» των τιμών ώστε η διακύμανσή τους να συνδέεται με το θετικό ή αρνητικό «πληθωρισμό» και τις διαρθρωτικές μεταβολές που επιδρούν στο σχηματισμό των ίδιων των τιμών.

Έρευνα

4. Η ΟΚΕ θεωρεί την ερευνητική δραστηριότητα που εισάγει καινοτομίες ως την κινητήρια δύναμη του φαρμακευτικού τομέα και ως εκ τούτου πρέπει να χρησιμοποιηθούν όλοι οι αναγκαίοι άνθρωποι και οικονομικοί πόροι για την ανάπτυξη της ερευνητικής δραστηριότητας που θα είναι προσανατολισμένη στην εξεύρεση παρασκευασμάτων κατάλληλων για τη θεραπεία ασθενειών που μέχρι σήμερα είναι ανίατες ή στη βελτίωση των θεραπευτικών αποτελεσμάτων ή στη μείωση της τοξικότητας των υπαρχόντων φαρμάκων.

4.1. Αποτελεί κοινό συμφέρον — των επιχειρήσεων, των καταναλωτών και των κρατών — να ενισχυθεί η καινοτόμος ερευνητική δραστηριότητα. Συνεπώς, είναι σημα-

ντικό για την ερευνητική δραστηριότητα και αυτήν που γίνεται έξω από τα σύνορα, να της δοθούν τα μέσα για την προοδευτική ενίσχυσή της ώστε να καταστεί δυνατός ο προσανατολισμός της σε κοινωνικούς στόχους. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατάσταση του διεθνούς ανταγωνισμού που κάθε μέρα γίνεται δυσκολότερη.

Τιμές μεταφοράς

5. Η ΟΚΕ επικροτεί τις διατάξεις σχετικά με το σημείο αυτό και υπογραμμίζει ότι η προβληματική αυτή είναι σχετική με όλα τα βιομηχανικά προϊόντα που κατασκευάζονται από πολυεθνικές εταιρίες και ως εκ τούτου θα πρέπει να εξετασθεί στα πλαίσια μιας πολυτομεακής προοπτικής και με κατάλληλες μεθόδους, στις οποίες πρέπει να προσαρμοσθεί και η φαρμακευτική βιομηχανία. Πράγματι, το πρόβλημα αυτό αποτελεί αντικείμενο μελέτης σε επίπεδα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (Τιμές μεταφοράς και πολυεθνικές εταιρίες, Παρίσι, 1979) και της ΕΟΚ όσον αφορά όλους τους βιομηχανικούς κλάδους και όλες τις επιπτώσεις του.

Επιστροφή εξόδων

6. Όσον αφορά τα μέτρα διαφάνειας που ρυθμίζουν την επιστροφή ή όχι των εξόδων για τα φαρμακευτικά προϊόντα, το συμφέρον των καταναλωτών και των επιχειρήσεων είναι πρωταρχικής σημασίας. Από την άποψη αυτή, και επαναλαμβάνοντας ότι στόχος της οδηγίας είναι η διαφάνεια των διαδικασιών, η ΟΚΕ τονίζει ότι το αποτέλεσμα μιας πιο ακριβούς και εναρμονισμένης διαδικασίας αποδοχής ή αποκλεισμού από το σύστημα υγειονομικής ασφάλισης είναι επωφελές και για τους καταναλωτές. Είναι πράγματι προς το συμφέρον τους να υπάρχει η μέγιστη δυνατή ακρίβεια σχετικά με τις περιόδους ανανέωσης των καταλόγων και σχετικά με το δικαίωμά τους για πρόσβαση στις φαρμακευτικές παροχές των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

6.1. Τόσο προς το συμφέρον των επιχειρήσεων όσο και των καταναλωτών θα ήταν επιθυμητή μια εναρμόνιση των συστημάτων των καταλόγων, των οποίων η διαφοροποίηση σε «αρνητικούς» και «θετικούς» μπορεί να θεω-

ρηθεί ως παράγοντας περιπλοκής. Η κατάσταση αυτή είναι δυνατόν να απλοποιηθεί με την καθιέρωση ενός από τα δύο αυτά κριτήρια. Μολονότι στην πράξη θα είχε ως συνέπεια μια ελάχιστη διαφορά όσον αφορά τις επιστροφές των εξόδων, η ΟΚΕ εκφράζει για λόγους διαφάνειας την προτίμησή της για ένα θετικό κατάλογο υπό τον όρο ότι οι εθνικές αρχές θα διατυπώσουν την άποψή τους μέσα σε μια περίοδο 90 ημερών από την υποβολή της αίτησης. Μετά από αυτή την προθεσμία το φαρμακευτικό προϊόν θα πρέπει να εντάσσεται αυτομάτως στο θετικό κατάλογο των φαρμάκων για τα οποία επιστρέφονται τα έξοδα.

6.2. Όσον αφορά τις περιόδους που προβλέπονται για την περίληψη στους καταλόγους των φαρμάκων οι τιμές των οποίων επιστρέφονται, ισχύουν οι παρατηρήσεις του σημείου 3.2 αναφορικά με την προβληματική των τιμών, με διαδικασίες ανάλογης αποτελεσματικότητας σε συνάρτηση με τα διάφορα καθεστώτα ή συστήματα επιστροφής των εξόδων.

Συμβουλευτική επιτροπή

7. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η συμβουλευτική επιτροπή, της οποίας η συγκρότηση προβλέπεται από το άρθρο 10, είναι αποτέλεσμα της διαδικασίας που έχει πρόσφατα υιοθετήσει το Συμβούλιο όσον αφορά την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που έχουν εκχωρηθεί στην Επιτροπή. Ωστόσο, η ΟΚΕ αποδεχόμενη βέβαια την ανάγκη μιας ταχείας και αποτελεσματικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων στους κόλπους της Επιτροπής, επιμένει ότι πρέπει να εξασφαλισθεί η συμμετοχή των άμεσα ενδιαφερομένων κύκλων. Σημειώνει, εξάλλου, το γεγονός ότι οι νέες διαδικασίες που απορρέουν από την Ενιαία Πράξη δεν αποκλείουν τη γνωμοδότηση της ΟΚΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 Α, εδάφιο 1 της Συνθήκης, όπως έχει τροποποιηθεί.

Τελική παρατήρηση

8. Η ΟΚΕ εκφράζει την επιθυμία να συνεχίσει η Επιτροπή τις προσπάθειες για τη δημιουργία μιας αληθινής ενιαίας αγοράς των φαρμακευτικών προϊόντων.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alfons MARGOT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Οι ακόλουθοι Σύμβουλοι παρόντες ή εκπροσωπούμενοι, ψήφισαν υπέρ της γνωμοδότησης:

Κυρίες/Κύριοι:

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ	FRANDI	NUGEYRE
APARICIO BRAVO	FRESI	ORSI
ARENA	GARDNER	PARDON
ARETS	GAYETOT	PEARSON
BAGLIANO	GEUENICH	PELLETIER
BELTRAMI	GIACOMELLI	PERRIN-PELLETIER
BENTO GONÇALVES	GLESNER	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
BERETTA	GOMEZ MARTINEZ	POETON
BERNASCONI	GORIS	PROENÇA
BERNS	GREEN	PROUMENS
BLESER	HAAS	QUEVEDO ROJO
BODDY	HAMMOND	PAYTOΠΟΥΛΟΣ
BOS	HANCOCK	RAMAEKERS
ΜΠΡΕΔΗΜΑ	JENKINS	RIERA MARSA
ΜΠΡΕΓΙΑΝΝΗΣ	KAARIS	ROBINSON
BRIGANTI	KAZAZH	ROLÃO GONÇALVES
BURNEL	KELLY	ROMOLI
LOBO BRANDÃO R. CAL	KRÖGER	SAÏU
CALVEL CHAMBON	LAKA MARTIN	SALMON
CAMPBELL	LANDABURU	SALOMONE
CARROLL	LAUR	SANTILLAN CABEZA
CASHMAN	LOPEZ DE LA PUERTA	SCHMITZ
CAVAZZUTI	LÖW	SCHNIEDERS
CEBALLO HERRERO	MADDOCKS	SCHOEPGES
CEYRAC	MAINETTI	SILVA
CLAVEL	MARGALEF MASIA	SOLARI
CHRISTIE	MARTIN ALMENDRO	SPEIRS
COLLAS	MARTIN CASTELLA	SPRINGBORG
ALVES CONDE	MARVIER	STAEDELIN
CORELL AYORA	MASPRONE	STORIE-PUGH
COYLE	MEYER-HÖRN	TAMLIN
CURLIS	MORALES	TERMES CARRERO
van DAM	MORELAND	TUKKER
NTΑΣΗΣ	MORSELLI	VALLEJO CALDERON
DELHOMENIE	MOURGUES	ΒΑΣΙΛΑΡΑΣ
DELLA CROCE	MUHR	VIDAL
DODD	MULLER	VELASCO MANCEBO
DONCK	MURPHY	VERCELLINO
DOS SANTOS	NETO DA SILVA	ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ
DRILLEAUD	NIELSEN B.	WAGNER
DROULIN	NIELSEN P.	WICK
EULEN	NIERHAUS	WHITHWORTH
FLUM	NIEUWENHUIZE	YVERNEAU
FORJAS	de NORMANN	ZUFIAUR NARVAIZA

Οι ακόλουθοι Σύμβουλοι, παρόντες ή εκπροσωπούμενοι, ψήφισαν κατά της γνωμοδότησης:

Κυρίες/Κύριοι:

CORTOIS	HILKENS	TIEMANN
DUNET	HÖRSKEN	TIXIER
GREDAL	HOUTHUYS	WILLIAMS
HAGEN	PRONK	

Οι ακόλουθοι Σύμβουλοι, παρόντες ή εκπροσωπούμενοι, απείχαν:

Κυρίες/Κύριοι:

ATAIDE FERREIRA	van EECKERT	RANGONI-MACHIAVELLI
BERGER	ETTY	SPIJKERS
BOISSEREE	LOJEWSKI	VANDEN BROUCKE
BROICHER	NOORDWAL	
von der DECKEN	PETERSEN	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2**στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής****Τροπολογίες που δεν έγιναν δεκτές**

Οι παρακάτω τροπολογίες οι οποίες κατατέθηκαν με βάση τη γνωμοδότηση του τμήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού, απορρίφθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης:

Σημείο 1.1.

Η τρίτη πρόταση να συμπληρωθεί ως εξής:

«..., διαμεσολαβούν οι απαραίτητες συνταγές των γιατρών, οι οποίοι λαμβάνουν τις πληροφορίες τους από τη φαρμακευτική βιομηχανία και κατ' αυτόν τον τρόπο επηρεάζεται σε τελευταία ανάλυση η αγορά».

Αιτιολογία

Εκτός από τον ίδιο γιατρό ο οποίος συνήθως αποφασίζει σύμφωνα με την προσωπική του κρίση για το φάρμακο που θα χορηγήσει στον ασθενή, η πληροφόρηση που γίνεται από τη φαρμακευτική βιομηχανία προς τον γιατρό επηρεάζει τη συμπεριφορά στην αγορά σε αξιοσημείωτο βαθμό.

Αποτέλεσμα ψηφοφορίας

Ψήφοι «υπέρ»: 44, ψήφοι «κατά»: 50, αποχές: 15.

Σημείο 1.2. Πρώτη περίπτωση:

να παρεμβληθεί μετά τις λέξεις «ιατροεπιστημονική πληροφόρηση»:

«που θα ανατεθεί σε ανεξάρτητο οργανισμό».

Αιτιολογία

Έχει μεγάλη σημασία να μεταδίδεται η πληροφορία σε ιατρούς και φαρμακοποιούς με τη μεγαλύτερη δυνατή αντικειμενικότητα και αμεροληψία.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι «υπέρ»: 36, ψήφοι «κατά»: 71, αποχές: 6.

Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου όσον αφορά ένα κοινοτικό πρόγραμμα για τη δημιουργία και την ανάπτυξη δικτύου κέντρων επιχειρήσεων και καινοτομίας

(87/C 319/16)

Στις 5 Φεβρουαρίου 1987 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα περιφερειακής ανάπτυξης, χωροταξίας και πολεοδομίας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 15 Ιουλίου 1987, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Βασιλάρα.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987) ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

Εισαγωγή

Αν και η παρούσα πρόταση αποτελεί μέρος του προγράμματος ενεργειών υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) για το οποίο ζητείται τώρα η γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, πρέπει εντούτοις να εξετασθεί σαν ένα μέτρο περιφερειακής πολιτικής. Από την άλλη πλευρά, προορισμός του είναι να συμπληρώσει και όχι να επικαλύψει διάφορα άλλα μέτρα του προγράμματος δράσης. Προτείνεται η διάδοση των νέων τεχνολογικών προόδων και της καινοτομίας στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της Κοινότητας καθώς και η ενίσχυση της αναδιάρθρωσης των βιομηχανικών περιοχών που βρίσκονται σε μαρasmus. Το τμήμα περιφερειακής ανάπτυξης, χωροταξίας και πολεοδομίας επιφορτίστηκε με την κατάρτιση γνωμοδότησης, δηλαδή να καθορίσει κατά πόσον η εφαρμογή του προτεινόμενου κανονισμού μπορεί να δώσει ώθηση στην περιφερειακή ανάπτυξη, να βελτιώσει την οικονομική δομή και να δημιουργήσει νέες θέσεις απασχόλησης στις μειονεκτικές περιοχές.

Η ΟΚΕ συμφωνεί, γενικά, με τον προτεινόμενο κανονισμό. Επιθυμεί, ωστόσο να διατυπώσει τις παρατηρήσεις που ακολουθούν:

Γενικές παρατηρήσεις

1. Η πρόταση φαίνεται να είναι προσανατολισμένη προπάντων προς τις μικρομεσαίες βιομηχανικές επιχειρήσεις. Ενώ είναι αναγνωρισμένο ότι η περιφερειακή ανάπτυξη πρέπει κυρίως να στηρίζεται στην προώθηση των μικρών επιχειρήσεων, είναι εξίσου αναγνωρισμένο ότι υπάρχουν πολλές δυνατότητες για τις μικρές επιχειρήσεις στους τομείς των υπηρεσιών και της βιοτεχνίας. Ακόμη και οι τουριστικές υπηρεσίες, οι οποίες φαινομενικά δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης, μπορούν να εξελιχθούν σε αυτοματοποιημένες (με τη χρήση υπολογιστών) ΜΜΕ και να διαθέσουν νέα προϊόντα στην αγορά. Είναι σημαντικό ωστόσο να αναγνωρισθεί το γεγονός ότι οι μεταποιητικές επιχειρήσεις είναι ο παράγοντας-κλειδί για την ανάπτυξη των μειονεκτικών περιοχών.

Θα ήταν χρήσιμο ακόμα να εντοπίζονται σε όλους αυτούς τους τομείς καθώς και στον τομέα των υπηρεσιών οι ενδεχόμενοι επιχειρηματίες, οποιαδήποτε νομική μορφή κι αν έχουν οι επιχειρήσεις τους, συμπεριλαμβανομένης της μορφής του συνεταιρισμού, και να τους προσφέρεται βοήθεια με τη μορφή εκπαίδευσης κυρίως σε ό,τι αφορά τις διοικητικές διαδικασίες και τις τεχνικές διοίκησης επιχειρήσεων στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εθνικές κυβερνήσεις δεν έχουν θεσπίσει κατάλληλο πρόγραμμα. Για παράδειγμα, ομάδες βιοτεχνών θα μπορούσαν να δημιουργήσουν συνεταιριστικές ενώσεις.

2. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τις εξηγήσεις της Επιτροπής τα Κέντρα Επιχειρήσεων και Καινοτομίας (ΚΕΚ), όπως καθορίζονται από τον προτεινόμενο κανονισμό, δεν πρέπει να συγχέονται με τα υπάρχοντα «κέντρα επιχειρήσεων», που έχουν καθιερωθεί από τα κράτη μέλη, μερικά από τα οποία λειτουργούν αρκετά καλά αλλά δεν πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις. Διαφέρουν επίσης και από τα «κέντρα πληροφόρησης» που προβλέπονται από το πρόγραμμα δράσης υπέρ των ΜΜΕ. Η ΟΚΕ φοβάται ακόμη ότι ενδέχεται να υπάρξει σύγχυση όσον αφορά τις διαφορετικές αυτές έννοιες και τείνει να πιστεύει ότι στις περιοχές στις οποίες συνυπάρχουν ΚΕΚ και «κέντρα πληροφόρησης», η λογική λύση θα είναι να συνεργασθούν και αργότερα να συγχωνευθούν. Για να αποφευχθεί η επικάλυψη των πρωτοβουλιών είναι απαραίτητο όπως η κυβέρνηση ενός κράτους μέλους πληροφορείται, τουλάχιστον, την ύπαρξη σχεδίων που αποβλέπουν στην δημιουργία ενός ΚΕΚ στην επικράτεια του.

3. Δεν πρέπει να λησμονείται ότι αντικειμενικός στόχος του κοινοτικού προγράμματος είναι η ενθάρρυνση της δημιουργίας υγιών επιχειρήσεων που έχουν σαν προσανατολισμό τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Τα ΚΕΚ έχουν σχεδιασθεί ειδικά για την περιφερειακή ανάπτυξη και αποβλέπουν στην ανάπτυξη εταιρειών καινοτομίας. Οι κυριότερές τους δραστηριότητες θα περιλαμβάνουν εκπαίδευση ενδεχομένων επιχειρηματιών, παροχή βοήθειας και παρακολούθηση κατά την ανάπτυξη του προγράμματος, καθώς και ανταλλαγή τεχνικών πληροφοριών μέσω ενός ευρωπαϊκού δικτύου. Ωστόσο, η ΟΚΕ πιστεύει ότι τα ΚΕΚ, ως κέντρα υποδοχής που θα προσελκύουν τους ενδεχόμενους επιχειρηματίες της περιοχής, θα πρέπει επίσης να συγκεντρώνουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εθνική και κοινοτική νομοθεσία και να παρέχουν πλήρη τεχνική βοήθεια «στον ίδιο χώρο» για να αντιμετωπίζονται όλες οι αποθαρρυντικές, ενδεχομένως, διατυπώσεις που συνεπάγεται η δημιουργία μιας επιχείρησης. Αυτή η τεχνική βοήθεια θα πρέπει να περιλαμβάνει συμβουλές για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορεί να εξασφαλισθεί ότι η καινοτομία θα είναι σύμφωνη με τις συστάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, πληροφόρηση για την κοινοτική πολιτική στον τομέα των δημόσιων προμηθειών κλπ.

Διάρθρωση των ΚΕΚ

4. Θα ήταν σημαντικό να αναπτύξει η Επιτροπή μία οργανωτική διάρθρωση που να αντικατοπτρίζει τα συμπερόντα των διάφορων χρηματοδοτικών φορέων, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Η διάρθρωση αυτή θα πρέπει να είναι κοινή για όλα τα κέντρα και να εξασφαλίζει την πλήρη αξιοποίηση, προς το κοινό όφελος, όλων των πόρων που διατίθενται για τα ΚΕΚ.

Οι ευθύνες των εταιρειών που ήδη λειτουργούν με επιτυχία για την υποστήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης νέων εταιρειών προκειμένου να βελτιωθεί ο οικονομικός ιστός σ'ολόκληρη την περιοχή δεν θα πρέπει να υποτιμώνται. Εναπόκειται ακριβώς στα ΚΕΚ να ενθαρρύνουν και να διευρύνουν την υποστήριξη αυτή.

Επίσης θα πρέπει να ενθαρρυνθεί και η συμμετοχή των επαγγελματικών και κοινωνικών ενώσεων που εκδηλώνουν ενδιαφέρον.

Χρηματοπιστωτικά προβλήματα

5. Η Επιτροπή, αλλά και οι εθνικές αρχές, επιβάλλεται, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, να παροτρύνουν τις τράπεζες και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που συμμετέχουν στη δημιουργία των κέντρων αυτών σε στενή συνεργασία με τα πανεπιστήμια, τη βιομηχανία και τις τοπικές αρχές να συμπληρώσουν το αρχικό και αναπτυξιακό κεφάλαιο που απαιτείται για την περίοδο που προηγείται της έναρξης λειτουργίας μιας επιχείρησης (αρχικό κεφάλαιο).

6. Δεδομένου ότι οι πόροι της Κοινότητας είναι περιορισμένοι, η ΟΚΕ προτείνει όπως η ενίσχυση προς τα ΚΕΚ αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι δίνεται προτεραιότητα στις περιοχές που είτε κρίνονται ως ιδιαίτερα μειονεκτικές, είτε παρουσιάζουν μικρότερη ανάπτυξη είτε είναι περιφερειακές. Οποσδήποτε, η πυκνότητα των ΚΕΚ θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να αποφεύγεται ο περιττός ανταγωνισμός, πράγμα που θα καταστεί δυνατό με την αυστηρή εφαρμογή των κριτηρίων που έχει καθορίσει η Επιτροπή για τη δημιουργία των κέντρων αυτών στο άρθρο 1 σημείο 2.

7. Η παροχή από την Κοινότητα χρηματοδοτικής υποστήριξης για την έναρξη λειτουργίας των ΚΕΚ θα πρέπει να καλύπτει χρονικό διάστημα μέχρι δέκα ετών, επειδή στις πιο μειονεκτικές περιοχές θα είναι δύσκολο να επιτευχθούν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και να καταστεί το κέντρο οικονομικά ανεξάρτητο μετά από πέντε έτη. Οι χρηματοδοτικές παροχές θα πρέπει να είναι αρκετά ελαστικές για να προσαρμόζονται στις ειδικές τοπικές ανάγκες (π.χ. για την ενοικίαση ή την ανακαίνιση

των κτιρίων όπου θα στεγασθούν τα ΚΕΚ, ή και για την ανέγερση νέων κτιρίων). Το άρθρο 3 της πρότασης φαίνεται να παρέχει τη δυνατότητα για μια τέτοια ελαστική ερμηνεία.

8. Δεδομένου ότι τα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των ΚΕΚ προέρχονται από διάφορες πηγές, η Επιτροπή πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη δέσμη των κριτηρίων που εφαρμόζονται για τη χορήγηση κεφαλαίων καθώς και στον λογιστικό έλεγχο της χρησιμοποίησης των κεφαλαίων αυτών.

Εκπαίδευση

9. Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να φροντίσει ώστε τα ΚΕΚ που πρόκειται να ιδρυθούν να διαθέτουν προσωπικό που έχει εκπαιδευτεί ειδικά για τον σκοπό αυτό και το οποίο γνωρίζει τα προβλήματα της συγκεκριμένης περιοχής.

Οποσδήποτε απαιτείται υψηλός βαθμός επαγγελματικής ειδίκευσης σε όλες τις βαθμίδες της διοίκησης επιχειρήσεων και της εκπαίδευσης. Το προσωπικό που προσλαμβάνεται θα χρειάζεται επίσης να χρησιμοποιεί το ευρωπαϊκό δίκτυο για τη συμμετοχή σε σεμινάρια και την ανταλλαγή των αντίστοιχων εμπειριών.

10. Η αρχική αξιολόγηση των σχεδίων πρέπει να είναι πολύ διεξοδική για να αυξηθούν οι πιθανότητες επιτυχίας τους, αλλά ότι είναι ανάγκη να επιδεικνύεται μέριμνα ώστε η διαδικασία επιλογής να μην είναι τόσο αυστηρή ώστε να καταλήγει στην απόρριψη σχεδίων τα οποία θα μπορούσαν να γίνουν δεκτά, αν ο υποψήφιος επιχειρηματίας παρακολουθούσε προηγουμένως ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα στον τομέα της καινοτομίας θα πρέπει να προωθούνται με ενεργητικότητα στην τοπική κοινότητα ώστε σε κάθε ικανό άτομο να παρέχονται ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στις υπηρεσίες των ΚΕΚ.

Έλεγχος αποτελεσμάτων

11. Κάθε κέντρο καινοτομίας πρέπει να δημοσιεύει ετήσια έκθεση της οποίας ο τύπος θα καθοριστεί από την Επιτροπή, ώστε η αποτελεσματικότητα κάθε κέντρου να είναι δυνατό να παρακολουθείται και να αξιολογείται από την κοινή γνώμη.

12. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει το γεγονός ότι τα κέντρα θα αποτελέσουν ευρωπαϊκό δίκτυο, επειδή ο συντονισμός μεταξύ των κέντρων επιτρέπει να ανταλλάσσονται πληροφορίες και να ενημερώνονται οι περιφερειακές αρχές σχετικά με τις καινοτομίες ή τις νέες μεθόδους που εφαρμόζονται με επιτυχία αλλού.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής****Τροπολογίες που δεν έγιναν δεκτές**

Οι ακόλουθες τροπολογίες που διατυπώθηκαν με βάση τη γνωμοδότηση του τμήματος και κατατέθηκαν σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό, απορρίφθηκαν κατά τη διάρκεια των συζητήσεων.

Σημείο 3

Να προστεθεί δεύτερη παράγραφος:

«Ωστόσο, ενώ τονίζουμε εκ νέου την ικανοποίησή μας για την έννοια των ΚΕΚ, θα πρέπει να αναγνωρισθεί, οπωσδήποτε, ότι συγκριτικά πολύ λίγα κέντρα βρίσκονται ήδη σε λειτουργία, ότι τα αποτελέσματα είναι ανάμεικτα και τέλος ότι ενδεχόμενα ορισμένα από τα κριτήρια για τη συγκρότηση και τη λειτουργία τους θα χρειαστούν ριζική αναθεώρηση υπό το φως της πρόσφατης εμπειρίας. Σ' αυτές τις περιστάσεις, είναι ίσως σκόπιμο, σ' αυτήν τη φάση, να ενισχυθούν η συγκρότηση και τα τρέχοντα έξοδα λιγότερων μάλλον από τα 70 προτεινόμενα νέα κέντρα.»

Αιτιολογία

Η τροπολογία αυτοαιτιολογείται.

Αποτέλεσμα ψηφοφορίας

Η τροπολογία απορρίφθηκε με 22 ψήφους υπέρ και μεγάλη πλειοψηφία κατά.

Σημείο 6

Να προστεθεί στο τέλος:

«Στην περίπτωση που οι προτάσεις για την αναδιάρθρωση του Περιφερειακού Ταμείου εγκριθούν στη σημερινή τους μορφή, περιορίζοντας έτσι τις περιοχές που δικαιούνται βοήθειας, θα προκύψουν δυσκολίες καθώς ορισμένα ΚΕΚ που υπάρχουν ήδη θα βρεθούν σε περιοχές που δε δικαιούνται πλέον βοήθειας. Επίσης ενδεχομένως θα αποκλεισθούν περιοχές που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από ένα ΚΕΚ. Κάτω από αυτές τις περιστάσεις, η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τα κριτήρια ώστε να εξασφαλισθεί ότι θα αποφευχθούν οι αδικίες.»

Αιτιολογία

Αυτοαιτιολογείται.

Αποτέλεσμα ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 28, ψήφοι κατά: 57, αποχές: 14.

Σημείο 8

Μετά τις λέξεις «να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην» να προστεθεί η λέξη «τυποποίηση» και το κείμενο να τροποποιηθεί ως εξής:

«να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην τυποποίηση της δέσμης κριτηρίων που ...».

Αιτιολογία

Η κύρια ανησυχία της ομάδας μελέτης, ύστερα από την επίσκεψή της στο κέντρο Socrap της Λιέγης ήταν ότι εφαρμόζονται από τις διάφορες χρηματοδοτικές πηγές αλλά διαφορετικά κριτήρια. Η δική μας θέση είναι ότι πρέπει να ζητηθεί από την Επιτροπή να αναλάβει την πρωτοβουλία να τυποποιήσει τα κριτήρια για κάθε χρηματοδότηση.

Αποτέλεσμα ψηφοφορίας

Η τροπολογία απορρίφθηκε με 11 ψήφους υπέρ και πολύ μεγάλη πλειοψηφία κατά.

**Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 71/305/ΕΟΚ
περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημόσιων έργων**

(87/C 319/17)

Στις 26 Ιανουαρίου 1987, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 100 της Συνθήκης ΕΟΚ, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση οδηγίας.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Σεπτεμβρίου 1987. Εισηγητής ήταν ο κ. Speirs.

Η ΟΚΕ εξέδωσε κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 24ης Σεπτεμβρίου 1987) κατά πλειοψηφία, 7 ψήφους κατά και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Εισαγωγή

1.1. Η αξία των συμβάσεων που κατακυρώνονται στα δώδεκα κράτη μέλη της Κοινότητας από κυβερνήσεις, ή από δημόσιες επιχειρήσεις βάσει δικαιωμάτων που τους έχουν παραχωρηθεί, ανέρχονται σε 400 δισεκατομ. ECU το χρόνο. Ωστόσο, αυτή η τεράστια αγορά (που καλύπτει τόσο τα δημόσια έργα όσο και τις κρατικές προμήθειες) δεν είναι ανοικτή σε ουσιαστικό βαθμό στον ανταγωνισμό σε κοινοτικό επίπεδο· για παράδειγμα, μόνο το 2% των συμβάσεων κρατικών προμηθειών έχει ανατεθεί σε εταιρίες από άλλα κράτη μέλη. Η Επιτροπή υπολόγισε ότι αυτή η έλλειψη ανοικτού ανταγωνισμού στοιχίζει περίπου 409 δισεκατομ. ECU το χρόνο⁽¹⁾.

Επιστώντας την προσοχή στα γεγονότα αυτά η ΟΚΕ επιθυμεί να διασαφηνίσει το πλαίσιο στο οποίο επιβάλλεται να τοποθετηθεί η παρούσα πρόταση της Επιτροπής: η επίτευξη μιας εσωτερικής αγοράς στις κρατικές προμήθειες πρέπει να διανύσει πολύ δρόμο ακόμη. Σ' αυτόν το στόχο έχει αποδοθεί προτεραιότητα με τρόπο πανηγυρικό από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, επειδή παρουσιάζει ζωτική σημασία για την ανάπτυξη μιας πραγματικής εσωτερικής αγοράς το 1992. Η ΟΚΕ υποστηρίζει πλήρως αυτή την προσέγγιση και συνεπώς εξέτασε το έγγραφο της Επιτροπής υπό το πρίσμα αυτής της προοπτικής, δηλ. της συμβολής που θα έχει η παρούσα πρόταση στην επίτευξη του ανωτέρω στόχου σε χρόνο μικρότερο των 60 μηνών.

1.2. Η οδηγία που ισχύει σήμερα και χρονολογείται από την 26η Ιουλίου 1971 δεν απέφερε καρπούς. Μόνο το 2% περίπου των συμβάσεων δημόσιων έργων ανατέθηκαν σε υπηκόους άλλου κράτους μέλους της ΕΟΚ και το μεγαλύτερο μέρος τους αφορούσε διαμεθορικές επιχειρήσεις δηλ. επιχειρήσεις που είναι βασικά «τοπικές». Έτσι δεν επιτεύχθηκε το άνοιγμα της αγοράς.

1.3. Η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της για τις δημόσιες προμήθειες στην Κοινότητα (COM(86) 375 τελικό) παραθέτει με κάθε ειλικρίνεια τους λόγους για την αποτυχία της βασικής οδηγίας:

- Ούτε το γράμμα ούτε το πνεύμα των οδηγιών έγιναν σε γενικές γραμμές σεβαστά.
- Υπερδιασταλτική ερμηνεία των τομέων που εξαιρούνται.
- Ηθελημένη κατάτμηση των έργων.
- Καταχρηστική χρησιμοποίηση σε σημαντικό βαθμό των διαδικασιών των οδηγιών: δηλ. η κλειστή διαδικασία χρησιμοποιήθηκε συχνά με βάση τις δύο οδηγίες για τον αποκλεισμό της συμμετοχής μη υπηκόων.
- Η διαδικασία της μη ανταγωνιστικής ανάθεσης που προβλέπεται από την οδηγία για τα έργα έφθασε κατά μέσο όρο το 25% περίπου όλων των συμβάσεων, επίπεδο που είναι σημαντικά υπερβολικό σε σχέση με αυτό που θα έπρεπε να αναμένεται για μία εξαιρετική διαδικασία.
- Οι οδηγίες είναι ακατάλληλες για να εξασφαλίσουν την επίτευξη των στόχων τους. Δεν επιτρέπουν ικανοποιητική διαφάνεια ώστε να παρασχεθούν ίσες ευκαιρίες σε όλους τους ενδεχόμενους εργολήπτες.
- Ο χρόνος υποβολής προσφορών που προβλέπεται από τις οδηγίες είναι πολύ περιορισμένος για να επιτρέψει τη συμμετοχή αλλοδαπών.
- Δεν υπάρχουν οι μηχανισμοί ελέγχου.
- Οι τομείς στους οποίους οι κρατικές προμήθειες είναι σημαντικές από βιομηχανική άποψη αποκλείστηκαν από το πεδίο εφαρμογής των οδηγιών.

Με σκοπό να αντιμετωπισθεί αυτή η κατάσταση η Επιτροπή προτείνει τώρα:

- να επεκταθεί η εφαρμογή της οδηγίας σε σημαντικούς τομείς οι οποίοι ως τώρα είχαν αποκλειστεί π.χ. χερσαίες, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές, ύδρευση και παραγωγή ενέργειας, συγκοινωνίες και διανομή. Αυτή η επέκταση θα εξαφανίσει επίσης το εμπόδιο που προκύπτει από τη διαφορά νομικού καθεστώτος (δημόσιος ή ιδιωτικός τομέας) των επιχειρήσεων στις οποίες έχουν ανατεθεί οι υπηρεσίες μεταφορών, ενέργειας και ύδρευσης, εμπόδιο που είχε θεωρηθεί επαρκής λόγος για τον αποκλεισμό αυτών των υπηρεσιών από το πεδίο εφαρμογής των οδηγιών για τις συμβάσεις δημόσιων έργων,

⁽¹⁾ Για τη γνώμη της ΟΚΕ ως προς το θέμα αυτό καθώς και άλλα προβλήματα που σχετίζονται με τον τομέα των κατασκευών βλ. τη γνωμοδότησή της της 3ης Ιουλίου 1981 (ΕΕ αριθ. C 230 της 10. 9. 1981).

- να καθιερωθούν κανόνες που δεν επιδέχονται διασταλτική ερμηνεία ως μέτρο κατά της διευρύνσης των εξαιρέσεων, κυρίως όσον αφορά τις «συμβατικές» και «μη συμβατικές» συμφωνίες έργων,
- να αυξηθεί το κατώτατο όριο για τη δημοσίευση της πρόθεσης για την ανάθεση σύμβασης έργου από 1 εκατ. σε 7 εκατ. ECU, με τρόπο ώστε να εξασφαλισθεί ότι η οδηγία καλύπτει όλες τις σύνθετες αγορές που απαιτούν σημαντικά έργα ειδικού χαρακτήρα και ότι αποκλείει τις απλές αγορές τοπικού χαρακτήρα. Ωστόσο οι τελευταίες αν υπερβαίνουν τα 700 000 ECU θα καλύπτονται από τις υπόλοιπες διατάξεις της οδηγίας,
- να απαιτείται η προκαταρκτική δημοσίευση των μελλοντικών συμβάσεων έργων,
- να καταστούν πιο ορθολογικές οι διαδικασίες δημοσίευσης και επιμήκυνσης των χρονικών προθεσμιών,
- να περιορισθεί η χρήση των κλειστών διαδικασιών ή των διαδικασιών με απευθείας ανάθεση,
- να τροποποιηθεί η οδηγία ώστε να ληφθούν υπόψη οι νέες μορφές ανάθεσης συμβάσεων (προώθηση πωλήσεων, συμβάσεις διαχείρισης κλπ.),
- να επιβληθεί η υποχρέωση της χρησιμοποίησης των ευρωπαϊκών τεχνικών προδιαγραφών όπου αυτές υπάρχουν.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Επιβάλλεται να δοθούν συγχαρητήρια στην Επιτροπή επειδή υιοθέτησε μια λειτουργική προσέγγιση επεκτείνοντας τον ορισμό της αναθέτουσας αρχής, προκειμένου να καλύψει όχι μόνο τις κρατικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, αλλά επίσης τις δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις στις οποίες έχουν εκχωρηθεί προνόμια δημόσιας υπηρεσίας, ή στις οποίες οι κρατικές περιφερειακές και τοπικές αρχές έχουν παραχωρήσει ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα. Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή διευρύνει στην πράξη την οδηγία και καθιστά την καταστρατήγηση της πιο δύσκολη. Επίσης, η ΟΚΕ εκφράζει ικανοποίηση για την προσπάθεια της Επιτροπής να συμπεριλάβει στην οδηγία τομείς που μέχρι σήμερα αποκλείονταν, με τη θέσπιση του κριτηρίου ότι οποιοδήποτε δημόσιο έργο στις εξαιρούμενες περιπτώσεις είναι «συμβατικό» και δεν πρέπει συνεπώς να ανατίθεται σε ειδικευμένους εργολάβους, εκτός ειδικής ρητής ρήτρας που εισάγει η αναθέτουσα αρχή.

2.2. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι μέτρα που αφορούν τα ειδικευμένα έργα μη συμβατικής φύσεως στους εξαιρούμενους τομείς (ενέργεια, παροχή ύδατος και μεταφορές), θα υποβληθούν αργότερα εντός του τρέχοντος έτους, αλλά αντιλαμβάνεται ότι η ανωτέρω διευρύνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, που θα αρχίσει να ισχύει αμέσως μετά την υιοθέτησή της, θα ήταν δυνατό να έχει σαν συνέπεια

την ένταξη στο εν λόγω πεδίο του 80-85% των τομέων που εξαιρούνται μέχρι τώρα, αν η οδηγία εφαρμοσθεί επιτυχώς.

2.3. Η ΟΚΕ συμφωνεί με τους κύριους στόχους της Επιτροπής για διαφανή και ανοικτό ανταγωνισμό. Ωστόσο, πιστεύει ότι οι προτάσεις της Επιτροπής, που επιδιώκουν την επίτευξη αυτών των στόχων, βασίζονται σε δύο λανθασμένες υποθέσεις. Η πρώτη είναι ότι οι σημαντικότεροι εργολήπτες ενδιαφέρονται μόνο για την εξασφάλιση συμβάσεων που υπερβαίνουν σε αξία τα 4 εκατομμύρια ECU, δικαιώνοντας έτσι τον καθορισμό του κατώτερου ορίου για τη δημοσίευση σ'αυτά τα επίπεδα· η δεύτερη είναι ότι ο καθορισμός κατώτερου ορίου υποβολής προσφοράς σε 700 000 ECU θα προστατεύσει τις μεθοριακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

2.4. Η ΟΚΕ δεν έχει πειστεί ότι η αύξηση του κατώτατου ορίου για τη δημοσίευση θα οδηγήσει από μόνη της σε σημαντική αύξηση των ευκαιριών επίτευξης μεγαλύτερου ανταγωνισμού στις συμβάσεις δημόσιων έργων. Υποστηρίζει πλήρως προτάσεις όπως αυτές που περιλαμβάνονται στο άρθρο 8 κατά της κλασμάτωσης των σχεδίων, στα άρθρα 7 και 9 για τον περιορισμό της χρήσης της απευθείας ανάθεσης έργου, στο άρθρο 12 για την προδημοσίευση και στα άρθρα 14 έως 16 για την επέκταση των χρονικών προθεσμιών. Όμως, επειδή, όπως γίνεται δεκτό από την ίδια την Επιτροπή, «ούτε το γράμμα ούτε το πνεύμα της οδηγίας έχουν γίνει σε γενικές γραμμές σεβαστά», η ΟΚΕ θεωρεί ότι είναι δύσκολο να πιστέψει ότι απλώς και μόνο επειδή οι αναθέτουσες αρχές δεν θα είναι υποχρεωμένες πλέον να δημοσιεύουν συμβάσεις αξίας μικρότερης από 7 εκατ. ECU οι επιχειρήσεις θα θεωρήσουν αφινιδίως ότι αξίζει τον κόπο να αναπτύξουν επιχειρηματική δραστηριότητα σε μια άλλη χώρα της ΕΚ στην οποία τα κυριότερα εμπόδια θα παραμένουν, π.χ. η έλλειψη πραγματικών εγγυήσεων για δίκαιη μεταχείριση.

Πράγματι, η ΟΚΕ πιστεύει ότι ο καθορισμός ενός υπέρμετρα υψηλού ανώτατου ορίου για τη δημοσίευση μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ικανότητα της βιομηχανίας γενικά να επιτυγχάνει συμβάσεις σε άλλες χώρες της ΕΚ, επειδή δεν θα γνωρίζει ότι πρόκειται να ανατεθούν αυτές οι συμβάσεις. Αυτό το σημείο έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία επειδή υπάρχει πρόθεση όπως η οδηγία συμπεριλάβει σημαντικούς τομείς που εξαιρούνται έως τώρα και αποτελεί το σημείο αφετηρίας για την επιχειρηματολογία της ΟΚΕ υπέρ του καθορισμού χαμηλότερων ορίων.

2.4.1. Η ΟΚΕ υποστηρίζει οιοδήποτε μέτρο μπορεί να ενθαρρύνει την αυξημένη συμμετοχή των ΜΜΕ στους δημόσιους διαγωνισμούς⁽¹⁾. Ωστόσο, δεν μπορεί να συμφωνήσει με την πρόταση της Επιτροπής για διπλό κατώτατο όριο, του οποίου το χαμηλότερο επίπεδο θα ανέρχεται στις 700 000 ECU με σκοπό ορισμένες συμβάσεις να ανατίθενται στις ΜΜΕ. Η κατάσταση κατά την οποία υφίσταται ένα διπλό κατώτατο όριο για την προστασία των εταιρειών που έχουν την έδρα τους κοντά στα σύνορα αλλά όχι όλων των άλλων επιχειρήσεων, αντιτίθεται στο

⁽¹⁾ Βλ. τη γνωμοδότηση της ΟΚΕ για το πρόγραμμα δράσης υπέρ των ΜΜΕ της 1ης Ιουλίου 1987 (ΕΕ αριθ. C 232 της 31. 8. 1987, σ. 58).

βασικό στόχο της πρότασης, ο οποίος είναι πως οι επιχειρήσεις (και οι ΜΜΕ) περιέλθουν παντού σε ισοδύναμη ανταγωνιστική κατάσταση όσον αφορά τις δημοπρασίες για τα δημόσια έργα σε όλη την Κοινότητα.

2.4.2. Η ΟΚΕ συνεπώς προτείνει, σε συμφωνία με τις συστάσεις του Γραφείου οικονομικών πληροφοριών και

προβλέψεων (BIPE), τον προσδιορισμό ενός ενιαίου κατώτατου ορίου 3,5 εκατ. ECU. Αυτό σημαίνει ότι τα 2/3 της αξίας της αγοράς θα καλύπτονται πάντα. Επίσης, ο καθορισμός ενιαίου ορίου θα επιτρέψει την εξάλειψη της σύγχυσης και ενδεχόμενων παρεξηγήσεων όσον αφορά το κατώτερο όριο της εφαρμογής των οδηγιών.

Ο καθορισμός του ορίου στις 3,5 εκατομ. ECU θα έχει τις ακόλουθες συνέπειες:

	Ιταλία	Γαλλία	Ηνωμένο Βασίλειο	Σύνολο
Πρόσκληση υποβολής προσφορών < 3,5 εκατ. ECU.				
% της πρόσκλησης υποβολής προσφορών	80 %	73,5 %	70,5 %	77,5 %
% της συνολικής αξίας	35 %	31 %	33 %	33,5 %
Μέση αξία σε εκατομ. ECU	1,5	1,5	1,9	1,6
Πρόσκληση υποβολής προσφορών > 3,5 εκατ. ECU.				
% της πρόσκλησης υποβολής προσφορών	20 %	26,5 %	29,5 %	22,5 %
% της συνολικής αξίας	65 %	69 %	67 %	66,5 %
Μέση αξία σε εκατομ. ECU	13,1	9,0	9,4	11,0
Σύνολο				
Μέση αξία σε εκατομ. ECU	3,6	3,5	4,1	3,7

Πηγή: BIPE (Γραφείο οικονομικών πληροφοριών και προβλέψεων — Bureau d'information et de prévisions économiques).

2.5. Η ΟΚΕ επίσης εφιστά την προσοχή στη δήλωση της Επιτροπής που περιέχεται στην ανακοίνωσή της για τις δημόσιες προμήθειες του 1986 σύμφωνα με την οποία «η κατάχρηση των διαδικασιών συνεχίζεται σχεδόν στο αυτό επίπεδο όπως και στο παρελθόν επειδή η παρούσα οδηγία δεν παρέχει οιοδήποτε μέσο περιστολής αυτών των καταστρατηγήσεων». Η δήλωση αυτή ισχύει ακόμη. Κατά τη γνώμη της, το λογικό συμπέρασμα που εξάγεται από την ανάλυση της ίδιας της Επιτροπής είναι ότι πρέπει να θεσπισθούν μέσα περιστολής της καταχρηστικής άσκησης εξουσιών. Το ερώτημα τότε είναι «πώς»;

- Ως σημείο επαφής για την παροχή στις επιχειρήσεις και τις αναθέτουσες αρχές όλων των χρήσιμων πληροφοριακών στοιχείων.
- Ως μόνιμη αρχή εποπτείας των δημοπρασιών που έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημοσίευσης, προκειμένου να ανιχνεύονται οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την οδηγία.
- Ως αρχή προληπτικής ή πειθαρχικής επέμβασης σε περίπτωση απόκλισης από την κοινοτική νομοθεσία.
- Ως αρχή υπεύθυνη για την καθιέρωση ενός συστήματος ταχείας επανόρθωσης σε σημείο που να μπορεί να επεμβαίνει ακόμη και κατά τη διαδικασία ανάθεσης των έργων.

2.5.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το κλειδί για την επίτευξη του ανοίγματος της αγοράς των δημόσιων έργων έγκειται στην παροχή ικανοποιητικών μέσων στην Επιτροπή ώστε να εφαρμόσει και να ενισχύσει την κοινοτική νομοθεσία σ' αυτόν τον τομέα. Επαναλαμβάνει συνεπώς την υπόδειξή της, που περιλήφθηκε στην προηγούμενη γνωμοδότησή της⁽¹⁾ για τις κρατικές προμήθειες, ότι παράλληλα με μια διοικητική μονάδα κρατικών προμηθειών θα πρέπει να συσταθεί στα πλαίσια της Επιτροπής μία μονάδα δημόσιων έργων που θα αποτελείται από υπαλλήλους της με σαφώς καθορισμένες αρμοδιότητες και ικανοποιητικούς χρηματικούς πόρους. Η μονάδα αυτή θα χρησιμεύει:

2.5.1.1. Από τη σύσταση της Μονάδας Δημόσιων Έργων απορρέει, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, η ανάγκη όπως στη Μονάδα αυτή παρασχεθεί η εξουσία να εξασφαλίζει την τήρηση της αντίστοιχης κοινοτικής νομοθεσίας. Η ΟΚΕ παραπέμπει σχετικά σε μία γνωμοδότηση που καταρτίζει τη στιγμή αυτή και η οποία αφορά την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων για τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων δημόσιων προμηθειών και έργων.

2.5.1.2. Επιπλέον, η Μονάδα απαιτείται να διαθέτει τα μέσα για να καθιστά γνωστό σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σε κεντρικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο τόσο το πνεύμα όσο και το γράμμα της οδηγίας καθώς και τα αμοιβαία μακροπρόθεσμα πλεονεκτήματα που απορρέουν από την εφαρμογή τους. Η δαπάνη για την ανωτέρω ενέργεια, σύμφωνα με την άποψη της ΟΚΕ, θα υπεραντισταθμιστεί από τη δυνατότητα οικονομιών που θα προκύψει από την ύπαρξη μιας κοινής αγοράς στον τομέα της ανάθεσης δημόσιων έργων.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 68 της 16. 3. 1987, σ. 7.

2.5.2. Ωστόσο, προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω στόχος, έχει ζωτική σημασία όπως ένα από τα πιθανώς σημαντικότερα όπλα που διαθέτει η Επιτροπή κατά τον έλεγχο της εφαρμογής των οδηγιών χρησιμοποιείται κατά τρόπο περιορισμένο. Αν το κατώτατο ποσό πέραν του οποίου απαιτείται δημοσίευση περιορισθεί σε 7 εκατ. ECU, οι δημοπρασίες που αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό ποσό της αξίας των σχετικών έργων δεν θα χρειάζεται πλέον να δημοσιεύονται σε κοινοτικό επίπεδο και έτσι η Επιτροπή θα στερηθεί της δυνατότητας χρησιμοποίησης ενός συστήματος για τον έλεγχο των δημοσιεύσεων στις εθνικές εφημερίδες σε σύγκριση με τις δημοσιεύσεις στην Επίσημη Εφημερίδα για να διαπιστώνει τυχόν παραβάσεις.

2.6. Τα άρθρα 23 και 24 της βασικής οδηγίας θα πρέπει να διατυπωθούν εκ νέου με τρόπο που θα εξασφαλίζει ότι η κοινωνική νομοθεσία και οι συλλογικές συμβάσεις γίνονται σεβαστές σε όλα τα επίπεδα των συμμετεχουσών επιχειρήσεων κι ότι οι προσφορές που δεν συμφωνούν μ'αυτή τη βασική απαίτηση θα αποκλείονται.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Άρθρο 2(α)

Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τον κατάλογο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του Παραρτήματος I που αναφέρονται στο παρόν άρθρο προκειμένου να μην δημιουργούνται δυνατότητες παράκαμψης και αβεβαιότητες σχετικά με τις δραστηριότητες στον τομέα της οικοδομής και των έργων της μηχανικής οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο της οδηγίας.

3.2. Άρθρο 2(β)

3.2.1. Η ΟΚΕ αποδέχεται τον συστατικό προσδιορισμό της έννοιας της «αναθέτουσας αρχής» που δίνεται στο παρόν άρθρο, πράγμα που αποτελεί πρόοδο όσον αφορά την δυνατότητα παράκαμψης της οδηγίας. Υποστηρίζει τη γενική προσέγγιση της Επιτροπής που συνίσταται στο γεγονός ότι η ανταγωνιστική θέση της δημόσιας ή ιδιωτικής (εκχώρηση) αναθετούσας αρχής λαμβάνεται ως το βασικό κριτήριο και, κατά συνέπεια, ως αναθέτουσες αρχές προσδιορίζονται οι επιχειρήσεις εκείνες, δημόσιες ή ιδιωτικές, οι οποίες δεν υπόκεινται σε ανοικτό ανταγωνισμό, επειδή οι δημόσιες αρχές τους έχουν εκχωρήσει είτε προνόμια δημόσιας υπηρεσίας είτε ειδικά δικαιώματα κατά την έννοια του άρθρου 90 της Συνθήκης ΕΟΚ. Αν και η ΟΚΕ δέχεται πλήρως την λειτουργική προσέγγιση της Επιτροπής, καλεί εντούτοις την τελευταία να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο θα ανακοινώνει στις αναθέτουσες αρχές των κρατών μελών, που μέχρι τώρα πίστευαν ότι εξαιρούνταν από την οδηγία, μια νομική ερμηνεία της τροποποιημένης οδηγίας, κατά την έννοια του άρθρου 90, όπως η ερμηνεία που έχει καθιερώσει νομολογιακώς το Δικαστήριο.

3.2.2. Η ΟΚΕ επίσης σημειώνει ότι δεν υπάρχει διάταξη στην προτεινόμενη οδηγία που να απαιτεί να δηλώνονται ή να καταχωρούνται σε μητρώα τα προνόμια δημόσιας υπηρεσίας ή τα ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα.

Η έλλειψη παρόμοιας διάταξης καθιστά δύσκολο τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων που απολαμβάνουν παρόμοιων προνομίων και εκείνων που δεν απολαμβάνουν. Θα πρέπει να απαιτηθεί όπως τα κράτη μέλη δηλώνουν στην Επιτροπή αυτά τα προνόμια ή τα ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα καθώς και τους οργανισμούς στους οποίους εκχωρήθηκαν.

3.2.3. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να μη δοθούν διαφορετικές ερμηνείες (ειδικότερα ανάλογα με το αν η αναθέτουσα αρχή είναι δημόσια ή ιδιωτική) στον τομέα στον οποίο πρέπει να εφαρμοστεί η οδηγία. Στην περίπτωση του ηλεκτρισμού, για παράδειγμα, η αποκλειστικότητα αφορά γενικά τη διανομή ή τη μεταφορά, πράγμα που παρέχει δεσπόζουσα θέση έναντι της παραγωγής, όχι όμως ένα νομικό μονοπώλιο. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να καθοριστεί, ανεξάρτητα από το δημόσιο ή ιδιωτικό καθεστώς της ενδιαφερόμενης επιχείρησης, αν εφαρμόζονται ή όχι στην παραγωγή οι κανόνες ανάθεσης των δημόσιων συμβάσεων.

3.2.4. Η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται επίσης, ότι οι ιδιωτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις σε ορισμένα κράτη μέλη, των οποίων η δραστηριότητα συνίσταται στη διανομή ύδατος και ενέργειας, στις οποίες όμως δεν έχουν παραχωρηθεί προνόμια ή ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα, δεν υπόκεινται στις διατάξεις της οδηγίας.

3.2.4.1. Αυτή η εξαίρεση φαίνεται ότι εισάγει μια εντελώς διακριτική μεταχείριση και θα πρέπει να θεσπιστούν διατάξεις για την κατάργησή της, με αναφορά, π.χ. στην έννοια του «de facto μονοπωλίου» και με την προσθήκη, στο τέλος του άρθρου 2, παράγραφος β, δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας, μετά από τις λέξεις «αποκλειστικά δικαιώματα» των λέξεων «ή που απολαμβάνουν, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, μιας μονοπωλιακής ή οιονεί de facto μονοπωλιακής θέσης».

3.3. Άρθρο 3

Ο στόχος αυτού του άρθρου είναι η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας στις συμβάσεις έργων που ανατίθενται από άλλους οργανισμούς εκτός αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 1(β). Η ΟΚΕ υποδεικνύει ότι θα πρέπει να γίνει μια πιο σαφής και συγκεκριμένη διατύπωση αυτού του άρθρου για να αποφευχθούν αποκλίνουσες ερμηνείες όρων όπως «εν μέρει», «αμέσως», «εμμέσως». Ειδικότερα θα πρέπει να γίνει επίσης σαφές, για να αποφευχθούν αμφιβολίες, ότι, για τους σκοπούς του άρθρου, οι φορολογικές εκπτώσεις θα πρέπει να θεωρηθούν ως ισοδύναμες με χρηματοδότηση από τις δημόσιες επενδύσεις.

3.4. Άρθρο 4

Η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τις κύριες διατάξεις αυτού του άρθρου σύμφωνα με τις οποίες:

α) η παρούσα οδηγία θα εφαρμοσθεί αμέσως σε όλους τους τομείς ανάθεσης έργων από το δημόσιο που αποτελούν αντικείμενο συμβάσεων, περιλαμβανομένων και τομέων που ως σήμερα εξαιρούνταν, όπως είναι οι αεροπορικές, χερσαίες και θαλάσσιες μεταφορές και οι τομείς ύδρευσης και ενέργειας·

β) όλες οι αναθέσεις έργων θα θεωρούνται συμβατικές και το βάρος της απόδειξης ότι οι εργασίες απαιτούν συγκεκριμένη ειδικευση εναπόκειται στις αναθέτουσες αρχές. Προβλήματα ερμηνείας θα επιλύονται από την συμβουλευτική επιτροπή της Επιτροπής·

γ) η θέσπιση της 31ης Δεκεμβρίου 1992 ως τελευταίας ημερομηνίας πέραν της οποίας οι διατάξεις της οδηγίας θα εφαρμόζονται και στους εξαιρούμενους ως τώρα τομείς αποτελεί ένα είδος ασφαλιστικής δικλείδας, που θα χρησιμοποιηθεί μόνο εάν εν τω μεταξύ το Συμβούλιο δεν υιοθέτησε ιδιαίτερα μέτρα για τα δημόσια έργα που απαιτούν ειδικευμένους εργολήπτες, μέτρα που θα προτείνει η Επιτροπή στο άμεσο μέλλον.

Η ΟΚΕ με δυσκολία, όμως, κατανοεί, κι αυτό ακόμη περισσότερο λόγω του γεγονότος ότι οι εξαιρούμενοι τομείς έχουν σημαντική σπουδαιότητα από βιομηχανική άποψη, για ποιο λόγο δεν δόθηκε μεγαλύτερη προσοχή στο κύριο πρόβλημα του άρθρου, δηλαδή στην προσπάθεια να αποφευχθεί η παράκαμψη της οδηγίας, μέσω ηθελημένης παρερμηνείας όσον αφορά τα θέματα τα οποία παρουσιάζουν ειδικό χαρακτήρα και συνεπώς εξαιρούνται από τους κοινοτικούς κανόνες. Συνεπώς η ΟΚΕ υποδεικνύει όπως τα κράτη μέλη, σύμφωνα με κριτήρια και ορισμούς που θα καθορισθούν από την Επιτροπή σε συνεργασία με τη συμβουλευτική επιτροπή και με τη νέα επιτροπή για το περαιτέρω άνοιγμα των κρατικών προμηθειών, η οποία συστάθηκε με την απόφαση της Επιτροπής της 26ης Μαΐου 1987, διαβιβάσουν καταλόγους των εννοιών των ειδικευμένων έργων στις χώρες τους ώστε, με την επιφύλαξη της εναρμόνισης και έγκρισης από την Επιτροπή αυτών των καταλόγων, οι αναθέτουσες αρχές να γνωρίζουν ποιες εξαιρέσεις επιτρέπονται. Η ΟΚΕ δεν μπορεί να συμφωνήσει με τη σημερινή διατύπωση που φαίνεται να αφήνει το έργο της ερμηνείας στις ίδιες τις αναθέτουσες αρχές με βάση μάλλον ασαφή κριτήρια.

3.5. 'Αρθρο 5(γ)

Η διάταξη σύμφωνα με την οποία η οδηγία δεν θα εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται «σύμφωνα με την ειδική διαδικασία ενός διεθνούς οργανισμού» είναι τόσο περιεκτική ώστε καθιστά την οδηγία άχρηστη όσον αφορά την εφαρμογή της στους διεθνείς οργανισμούς. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η μόνη εξαίρεση που θα επιτρέπεται πρέπει να αφορά τα έργα που γίνονται κατόπιν διεθνούς συμφωνίας και σχετίζονται με την παραμονή στρατευμάτων.

3.6. 'Αρθρο 8.4

Τα μέτρα κατά του τεμαχισμού συμβάσεων μεγάλης έκτασης σε μικρότερα μέρη ώστε να αποφευχθεί η εφαρμογή της οδηγίας, θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να απαιτείται όπως όλες οι συμβάσεις που ανατίθενται χωριστά, αλλά σε ένα τομέα έργων, να συμποσούνται ενόψει του στόχου της οδηγίας σε μια διετή περίοδο.

3.7. 'Αρθρο 9, 1(β)

Με σκοπό να αποφευχθεί η χρησιμοποίηση αυτής της παραγράφου ως δυνατότητας υπεκφυγής θα πρέπει να επαναδιατυπωθεί ώστε να καταστεί σαφές ότι η έκφραση «για ερευνητικούς, πειραματικούς σκοπούς» αναφέρεται εξ ολοκλήρου στον τομέα των κατασκευών.

3.8. 'Αρθρο 9, 2(α)

Η παράγραφος θα πρέπει να διατυπωθεί με πλέον αυστηρό τρόπο, ειδικότερα όσον αφορά τα αποκλειστικά δικαιώματα, με σκοπό να αποφευχθεί π.χ. ότι επιτυχημένοι εργολήπτες και επιτυχημένα προϊόντα παραμερίζονται απλώς επειδή δεν έχει απονεμηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

3.9. 'Αρθρο 9, 3

Η εν λόγω παράγραφος, σύμφωνα με δηλώσεις του εκπροσώπου της Επιτροπής, θα πρέπει να διατυπωθεί εκ νέου με σκοπό να καταστεί σαφές ότι το άρθρο αφορά την περίπτωση κατά την οποία μία απόφαση της αναθέτουσας αρχής κηρυχθεί άκυρη και ανίσχυρη εάν η διαδικασία που ακολουθήθηκε εφαρμόστηκε λανθασμένα από την αναθέτουσα αρχή. Επιπλέον, η παράγραφος θα πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να επιτρέπεται η πληρωμή των υπεργολάβων για τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν πριν η απόφαση της αναθέτουσας αρχής κριθεί άκυρη και ανίσχυρη.

3.10. 'Αρθρο 10

Το παρόν άρθρο απαιτεί από τις αναθέτουσες αρχές να καθορίσουν τις τεχνικές προδιαγραφές αναφερόμενες στα ευρωπαϊκά πρότυπα ή στις πράξεις ευρωπαϊκής εναρμόνισης όπου αυτά υπάρχουν. Αυτή η αναφορά είναι υποχρεωτική. Όταν όμως δεν υπάρχουν τέτοια πρότυπα η Επιτροπή καλεί, αλλά δεν υποχρεώνει, τις αναθέτουσες αρχές να αναφέρονται σε μία σειρά άλλων προτύπων με μια ορισμένη σειρά προτιμήσεως.

Επειδή τα ευρωπαϊκά πρότυπα ή οι πράξεις ευρωπαϊκής εναρμόνισης υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τακτοποίησης (CEN), στο οποίο εκπροσωπούνται όλες οι χώρες της ΕΟΚ, και επειδή υπάρχει διαδικασία σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη υποχρεώνονται να αποσύρουν τα εθνικά πρότυπα που ενδέχεται να συγκρούονται με τους εν λόγω ευρωπαϊκούς κανόνες, η ΟΚΕ δεν διστάζει να εκφράσει την ικανοποίησή της για το σημαντικό βήμα που αποτελεί η εξάλειψη αυτών των εμποδίων στο εμπόριο, που σχετίζονται με τους εθνικούς κανόνες. Για άλλη μια φορά καλεί την Επιτροπή να επιταχύνει τη διαδικασία αμοιβαίας αναγνώρισης των σταθμών ελέγχου χωρίς την οποία το εν λόγω βήμα προς τα εμπρός θα παραμείνει μια συμβολική ενέργεια.

3.11. 'Αρθρο 15, 5 και 16, 4

Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να διατυπώσει τις παραγράφους αυτές με τέτοιο τρόπο ώστε η προθεσμία των 40 τουλάχιστον ημερών που αναφέρεται στο σημείο 5 και 4

αντιστοίχως να ισχύει εξίσου και για τις τηλεφωνικές αιτήσεις που στη συνέχεια επιβεβαιώνονται γραπτώς.

3.12. Άρθρο 22

Η ΟΚΕ συμφωνεί με το στόχο αυτού του άρθρου ο οποίος είναι να δημιουργηθεί μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά την αναλογία των συμβάσεων που ανατίθενται με υπεργολαβία σε ΜΜΕ. Η ενέργεια αυτή συμφωνεί εντελώς με προηγούμενη υπόδειξη που περιέχεται στη γνωμοδότηση της ΟΚΕ για τις κρατικές προμήθειες ότι δηλαδή «η επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί η κύρια σύμβαση θα πρέπει να υποχρεωθεί να δημοσιεύσει τις πληροφορίες για τις συμβάσεις υπεργολαβίας που υπερβαίνουν ορισμένο ποσό, πραγματοποιώντας έτσι ένα μεγάλο βήμα

προς την κατεύθυνση της δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού κέντρου δεδομένου για τις κρατικές προμήθειες⁽¹⁾». Ωστόσο η ΟΚΕ δεν πιστεύει ότι, αν ζητηθεί από τον εργολήπτη «να αναφέρει στην προσφορά του κάθε τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει ως υπεργολαβία σε τρίτα μέρη», μια τέτοια ενέργεια θα έχει πραγματική αξία όσον αφορά την επίτευξη του στόχου, και συνεπώς προτείνει όπως η πρόταση τροποποιηθεί ως εξής: «... τμήμα της σύμβασης που παραχωρείται ως υπεργολαβία σε τρίτα μέρη».

⁽¹⁾ 16 Δεκεμβρίου 1986 (ΕΕ αριθ. C 68 της 16. 3. 1987, σ. 7).

Βρυξέλλες, 24 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση ενδέκατης οδηγίας του Συμβουλίου βασιζόμενη στο άρθρο 54, παράγραφος 3, σημείο ζ) της συνθήκης σχετικά με τη δημοσιότητα των υποκαταστημάτων που έχουν συσταθεί σ'ένα κράτος μέλος, από ορισμένες μορφές εταιρειών που διέπονται από το δίκαιο άλλου κράτους

(87/C 319/18)

Στις 11 Αυγούστου 1986, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 της Συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 6 Μαΐου 1987, με βάση την έκθεση του εισηγητή, κ. Pardon.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 24ης Σεπτεμβρίου 1987), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Εισαγωγή

1. Η πρόταση οδηγίας έχει διπλό στόχο:

- α) να διευκολύνει την άσκηση του δικαιώματος εγκατάστασης των εταιρειών σε ένα άλλο κράτος μέλος χωρίς την υποχρέωση να ιδρύσουν μια θυγατρική εταιρεία αλλά απλώς με τη δημιουργία ενός υποκαταστήματος·
- β) να εξασφαλισθεί η προστασία των προσώπων που συναλλάσσονται με μια εταιρεία που εδρεύει σ'ένα κράτος μέλος, διαμέσου ενός υποκαταστήματος που βρίσκεται σε ένα άλλο κράτος μέλος.

2. Μία εταιρεία έχει το δικαίωμα να εγκατασταθεί σε ένα άλλο κράτος από αυτό στο οποίο εδρεύει ιδρύοντας μία θυγατρική εταιρεία στο άλλο κράτος ή δημιουργώντας εκεί ένα υποκατάστημα.

2.1. Η θυγατρική εταιρεία είναι αυτόνομη, διαθέτει δική της νομική προσωπικότητα, χωριστή από αυτή της μητρικής εταιρείας, και αναλαμβάνει από μόνη της τις υποχρεώσεις της έναντι των δανειστών της και άλλων τρίτων. Η μητρική εταιρεία δεν είναι υπεύθυνη, νομικά, για τα χρέη που έχουν δημιουργηθεί από τη θυγατρική της και ως εκ τούτου δεν διώκεται γι'αυτά τα χρέη.

2.2. Το υποκατάστημα είναι ένα κέντρο δραστηριοτήτων που αποτελεί μέρος μιας εταιρείας χωρίς δική του νομική προσωπικότητα και επομένως δεν αποτελεί νομικό πρόσωπο· δεν έχει δανειστές ή οφειλέτες και τα άτομα που συναλλάσσονται μαζί του στην πραγματικότητα συναλλάσσονται με την εταιρεία της οποίας αποτελεί μέρος. Η εταιρεία δεσμεύεται άμεσα για τις ενέργειες του υποκαταστήματός της και μόνο αυτή αναλαμβάνει άμεσα την ευθύνη.

2.3. Ο στόχος δεν είναι ο συντονισμός των κανόνων δικαίου που ισχύουν, σε κάθε κράτος μέλος, και δυνάμει

των οποίων μια εταιρεία υπάγεται στο δίκαιο ενός συγκεκριμένου κράτους. Η Επιτροπή, σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, θα πρέπει να εξακριβώσει μήπως η εφαρμογή των κανόνων αυτών είναι δυνατόν να προκαλέσει σύγκρουση νομοθεσιών. Στην περίπτωση αυτή, θα ήταν σκόπιμο να εξετασθεί η δυνατότητα συντονισμού των νομοθεσιών των κρατών μελών στο συγκεκριμένο αυτόν τομέα.

2.4. Με την υιοθέτηση της πρότασης οδηγίας για τη διασυννοριακή συγχώνευση εταιρειών, η κατάσταση θα έχει ως εξής: η ενιαία εταιρεία που θα έχει προκύψει από τη συγχώνευση θα διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους το οποίο έχει επιλέξει για την έδρα της. Η συγχωνευμένη εταιρεία που είναι εγκατεστημένη σε ένα άλλο κράτος μέλος, δεν θα έχει πλέον χωριστή νομική προσωπικότητα και θα αποτελεί υποκατάστημα της νέας εταιρείας.

2.5. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής, εκτός από το Βέλγιο, στα άλλα κράτη της Κοινότητας δεν υπάρχει υποχρέωση δημοσίευσης των λογαριασμών των υποκαταστημάτων των εταιρειών ενός άλλου κράτους μέλους. Θα πρέπει να προστεθεί ότι στο Βέλγιο, αυτή η υποχρέωση, η οποία δεν προκύπτει από το εταιρικό δίκαιο αλλά από τις διατάξεις περί λογιστικής, δεν εφαρμόζεται παρά μόνο στις εταιρείες που υπερβαίνουν πάνω από ένα από τα ακόλουθα όρια: 70 εργαζόμενοι κατά μέσο όρο ανά έτος· ετήσιος κύκλος εργασιών 145 εκατ. βελγ. φράγκων, εκτός ΦΠΑ· συνολικός ισολογισμός 40 εκατ. βελγ. φράγκων, εκτός αν ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολούνται υπερβαίνει τους 100 κατά ετήσιο μέσο όρο.

3. Στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η οποία προορίζεται να λειτουργήσει ως μια ενιαία εσωτερική αγορά, η ίδρυση μιας επιχείρησης, ανεξαρτήτως μορφής, σε ένα άλλο κράτος μέλος από αυτό στο οποίο εδρεύει, θα πρέπει να γίνεται κατ'αρχήν τόσο εύκολα όσο και η ίδρυση επιχείρησης στο ίδιο κράτος όπου έχει και την έδρα της.

Η ΟΚΕ δέχεται αυτήν την αρχή και συμφωνεί με την πρόταση οδηγίας, διατυπώνοντας ωστόσο τις ακόλουθες παρατηρήσεις.

2. Γενικές παρατηρήσεις

4. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι το δικαίωμα εγκατάστασης θα καταστεί αποτελεσματικότερο αν μειωθούν οι διοικητικές διατυπώσεις και επιλυθούν τα προβλήματα που αφορούν τη φορολογία των υποκαταστημάτων. Καλεί λοιπόν την Επιτροπή να πραγματοποιήσει αυτούς τους στόχους.

5. Ο στόχος που επιδιώκεται με την πρόταση οδηγίας δεν είναι η αλλαγή της κοινωνικής νομοθεσίας των κρατών μελών. Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στο υποκατάστημα μιας εταιρείας με έδρα σε άλλο κράτος μέλος υπάγονται στην κοινωνική νομοθεσία του κράτους όπου είναι εγκατεστημένο το υποκατάστημα.

5.1. Ως εκ τούτου, το υποκατάστημα, ακόμη και μετά την υιοθέτηση της οδηγίας, θα πρέπει να τηρεί και να παρουσιάζει κατάλληλες λογιστικές καταστάσεις για την ενημέρωση των εργαζομένων, σύμφωνα με την κοινωνική νομοθεσία που ισχύει στο κράτος μέλος όπου είναι εγκατεστημένο το υποκατάστημα αυτό.

5.2. Επίσης, το υποκατάστημα θα πρέπει πάντα να τηρεί και να παρουσιάζει κατάλληλες λογιστικές καταστάσεις για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο.

6. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η προστασία των προσώπων που συναλλάσσονται, μέσω ενός υποκαταστήματος, με μία εταιρεία που εδρεύει σε ένα άλλο κράτος μέλος, έχει θεμελιώδη σημασία. Γι' αυτό, πρέπει να εξασφαλισθεί επαρκής ενημέρωση τόσο ως προς την εταιρεία της οποίας το υποκατάστημα αποτελεί τμήμα, όσο και ως προς αυτό το τελευταίο.

7. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η δημοσιότητα που αφορά τις εταιρείες υλοποιείται σε κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τους ομοιόμορφους κανόνες του κοινοτικού δικαίου. Οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνονται στην 1η οδηγία 68/151/ΕΟΚ που αφορά τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, στην 4η οδηγία 78/660/ΕΟΚ που αφορά τους ετήσιους λογαριασμούς, στην 7η οδηγία 83/349/ΕΟΚ σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς και στην 8η οδηγία 84/253/ΕΟΚ που αφορά τα άτομα στα οποία έχει ανατεθεί ο επίσημος έλεγχος των λογιστικών εγγράφων.

7.1. Η πρόταση οδηγίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να απαιτούν τη δημοσίευση, στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται το υποκατάστημα και σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του κράτους και με την οδηγία 68/151/ΕΟΚ, μιας σειράς πληροφοριών που παρατίθενται στο άρθρο 2. Σύμφωνα με το πνεύμα της πρότασης οδηγίας, τα κράτη μέλη πρέπει να απαιτούν τη δημοσίευση των στοιχείων που παρατίθενται στο σημείο 1 του άρθρου 2· μπορούν, δυνάμει του σημείου 2 του άρθρου 2, να απαιτούν την καταχώρηση υπογραφής· δεν μπορούν να έχουν επιπλέον απαιτήσεις.

7.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι, πράγματι, ενδείκνυται τα κράτη μέλη να απαιτούν ομοιόμορφα τη δημοσίευση των πληροφοριών που παρατίθενται στο άρθρο 2.1, στις οποίες, σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ, θα πρέπει να προστεθούν και οι πληροφορίες που έχουν σχέση με την ακυρότητα της εταιρείας, με τη δικαστική απόφαση για τη διάλυση της εταιρείας καθώς επίσης και με το διορισμό των εκκαθαριστών, τις εξουσίες τους και την περάτωση της εκκαθάρισης.

7.3. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι είναι έργο της Επιτροπής να φροντίσει για τη δημοσίευση σε σύντομο χρονικό διάστημα αυτών των πληροφοριών στο κράτος όπου είναι εγκατεστημένο το υποκατάστημα.

8. Όσον αφορά τους λογαριασμούς της εταιρείας της οποίας το υποκατάστημα αποτελεί τμήμα, η πρόταση οδηγίας προβλέπει τη δημοσίευση, στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται το υποκατάστημα, των ετήσιων λογαριασμών καθώς επίσης και της έκθεσης διαχείρισης της εταιρείας. Αυτά τα έγγραφα πρέπει να καταρτίζονται και να ελέγχονται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται η εταιρεία, σύμφωνα με τις οδηγίες 78/660/ΕΟΚ και 84/253/ΕΟΚ.

Η ΟΚΕ συμφωνεί μ' αυτήν την απαίτηση.

8.1. Η πρόταση οδηγίας προβλέπει ότι το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένο το υποκατάστημα έχει τη δυνατότητα να απαιτήσει η δημοσίευση των ετήσιων λογαριασμών και της έκθεσης διαχείρισης να γίνεται στην επίσημη γλώσσα του και η μετάφρασή τους να είναι επικυρωμένη.

Η ΟΚΕ συμφωνεί με το να μην επιβάλλεται η μετάφραση και εκτιμά το γεγονός ότι διατηρείται η ελευθερία των κρατών μελών σ' αυτό το σημείο, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι κοινωνικο-οικονομικές ιδιαιτερότητες του κάθε κράτους μέλους.

9. Για να αποφευχθεί η επανάληψη των διατυπώσεων σε περίπτωση εγκατάστασης περισσότερων του ενός υποκαταστημάτων στο ίδιο κράτος μέλος, ή, κατ'εκλογήν του κράτους μέλους, στην ίδια διοικητική υποδιάρθρωση, θα πρέπει να εισαχθεί ο όρος «ομάδα υποκαταστημάτων», δεδομένου ότι η σύνδεση δεν θα πρέπει να εμποδίζει τη δημοσίευση, στο επίπεδο που επιλέγεται, των στοιχείων που γίνονται γνωστά και που αφορούν το καθένα από τα υποκαταστήματα.

10. Η πρόταση οδηγίας απαγορεύει στα κράτη μέλη να απαιτούν τη δημοσίευση των λογαριασμών υποκαταστήματος που είναι εγκατεστημένο σε ένα κράτος μέλος.

10.1. Από νομική άποψη, η δημοσίευση αυτών των λογαριασμών δεν έχει καμία σημασία. Ο μέτοχος, όπως και κάθε τρίτος συμβαλλόμενος, συναλλάσσεται με ένα μόνο νομικό πρόσωπο: την εταιρεία της οποίας τμήμα αποτελεί το υποκατάστημα. Ο δανειστής έχει έναν και μόνο οφειλέτη: αυτή την ίδια την εταιρεία.

10.2. Από κοινωνική άποψη οι εργαζόμενοι ενημερώνονται για την κατάσταση του υποκαταστήματος στο οποίο εργάζονται, σύμφωνα με την κοινωνική νομοθεσία που ισχύει στο κράτος εγκατάστασης και που δεν θα πρέπει, σύμφωνα με την άποψη της ΟΚΕ, να τροποποιηθεί σ' αυτό το σημείο, υπό την επίδραση της πρότασης οδηγίας.

10.2.1. Επίσης, οι φορολογικές αρχές θα πρέπει να συνεχίσουν να λαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας της χώρας εγκατάστασης. Τέλος, η οδηγία δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να ζητούν πληροφορίες που έχουν οικονομική σημασία.

11. Η οικονομική και κοινωνική επίδραση ενός υποκαταστήματος είναι συγκρίσιμη μ' εκείνη μιας θυγατρικής. Για να ληφθούν υπόψη οι κοινωνικο-οικονομικές ιδιαιτερότητες των διάφορων κρατών μελών, η Επιτροπή θα πρέπει, εν αναμονή ενός μελλοντικού συντονισμού, να επιτρέψει στα κράτη μέλη να απαιτούν τη δημοσίευση των λογαριασμών εκείνων των υποκαταστημάτων ή ομάδων υποκαταστημάτων που έχουν πραγματικά σημαντική οικονομική και κοινωνική επίδραση. Σ' αυτή την περίπτωση, θα πρέπει να προβλεφθούν στην οδηγία αντικειμενικά κριτήρια. Η ίδια απαίτηση θα πρέπει να επιβληθεί και στα υποκαταστήματα των εταιρειών που εδρεύουν στο εν λόγω κράτος μέλος τα οποία είναι εξίσου σημαντικά.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

12. Άρθρο 1

12.1. Θα πρέπει να εξετασθεί κατά πόσο θα ήταν σκόπιμο να προσδιορισθεί η έννοια του «υποκαταστήματος» με βάση, ενδεχομένως, την οδηγία 77/780/ΕΟΚ σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων.

12.2. Θα μπορούσε, επίσης, να γίνει αναφορά στην απόφαση του Δικαστηρίου της 22ης Νοεμβρίου 1978 (υπόθεση 33/78).

12.3. Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι η έννοια αυτή του υποκαταστήματος διαφέρει από την έννοια της «σταθερής εγκατάστασης» στα πλαίσια της φορολογικής νομοθεσίας.

13. Άρθρο 3.2.

13.1. Η ΟΚΕ επικροτεί το προτεινόμενο κείμενο με τον όρο ότι, στην περίπτωση αυτή, η μητρική εταιρεία θα

είναι υπεύθυνη για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η θυγατρική εταιρεία της.

14. Άρθρο 7.2

14.1. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που διατυπώνονται όσον αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 2, η ΟΚΕ εγκρίνει τη δημοσίευση των ενοποιημένων λογαριασμών μόνο της μητρικής εταιρείας μιας θυγατρικής εταιρείας η οποία έχει ένα υποκατάστημα σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος, με τον όρο ότι η μητρική εταιρεία θα είναι υπεύθυνη για τις υποχρεώσεις της θυγατρικής. Αν δεν πληρούται ο όρος αυτός, η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού είναι απαράδεκτη: η δημοσίευση των λογαριασμών της μητρικής εταιρείας δεν έχει σημασία αν η εν λόγω εταιρεία δεν είναι νομικά υπεύθυνη για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η θυγατρική της και δεν παρέχεται στους τρίτους ενδιαφερόμενους κάθε χρήσιμη πληροφορία όσον αφορά τη φερεγγυότητα της θυγατρικής εταιρείας.

14.2. Το κείμενο της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου θα έπρεπε να διατυπωθεί ως εξής:

«2. Την περίπτωση που η εταιρεία, ελλείψει ετήσιων λογαριασμών και έκθεσης διαχείρισης, καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης και αν η μητρική εταιρεία είναι υπεύθυνη για τις υποχρεώσεις της θυγατρικής, ...»

15. Άρθρο 9

15.1. Η Επιτροπή πρέπει να φροντίσει να μην υπάρξει καμία αμέλεια όσον αφορά τη γρήγορη και αποτελεσματική εφαρμογή των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που θα θεσπίσουν τα κράτη μέλη κατ'εφαρμογή της οδηγίας.

16. Άρθρο 11

16.1. Το άρθρο αυτό προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να μην εφαρμόζουν τα άρθρα 3 και 7 της πρότασης οδηγίας στα υποκαταστήματα που δημιουργούν «τράπεζες», «άλλοι πιστωτικοί οργανισμοί» και «ασφαλιστικές εταιρείες».

16.2. Θα έπρεπε να εξεταστεί κατά πόσο είναι σκόπιμο να προσδιορισθούν οι διάφορες έννοιες με αναφορά, για παράδειγμα, στις ήδη ισχύουσες οδηγίες όσον αφορά τις διάφορες αυτές μορφές επιχειρήσεων.

Βρυξέλλες, 24 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου όσον αφορά τις υποχρεώσεις δημοσίευσης των ετήσιων λογαριασμών των εγκατεστημένων σε ένα κράτος μέλος υποκαταστημάτων των πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός του κράτους μέλους αυτού⁽¹⁾

(87/C 319/19)

Στις 23 Σεπτεμβρίου 1986, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 της Συνθήκης, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 6 Μαΐου 1987, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Pardon.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση στις 24 Σεπτεμβρίου 1987 κατά τη διάρκεια της 248ης συνόδου ολομέλειας:

Η ΟΚΕ επικροτεί την πρόταση οδηγίας, αλλά επωφελείται της ευκαιρίας για να διατυπώσει ορισμένες παρατηρήσεις που θεωρεί εποικοδομητικές.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1. Η ΟΚΕ αναφέρεται στις εκτιμήσεις που ανέπτυξε στη γνωμοδότησή της για την «Πρόταση ενδέκατης οδηγίας του Συμβουλίου βασιζόμενη στο άρθρο 54, παράγραφος 3, σημείο ζ), της Συνθήκης σχετικά με τη δημοσιότητα των υποκαταστημάτων που έχουν συσταθεί σε ένα κράτος μέλος, από ορισμένες μορφές εταιρειών που διέπονται από το δίκαιο άλλου κράτους» (έγγρ. COM(86) 397 τελικό). Πράγματι, η οδηγία αυτή όταν τεθεί σε ισχύ, θα αφορά επίσης τα πιστωτικά και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα που έχουν συσταθεί με τη μορφή εταιρειών για τις οποίες εφαρμόζεται η οδηγία 68/151/ΕΟΚ, με την επιφύλαξη ότι θα αναγνωρισθεί το δικαίωμα στα κράτη μέλη να μην εφαρμόζουν τις διατάξεις σχετικά με την υποχρέωση δημοσίευσης των λογιστικών εγγράφων.

2. Συνεπώς, η πρόταση οδηγίας έχει ως στόχο να συμπληρώσει την ενδέκατη οδηγία στο σημείο αυτό. Όσον αφορά τα πιστωτικά και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα, οι απαιτήσεις δημοσίευσης των λογαριασμών είναι αυστηρότερες απ'ό,τι για τις εταιρείες που έχουν άλλο αντικείμενο.

3. Σύμφωνα με την πρόταση οδηγίας τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε τα υποκαταστήματα να δημοσιεύουν, στα κράτη μέλη όπου έχουν εγκατασταθεί, τους ετήσιους λογαριασμούς, τους ενοποιημένους λογαριασμούς, την έκθεση διαχείρισης, την έκθεση ενοποιημένης διαχείρισης, τις εκθέσεις που καταρτίζει το άτομο που είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών και των ενοποιημένων λογαριασμών της εταιρείας στην οποία το υποκατάστημα ανήκει.

4. Επιπλέον, όσον αφορά τους λόγους που ενέπνευσαν την πρόταση ενδέκατης οδηγίας, η υπό εξέταση πρόταση απαγορεύει στα κράτη μέλη να απαιτούν τη δημοσίευση ετήσιων λογαριασμών σχετικά με τις δραστηριότητες του ίδιου του υποκαταστήματος.

5. Ωστόσο, όσον αφορά τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, η οδηγία επιτρέπει στα κράτη μέλη, μέχρι να υπάρξει μεταγενέστερος συντονισμός, να απαιτούν τις εξής συμπληρωματικές πληροφορίες:

- δήλωση του αρχικού κεφαλαίου του υποκαταστήματος,
- δήλωση των κερδών και των μελών του υποκαταστήματος,
- δήλωση των ακόλουθων εσόδων:
 - εισπραχθέντων τόκων,
 - εσόδων από μετοχές και συμμετοχές,
 - εισπραχθεισών προμηθειών,
 - άλλων εσόδων εκμετάλλευσής,
- δήλωση του συνόλου των πιστώσεων και των οφειλών που μπορούν να καταλογισθούν στο υποκατάστημα, ταξινομημένων σε εκείνες των πιστωτικών και σε εκείνες της πελατείας,
- δήλωση του συνόλου των ενεργητικών ή παθητικών υπολοίπων μετά το συμψηφισμό ανάμεσα στα υποκαταστήματα και την έδρα, τα άλλα υποκαταστήματα και τις επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς του πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος,
- περιγραφή των δραστηριοτήτων του υποκαταστήματος, με αναφορά των κυριοτέρων κατηγοριών δραστηριοτήτων κατά το λογιστικό έτος.

6. Η ΟΚΕ εκφράζει την ευχή να δημιουργηθούν σύντομα όλες οι προϋποθέσεις που θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση μιας γνήσιας ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς, και είναι πρόθυμο να υποστηρίξει τις προτάσεις που αποσκοπούν στην επίτευξη του στόχου αυτού, με αποτελεσματικό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη κάθε είδους οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα, και μεταξύ άλλων την προστασία αποταμιευτών και τρίτων.

7. Στον τομέα αυτό καθεαυτό στον οποίο αναφέρεται η οδηγία — τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα — η πραγματοποίηση μιας γνήσιας εσωτερικής αγοράς

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 115 της 30. 4. 1987, σ. 9.

προϋποθέτει την ενίσχυση της οικονομικής συνοχής με την ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, με ένα στενότερο συντονισμό στον τομέα των ισοτιμιών των νομισμάτων των κρατών μελών και γενικότερα με ένα συντονισμό της οικονομικής πολιτικής.

7.1. Η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει επίσης να καταβάλλει προσπάθειες στον τομέα αυτό.

8. Σε όλα τα κράτη μέλη, οι οικονομικοί οργανισμοί στους οποίους αναφέρεται η οδηγία, και ιδιαίτερα τα «πιστωτικά ιδρύματα», κατά την έννοια της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, αποτελούν αντικείμενο ειδικών ρυθμίσεων. Μεθοδολογικά, αλλά χωρίς η διάκριση να είναι τόσο καθαρή στην οικονομική πραγματικότητα, διακρίνονται δύο είδη ρυθμίσεων οι οποίες διέπουν τη δραστηριότητα αυτών των οργανισμών:

- α) μια ρύθμιση μακροοικονομικού τύπου, που επιτρέπει στις αρχές των κρατών μελών να χρησιμοποιούν τους οργανισμούς αυτούς ως όργανα της οικονομικής τους πολιτικής, ιδιαίτερα στο συναλλαγματικό, νομισματικό και πιστωτικό τομέα·
- β) μια ρύθμιση μικροοικονομικού τύπου που επιτρέπει στις αρχές να ασκούν έναν «εποπτικό έλεγχο» με σκοπό στην παρακολούθηση της ρευστότητας, της φερεγγυότητας, και της αποδοτικότητας των επιχειρηματιών αυτών, ώστε να κατοχυρώνεται η ασφάλειά τους, τόσο για να προστατεύονται οι καταθέσεις και οι αποταμιεύσεις τις οποίες τρίτοι τους έχουν εμπιστευθεί, όσο και για να διασφαλίζεται η συνέχιση της χορήγησης πιστώσεων, πράγμα απαραίτητο για την εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας.

8.1. Όσον αφορά την περίπτωση του ψηφίου α), είναι σαφές ότι το υποκατάστημα ενός πιστωτικού ιδρύματος το οποίο εγκαθίσταται σε ένα κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο της εταιρείας της οποίας αποτελεί τμήμα, εντάσσεται, εξαιτίας του γεγονότος αυτού και λόγω της ίδιας της φύσης των δραστηριοτήτων του, σε μια νομισματική τάξη διαφορετική από εκείνη της αρχικής έδρας. Λόγω της εγκατάστασης αυτής, το εν λόγω υποκατάστημα θα καταστεί, όπως και οι τράπεζες οι οποίες διέπονται από το δίκαιο της χώρας εγκατάστασης, ένα όργανο στη διάθεση των αρμόδιων για την εφαρμογή της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής αρχών.

8.2. Όσον αφορά την περίπτωση του ψηφίου β), στο σημερινό στάδιο της κοινοτικής ολοκλήρωσης, το υποκατάστημα ενός πιστωτικού ιδρύματος, το οποίο εγκαθίσταται σε ένα κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο της εταιρείας της οποίας το υποκατάστημα αποτελεί τμήμα, εντάσσεται, λόγω του γεγονότος αυτού και της φύσης των δραστηριοτήτων του, σε μια νομική, κανονιστική και διοικητική τάξη διαφορετική από εκείνη της έδρας της εταιρείας. Το άρθρο 4.1 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ το επιβεβαιώνει. Λόγω του γεγονότος αυτού, το εν λόγω υποκατάστημα υπόκειται, τόσο για την ασφάλεια των καταθετών όσο και για να εξασφαλισθεί ισότητα ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών οργανισμών που δρουν στο ίδιο χώρο, στους κανόνες που ισχύουν στη χώρα υποδοχής.

8.2.1. Στον τομέα αυτό μπορεί να συντελεστεί καλύτερη και ταχύτερη πρόοδος απ'ό,τι, στον τομέα του μακροοικονομικού ελέγχου ο οποίος εξαρτάται από την οικονομική πολιτική των κρατών μελών. Η Επιτροπή ασχολείται με το θέμα αυτό, πράγμα για το οποίο η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της.

9. Αν ληφθούν υπόψη οι σκέψεις που προαναφέρθηκαν, το υποκατάστημα ή η ομάδα υποκαταστημάτων που έχουν εγκατασταθεί σε ένα κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο της χώρας όπου η επιχείρηση εδρεύει, θα πρέπει, πάντοτε υπό το φως της σημερινής κατάστασης, να τηρούν και υποβάλλουν λογιστικές καταστάσεις κατάλληλες για τις ανάγκες των νομισματικών αρχών, και λογιστικές καταστάσεις που απαιτούνται για ένα εποπτικό έλεγχο για να διασφαλισθεί τουλάχιστον ο έλεγχος της ρευστότητας αν στο μέλλον, ο έλεγχος της αποδοτικότητας και της φερεγγυότητας αναληφθεί από την αρχή ελέγχου της χώρας προέλευσης.

10. Η ΟΚΕ κρίνει ότι εναπόκειται στις κοινοτικές αρχές να προσπαθήσουν να επιλύσουν τα ανωτέρω προβλήματα και να προτείνουν μια προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, ώστε να καταστούν οι έλεγχοι ισοδύναμοι με σκοπό να υπάρξουν στο εσωτερικό της ευρωπαϊκής αγοράς μια ασφάλεια ισοδύναμου χαρακτήρα και δίκαιοι όροι ανταγωνισμού ανάμεσα στους οικονομικούς οργανισμούς που δρουν στην ίδια αγορά.

11. Για να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά των διάφορων κρατών μελών, η Επιτροπή θα πρέπει, ως ότου θεσπιστεί ένας μεταγενέστερος συντονισμός, να επιτρέψει στα κράτη μέλη που το επιθυμούν να απαιτούν τη δημοσίευση των λογαριασμών των υποκαταστημάτων ή των ομάδων υποκαταστημάτων των οποίων η οικονομική και κοινωνική επιρροή είναι όντως σημαντική. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προβλέπονται στην οδηγία αντικειμενικά κριτήρια. Η ίδια απαίτηση θα πρέπει επίσης να προβάλλεται και για τα υποκαταστήματα που ισοδυναμούν με πιστωτικά ή χρηματοδοτικά υποκαταστήματα ιδρύματα και τα οποία έχουν την έδρα τους στο υπό εξέταση κράτος μέλος.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

Άρθρο 1ο, παράγραφος 1

12. Το πεδίο εφαρμογής της πρότασης οδηγίας καθορίζεται με αναφορά στο πεδίο εφαρμογής της «Πρότασης οδηγίας σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς των τραπεζών και των άλλων χρηματοδοτικών ιδρυμάτων»⁽¹⁾.

12.1. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι υπάρχουν διαφορές, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής σχετικά με τα πρόσωπα, στις οδηγίες που αναφέρονται:

- α) η οδηγία 77/780/ΕΟΚ εφαρμόζεται στα φυσικά και νομικά πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 58, παράγραφος 2, της Συνθήκης·

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 130 της 1. 6. 1981 για τροποποίηση της πρότασης, ΕΕ αριθ. C 83 της 24. 3. 1984, ΕΕ αριθ. C 351 της 31. 12. 1985.

- β) η υπό εξέταση οδηγία εφαρμόζεται στα νομικά πρόσωπα κατά την έννοια του άρθρου 58, παράγραφος 2, της Συνθήκης, αλλά όχι στα φυσικά πρόσωπα·
- γ) η πρόταση ενδέκατης οδηγίας, στην οποία αναφέρεται η παρούσα οδηγία, εφαρμόζεται στις «ανώνυμες εταιρείες», αλλά όχι σε άλλες μορφές εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 58, παράγραφος 2, της Συνθήκης, ούτε στα φυσικά πρόσωπα.

12.2. Η ΟΚΕ διερωτάται μήπως οι διαφορές αυτές όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής προκαλέσουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει προσεκτικά το θέμα αυτό.

12.3. Οπωσδήποτε, η ΟΚΕ πρέπει να επαναλάβει την παρατήρηση που διατύπωσε σχετικά με την πρόταση της ενδέκατης οδηγίας: από νομική άποψη, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί δεν έχουν, όσον αφορά την ασφάλεια και τα ειδικά μέσα τρίτων πιστωτών, καμία σημασία, εφόσον η μητρική εταιρεία δεν αναλαμβάνει να τιμήσει τα χρέη της θυγατρικής.

Άρθρο 2.3.

13. Η οδηγία δεν αφορά παρά τη δημοσιότητα έναντι τρίτων. Δεν θίγει με κανένα τρόπο τις υποχρεώσεις σχετικά με την πληροφόρηση τις οποίες οφείλουν να τηρούν τα υποκαταστήματα έναντι των νομισματικών και ελεγκτικών αρχών του κράτους υποδοχής. Αυτό θα πρέπει να επιβεβαιωθεί διαμέσου μιας αιτιολογικής σκέψης.

Άρθρο 2.4.

14. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι κατ'αρχήν οι συμπληρωματικές πληροφορίες τις οποίες προβλέπει το άρθρο 2.4 (βλ. παραπάνω σημ. 5) επαρκούν για να εξασφαλισθεί η ενημέρωση

των τρίτων και για να καθορισθούν δίκαιοι όροι ανταγωνισμού στο ή στα κράτη μέλη όπου μέχρι σήμερα απαιτούνταν η δημοσίευση των ετήσιων λογαριασμών των υποκαταστημάτων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Πράγματι, από νομική άποψη η δημοσίευση των λογαριασμών αυτών δεν έχει καμία σημασία και μία απαίτηση του είδους αυτού αντιβαίνει στο στόχο της δημιουργίας μιας ενιαίας εσωτερικής αγοράς στην Κοινότητα.

14.1. Το άρθρο 2, παράγραφος, 4, εδάφιο β) είναι δυσνόητο σε ορισμένες γλώσσες.

Πρέπει να διατυπωθεί ως ακολούθως:

«β) περιγραφή της δραστηριότητας του υποκαταστήματος, με αναφορά των κυριότερων κατηγοριών δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης».

Άρθρο 4

15. Έχοντας υπόψη τον ιδιάζοντα χαρακτήρα των εν λόγω ιδρυμάτων και εκτιμώντας ότι έχουν ήδη την υποχρέωση να υποβάλλουν στις αρχές ελέγχου της χώρας υποδοχής λογιστικές καταστάσεις διατυπωμένες στη γλώσσα της χώρας αυτής, η ΟΚΕ δεν αντιτίθεται στη δημοσίευση των εγγράφων στη γλώσσα της χώρας υποδοχής.

Άρθρο 5

16. Η επιτροπή συνεργασίας που αναφέρεται είναι εκείνη που έχει συσταθεί από την οδηγία σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς ορισμένων ειδών εταιρειών.

16.1. Η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσο θα ήταν σκόπιμο να ανατεθούν ορισμένες αρμοδιότητες και στη «συμβουλευτική επιτροπή» που συστήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.

Βρυξέλλες, 24 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

Γνωμοδότηση για την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τους έμμεσους φόρους επί των συναλλαγών σε χρεώγραφα⁽¹⁾

(87/C 319/20)

Στις 30 Απριλίου 1987 το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω τροποποιημένη πρόταση οδηγίας.

Το τμήμα οικονομικών, δημοσιονομικών και νομισματικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 8 Σεπτεμβρίου 1987, με βάση την έκθεση του κ. Pardon

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη διάρκεια της 248ης συνόδου ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 24ης Σεπτεμβρίου 1987) υιοθέτησε με μεγάλη πλειοψηφία, 2 ψήφους κατά και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση:

Στις 27 Οκτωβρίου 1976 η ΟΚΕ είχε υιοθετήσει γνωμοδότηση για την αρχική πρόταση της Επιτροπής για το θέμα αυτό με την οποία ζητούσε την κατάργηση αυτών των φόρων⁽²⁾.

Η πρόταση που υποβάλλεται σήμερα από την Επιτροπή τροποποιεί την αρχική πρόταση προς την κατεύθυνση της κατάργησης αυτών των φόρων σε όλα τα κράτη μέλη στα οποία επιβάλλονται.

Η ΟΚΕ λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- υπάρχουν διαφορές στα κράτη μέλη που επιβάλλουν φόρους αυτής της μορφής: ότι αυτές οι διαφορές μπορεί να οδηγήσουν σε διπλή φορολογία και σε διακρίσεις ασυμβίβαστες με την ύπαρξη μιας εσωτερικής αγοράς,
- οι διαφορές που συναντώνται σήμερα μπορούν από τη φύση τους να προκαλέσουν στρεβλώσεις στην κυκλοφορία κεφαλαίων στο εσωτερικό της Κοινότητας και ακόμη να παρεμποδίσουν αυτή την κυκλοφορία,
- οι στρεβλώσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας στα θέματα της φορολογίας που επιβαρύνουν τις συναλλαγές χρεωγράφων μπορούν από τη φύση τους να είναι επιζήμιες στη σωστή διάθεση των πόρων και να αλ-

λιώσουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των διάφορων χρηματιστηριακών αγορών στο εσωτερικό της Κοινότητας,

- η εναρμόνιση σ' αυτόν τον τομέα είναι αδύνατη, λόγω των ιδιαίτερα μεγάλων ανισοτήτων στην τεχνική της είσπραξης,
- τα έσοδα του προϋπολογισμού απ' αυτούς τους φόρους είναι σχετικά χαμηλά, και σε ορισμένες περιπτώσεις, μάλιστα, ασήμαντα, άν ληφθεί υπόψη το κόστος που προκαλεί η είσπραξή τους,
- ο στόχος να ευνοηθούν οι επενδύσεις και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης συνεπάγεται ότι οι επιχειρήσεις θα μπορούν να απευθύνονται στην αγορά κεφαλαίων και να έχουν πρόσβαση στις διάφορες χρηματιστηριακές αγορές της Κοινότητας χωρίς εμπόδια και διακρίσεις·

εκφράζει την ικανοποίησή της γι' αυτή την πρωτοβουλία και συνεπώς εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής και ζητεί από το Συμβούλιο να υιοθετήσει ταχύτατα την οδηγία.

Η ΟΚΕ κρίνει ότι η υιοθέτηση της οδηγίας θα συμβάλει στην ολοκλήρωση της αγοράς κινητών αξιών, θα ευνοήσει την ενοποίηση των αγορών κεφαλαίου στην Κοινότητα και θα διευκολύνει τις επενδύσεις των επιχειρήσεων, με όλες τις ευνοϊκές συνέπειες που αυτό συνεπάγεται, κυρίως στο επίπεδο της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την επίτευξη των στόχων αυτών και να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την κατάργηση των εμποδίων, ιδιαίτερα φορολογικής φύσης, που εξακολουθούν να υπάρχουν.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 230 της 11. 9. 1986, σ. 4.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 297 της 16. 12. 1976.

Βρυξέλλες, 24 Σεπτεμβρίου 1987.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Alfons MARGOT

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ:

Νέοι ορίζοντες για την Ευρώπη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ — 1987:

Συμπλήρωμα 1/87 στο Δελτίο των ΕΚ

Προϋποθέσεις της επιτυχίας της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης: Νέοι ορίζοντες για την Ευρώπη

Η υπογραφή και η προσεχής έναρξη ισχύος της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης, η προσχώρηση στην Κοινότητα της Ισπανίας και της Πορτογαλίας (που ακολούθησε την προσχώρηση της Ελλάδας το 1981) τροποποίησαν σε βάθος τη δομή της Κοινότητας και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών. Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη βελτιώνει σημαντικά το θεσμικό σύστημα και θέτει στην Κοινότητα νέους στόχους, ιδιαίτερα την πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς έως το τέλος του 1992 και την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Για να αντιμετωπίσει τις νέες ευθύνες, η Κοινότητα πρέπει πρώτα να ολοκληρώσει τις μεταρρυθμίσεις που έχει αναλάβει, ιδίως από το 1984, για να προσαρμόσει τις παλαιές πολιτικές της προς τις νέες εξελίξεις: μεταρρύθμιση της κοινής αγροτικής πολιτικής, μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών Ταμείων, μεταρρύθμιση των χρηματοδοτικών κανόνων. Μόλις επιτευχθούν οι μεταρρυθμίσεις αυτές, η Κοινότητα θα διαθέτει τα αναγκαία μέσα για να πραγματοποιήσει τους στόχους της Ενιαίας Πράξης.

Με την τροποποίηση της Συνθήκης της Ρώμης, τα κράτη μέλη έθεσαν ένα νέο στόχο στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση. Πρόκειται για ένα ποιοτικό άλμα, του οποίου ο ζωτικός χαρακτήρας πρέπει να τονιστεί, για να δώσει στις οικονομίες μας τα μέσα για να αντιμετωπίσουν τις εξωτερικές προκλήσεις και για να επανέγουν μια πορεία εντονότερης ανάπτυξης η οποία να δημιουργεί περισσότερες θέσεις απασχόλησης.

Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θεωρεί καθήκον της να κάνει γνωστούς τους όρους υπό τους οποίους θα πραγματοποιηθούν τα ανωτέρω. Αυτή είναι η έννοια των προτάσεων που υποβάλλει στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο, προτάσεις που εντάσσονται σε μια μεσοπρόθεσμη προοπτική με χρονικό σημείο αναφοράς την ολοκλήρωση της μεγάλης αγοράς χωρίς σύνορα το 1992.

Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής — 1987

Το Συμπλήρωμα αυτό περιλαμβάνει τις προτεραιότητες του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής για το 1987, όπως τις ανέπτυξε ο Πρόεδρος Delors ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη σύνοδο του Φεβρουαρίου του 1987.

1987 — σ. 78 — 17,6 × 25,0 cm

ES, DA, DE, GR, EN, FR, IT, NL, PT

ISBN: 92-825-6903-9

Αριθ. καταλόγου: CB-NF-87-001-GR-C

Τιμή στο Λουξεμβούργο χωρίς ΦΠΑ

ECU 2,40 BFR 100 ΔΡΧ 330

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
L-2985 Luxembourg